

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

**PLAN DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE
W 2024 ROKU**

Wyciąg

Warszawa, grudzień 2023 r.

1. Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie jest określona w Regulaminie organizacyjnym, zatwierdzonym przez Wojewodę Mazowieckiego Zarządzeniem Nr 58 z dnia 27 lutego 2019 r. Siedzibą Inspektoratu jest Warszawa, w jego skład wchodzi Delegatury w Ciechanowie, Mińsku Mazowieckim, Ostrołęce, Płocku i Radomiu. Obszar działania poszczególnych jednostek, wynikający z Regulaminu organizacyjnego WIOŚ w Warszawie, przedstawia Tabela 1 oraz mapa 1.

Tabela 1. Obszar działania WIOŚ w Warszawie

Jednostka organizacyjna	Obszar działania	Adres siedziby
WIOŚ w Warszawie	m.st. Warszawa, powiaty: piaseczyński – z wyłączeniem gmin Góra Kalwaria i Tarczyn, pruszkowski, warszawski zachodni	00-716 Warszawa ul. Bartycka 110A
Delegatura w Ciechanowie	powiaty: ciechanowski, legionowski, mławski, nowodworski, płoński, pułtuski, żuromiński	06-400 Ciechanów ul. Strażacka 6
Delegatura w Mińsku Mazowieckim	powiaty: garwoliński, łosicki, miński, otwocki, siedlecki, sokołowski, węgrowski, wołomiński, miasto Siedlce	05-300 Mińsk Mazowiecki Plac Kilińskiego 10
Delegatura w Ostrołęce	powiaty: makowski, ostrołęcki, ostrowski, przasnyski, wyszkowski, miasto Ostrołęka	07- 412 Ostrołęka ul. Targowa 4
Delegatura w Płocku	powiaty: gostyniński, grodziski, płocki, sierpecki, sochaczewski, żyrardowski, miasto Płock	09-402 Płock ul. Kolegiarna 15
Delegatura w Radomiu	powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński, miasto Radom, gmina Góra Kalwaria i Tarczyn (z terenu powiatu piaseczyńskiego)	26-600 Radom ul. Pułaskiego 9A

Województwo mazowieckie obszary działania delegatur i WIOŚ w Warszawie

Mapa 1. Obszary działania Delegatur i WIOŚ w Warszawie

Jednym z zadań Inspekcji Ochrony Środowiska wskazanych w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 9 ust. 1b pkt 2) jest podejmowanie kontroli interwencyjnych, które są reakcją na zgłaszane nieprawidłowości dotyczące w szczególności nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz zdarzeń awaryjnych.

Od maja 2020 r. w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie został wprowadzony zmianowy czas pracy, tj. 24 h na dobę przez 7 dni w tygodniu, włącznie ze wszystkimi dniami ustawowo wolnymi od pracy. Praca odbywa się na trzech zmianach trwających po 8 godzin na dobę, od poniedziałku do niedzieli. Praca na trzy zmiany następuje rotacyjnie, po kolei w każdej jednostce organizacyjnej, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez MWIOŚ lub jednego z Zastępców MWIOŚ.

Głównym celem wprowadzanych zmian jest zwiększenie efektywności działań kontrolnych ukierunkowanych na zwalczanie patologicznych zjawisk w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w zakresie nielegalnego postępowania z odpadami, a także na podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz w sprawach, gdzie istnieje realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Wnioski o interwencje zgłoszone w dni robocze (poniedziałek-piątek) od 15:30 do 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy (całodobowo), które nie dotyczą przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym oraz spraw, gdzie nie istnieje realne zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi i środowiska, a także skierowane na adresy WIOŚ w Warszawie (tj. na inny adres skrzynki e-mail niż interwencje@warszawa.wios.gov.pl) są rozpatrywane w najbliższym dniu roboczym przez jednostkę WIOŚ w Warszawie właściwą dla miejsca zgłaszanego zdarzenia.

Sposób zgłaszania telefonicznych i elektronicznych wniosków o podjęcie interwencji oraz zdarzeń związanych z poważnymi awariami, obowiązujący od dnia 4 maja 2020 r. przedstawiono w Tabeli 2:

Tabela 2. Obszar działania WIOŚ w Warszawie i dane kontaktowe jednostek

<p>Obszar działania WIOŚ w Warszawie</p>	<p>Dni robocze w godzinach 7:00 - 15:30</p>	<p>Dni robocze w godzinach 15:30 - 7:00 oraz soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy (całodobowo)</p>
<p>Delegatura w Ciechanowie (powiaty: żuromiński, mławski, ciechanowski, płoński, pułtuski, legionowski, nowodworski)</p>	<p>tel. (23) 672 38 62 tel. (23) 672 59 55 tel./fax. (23) 672 52 61 ciechanow@warszawa.wios.gov.pl</p>	<p>tel. 692 495 847 interwencje@warszawa.wios.gov.pl</p>
<p>Delegatura w Mińsku Mazowieckim (powiaty: wołomiński, węgrowski, sokołowski, miński, otwocki, garwoliński, siedlecki, łosicki, m. Siedlce)</p>	<p>tel. (25) 758 46 85 tel./fax. (25) 758 30 40 minsk@warszawa.wios.gov.pl</p>	
<p>Delegatura w Ostrołęce (powiaty: przasnyski, makowski, ostrowski, wyszowski, ostrołęcki, m. Ostrołęka)</p>	<p>tel. (29) 760 03 21 tel./fax. (29) 760 03 24 ostroleka@warszawa.wios.gov.pl</p>	
<p>Delegatura w Płocku (powiaty: sierpecki, gostyniński, sochaczewski, grodziski, żyrardowski, płocki, m. Płock)</p>	<p>tel. (24) 262 94 01 tel. (24) 264 51 99 tel./fax. (22) 651 07 07 wew. 4000 plock@warszawa.wios.gov.pl</p>	
<p>Delegatura w Radomiu (powiaty: grójecki, białobrzeski, kozienicki, przysuski, szydlowiecki, zwoleński, lipski, radomski, m. Radom, gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)</p>	<p>tel. (48) 364 00 46 fax. (48) 366 97 11 radom@warszawa.wios.gov.pl</p>	
<p>WIOŚ w Warszawie (m. st. Warszawa, powiaty: warszawski zachodni, pruszkowski, piaseczyński – z wyłączeniem gm. Góra Kalwaria i Tarczyn)</p>	<p>tel. (22) 651 06 78 tel. (22) 651 06 60 wew. 2020 fax. (22) 651 06 76 warszawa@warszawa.wios.gov.pl</p>	

Powyższa organizacja WIOŚ w Warszawie dotyczy przyjmowania i rozpatrywania wniosków o interwencje dotyczących zanieczyszczenia środowiska lub podejrzenia wystąpienia takiego zanieczyszczenia, wystąpienia poważnych awarii lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

Powyższa organizacja WIOŚ w Warszawie dotyczy przyjmowania i rozpatrywania wniosków o interwencje dotyczących zanieczyszczenia środowiska lub podejrzenia wystąpienia takiego zanieczyszczenia, wystąpienia poważnych awarii lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zasad i sposobu organizacji wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska oraz ich delegatur (Dz. U. z 2022 r., poz. 676) dającym możliwość utworzenia wydziału lub samodzielnego stanowiska ds. zwalczania przestępczości środowiskowej, w WIOŚ w Warszawie planowane jest utworzenie Wydziału Zwalczania Przestępczości Środowiskowej. Utworzenie nowej komórki organizacyjnej w strukturze WIOŚ o charakterze interwencyjno-wyjazdowym wyspecjalizowanej do szybkich działań interwencyjnych oraz do realizacji spraw z zakresu przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku wymaga wprowadzenia zmian w regulaminie organizacyjnym zatwierdzanym ostatecznie przez Wojewodę Mazowieckiego.

Harmonogram pracy zmianowej w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie na 2024 r. został wprowadzony Zarządzeniem Nr 24/2023 Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 6 października 2023 r. w sprawie wprowadzenia harmonogramu pracy zmianowej dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie. Ww. Zarządzenie wprowadziło dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji harmonogram pracy zmianowej, określający okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, w podziale na tygodnie kalendarzowe, w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 5 stycznia 2025 r.

HARMONOGRAM PRACY ZMIANOWEJ W OKRESIE OD DNIA 01 STYCZNIA 2024 r. DO DNIA 05 STYCZNIA 2025 r. dla pracowników Wydziału i Działów Inspekcji WIOŚ w Warszawie

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe												
		01-07 styczeń	08-14 styczeń	15-21 styczeń	22-28 styczeń	29 styczeń - 04 luty	05-11 luty	12-18 luty	19-25 luty	26 luty - 03 marzec	04-10 marzec	11-17 marzec	18-24 marzec	25-31 marzec
Wydział i Działy Inspekcji	WA		X						X					
	PŁ			X						X				
	CI				X						X			
	OS					X						X		
	MM						X						X	
	RA	X						X						X

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe												
		01-07 kwiecień	08-14 kwiecień	15-21 kwiecień	22-28 kwiecień	29 kwiecień - 05 maj	06-12 maj	13-19 maj	20-26 maj	27 maj - 02 czerwiec	03-09 czerwiec	10-16 czerwiec	19-25 czerwiec	26-30 czerwiec
Wydział i Działy Inspekcji	WA	X						X						X
	PŁ		X						X					
	CI			X						X				
	OS				X						X			
	MM					X						X		
	RA						X						X	

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe												
		01-07 lipiec	08-14 lipiec	15-21 lipiec	22-28 lipiec	29 lipiec - 04 sierpień	05-11 sierpień	12-18 sierpień	19-25 sierpień	26 sierpień- 01 wrzesień	02-08 wrzesień	09-15 wrzesień	16-22 wrzesień	23-29 wrzesień
Wydział i Działy Inspekcji	WA						X						X	
	PŁ	X						X						X
	CI		X						X					
	OS			X						X				
	MM				X						X			
	RA					X						X		

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

WIOŚ Warszawa		okresy pracy na trzy zmiany w poszczególnych jednostkach organizacyjnych w podziale na tygodnie kalendarzowe													
		30 wrzesień - 06 paździer nik	07-13 paździer nik	14-20 paździer nik	21-27 paździer nik	28 paździer nik -03 listopad	04-10 listopad	11-17 listopad	18-24 listopad	25 listopad - 01 grudzień	02-08 grudzień	09-15 grudzień	16-22 grudzień	23-29 grudzień	30 grudzień - 05 styczeń
Wydział i Działy Inspekcji	WA					X						X			
	PŁ						X						X		
	CI	X						X						X	
	OS		X						X					X	
	MM			X						X					
	RA				X						X				

X - oznacza pracę na trzy zmiany w danej jednostce organizacyjnej

2. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska

Państwowy monitoring środowiska (PMS) jest systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku (dotyczących jakości powietrza, wód, gleb, stanu przyrody, klimatu akustycznego oraz poziomu pól elektromagnetycznych).

Po nowelizacji ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w 2018 r. zadania PMS, od 1 stycznia 2019 r., realizowane są wyłącznie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ), w nowej strukturze monitoringowo - laboratoryjnej Inspekcji.

GIOŚ opracowuje i realizuje wieloletnie strategiczne oraz wykonawcze programy PMS.

Obecnie obowiązuje „Strategiczny Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020 - 2025”, opracowany na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Dokument ten zastępuje „Program państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020” (zatwierdzony przez Ministra Środowiska w 2015 roku).

W „Strategicznym Programie Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025” GIOŚ zaplanował kontynuację większości dotychczasowych zadań przewidzianych do realizacji w „Programie państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020”.

Wg informacji przekazanych przez GIOŚ, wyniki ocen stanu w poszczególnych komponentach środowiska, uzyskane w oparciu o badania realizowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego w 2023 r., wykonane zostaną w kolejnym roku kalendarzowym, tj. w 2024 r., w terminie określonym rozporządzeniem odpowiednim dla każdego elementu środowiska.

2.1. Obszary przekroczeń

Poniższe informacje zostały uzyskane z GIOŚ (pismo z dnia 26 października 2023 r., znak DMS -MJP.731.6.2023.IKW1), do zadań którego należy m.in. prowadzenie Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), w tym przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska.

Z uwagi na fakt nieposiadania przez GIOŚ (wg stanu w dniu 25 października 2023 r.) zweryfikowanych danych za rok 2023, informacje przedstawione poniżej dotyczą obszarów przekroczeń, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska za rok 2022.

Informacja o stanie środowiska w zakresie powietrza

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2022 r. zostały określone strefy w województwie mazowieckim, w których należy podjąć działania w celu dotrzymania określonych prawem poziomów dopuszczalnych/docelowych.

Zbiorcze zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w roku 2022 w województwie mazowieckim dla kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia wraz z liczbą ludności i powierzchnią obszarów przekroczeń zamieszczono w tabeli 3.

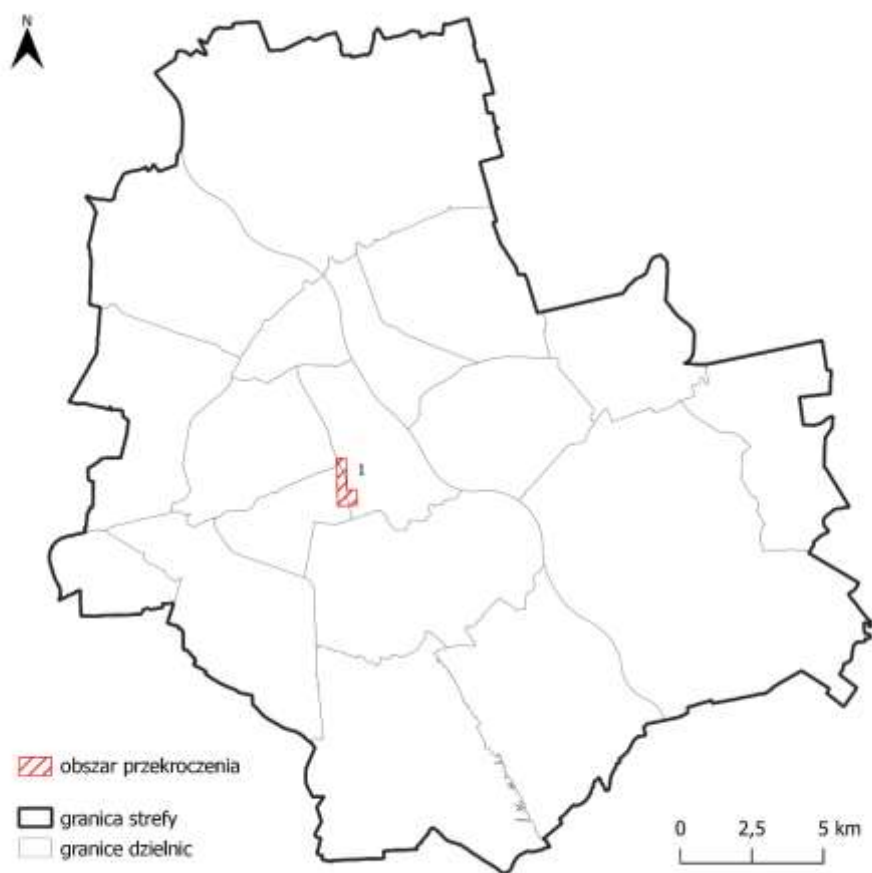
Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programu ochrony powietrza (POP) dla województwa mazowieckiego, uchwalonego przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 115/20 z dnia 8 września 2020 r. Ponadto dla strefy mazowieckiej obowiązuje uchwała nr 134/23 z dnia 11 lipca 2023 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki w powietrzu.

Na rysunkach 1-3 wskazane są obszary przekroczeń dla poszczególnych ww. substancji, a w tabelach 3-6 zestawiono informacje dotyczące oszacowanej powierzchni podobszarów przekroczeń, o których mowa powyżej. W tabeli 7 zestawiono gminy, na których obszarze wystąpiło przekroczenie ze względu na ochronę zdrowia w województwie mazowieckim w 2022 roku.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2022 jest dostępna na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Portalu Jakości Powietrza w zakładce *Informacje regionalne; Mazowieckie; Publikacje*, pod linkiem: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/1861>.

Tabela 3. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2022 w województwie mazowieckim, z uwzględnieniem kryterium poziomu dopuszczalnego i docelowego określonego w celu ochrony zdrowia [źródło: GIOŚ]

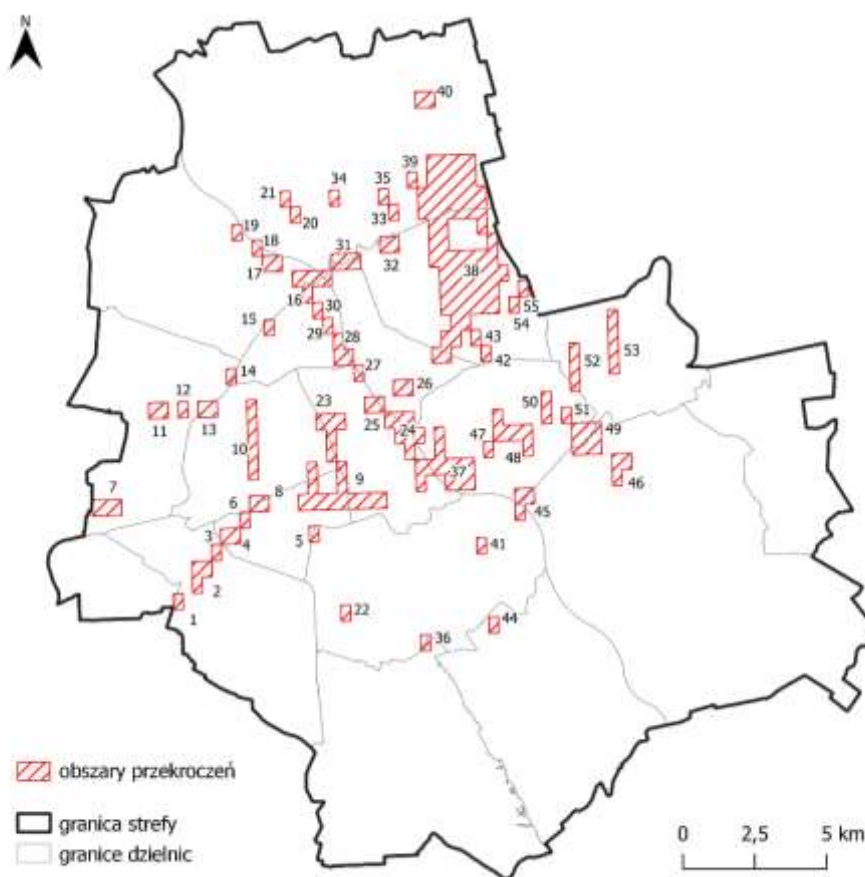
Kod strefy	Nazwa strefy	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
Dwutlenek azotu – ochrona zdrowia ludzi							
PL1401	aglomeracja warszawska	poziom dopuszczalny	śr. roczna	0,8	0,2	5 899	0,3
Pył zawieszony PM10 – ochrona zdrowia ludzi							
PL1401	aglomeracja warszawska	poziom dopuszczalny	śr. 24-godz.	36,8	7,1	202 856	10,9
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 – ochrona zdrowia ludzi							
PL1403	miasto Radom	poziom docelowy	śr. roczna	51,3	45,8	134 311	67,2
PL1404	strefa mazowiecka	poziom docelowy	śr. roczna	982,5	2,8	931 406	27,9

Rysunek 1. Zasięg podobszaru przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu w aglomeracji warszawskiej w 2022 roku [źródło: GIOŚ]

Tabela 4. Zestawienie informacji dotyczących oszacowanej powierzchni podobszaru przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu w aglomeracji warszawskiej w 2022 roku [źródło: GIOŚ]

Strefa	Nr podobszaru	Powierzchnia [km ²]	Oszacowana liczba mieszkańców obszaru przekroczenia w strefie
aglomeracja warszawska	1	0,8	5 899

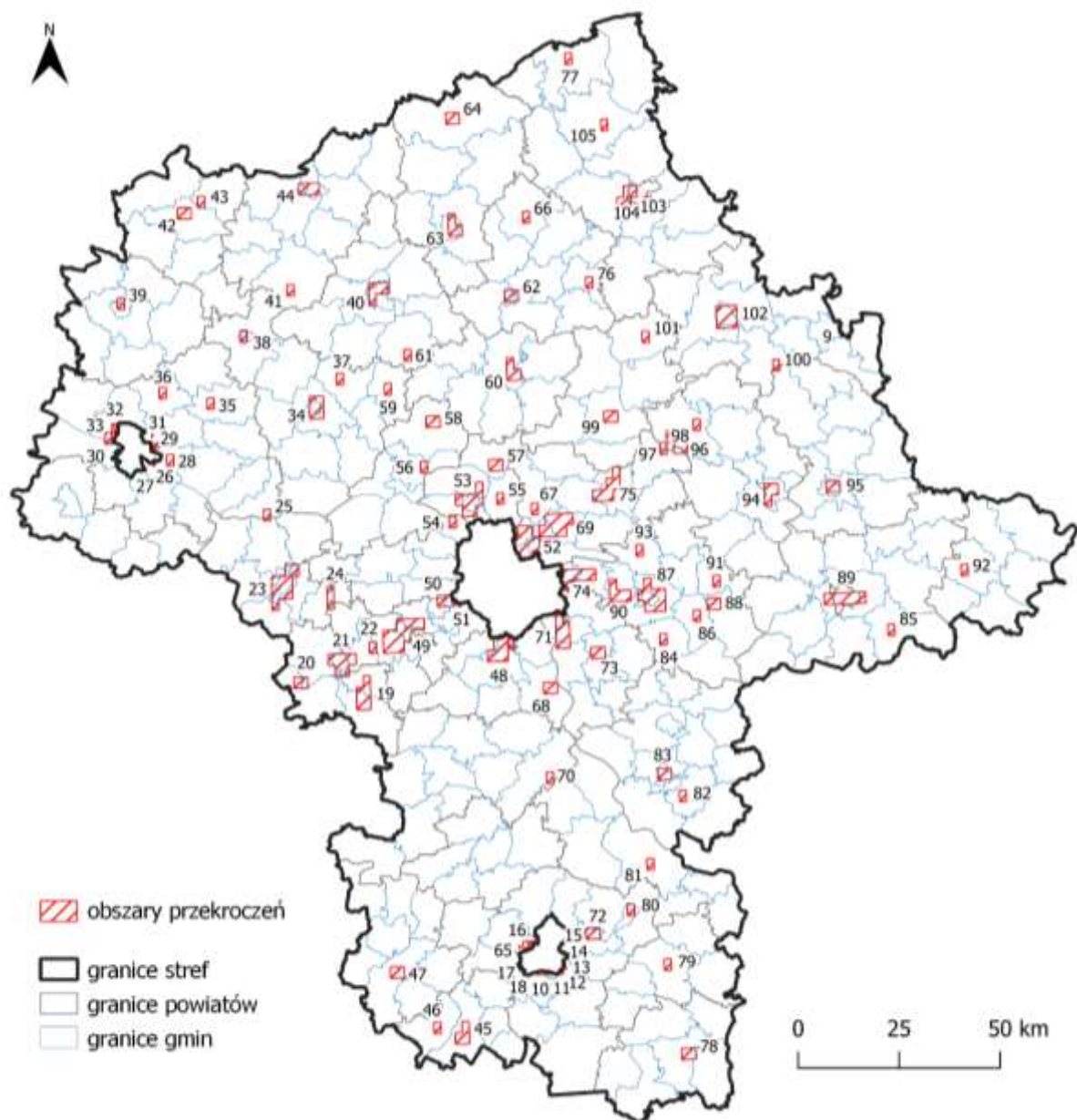

Rysunek 2. Zasięg podobszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 w aglomeracji warszawskiej w 2022 roku [źródło: GIOŚ]

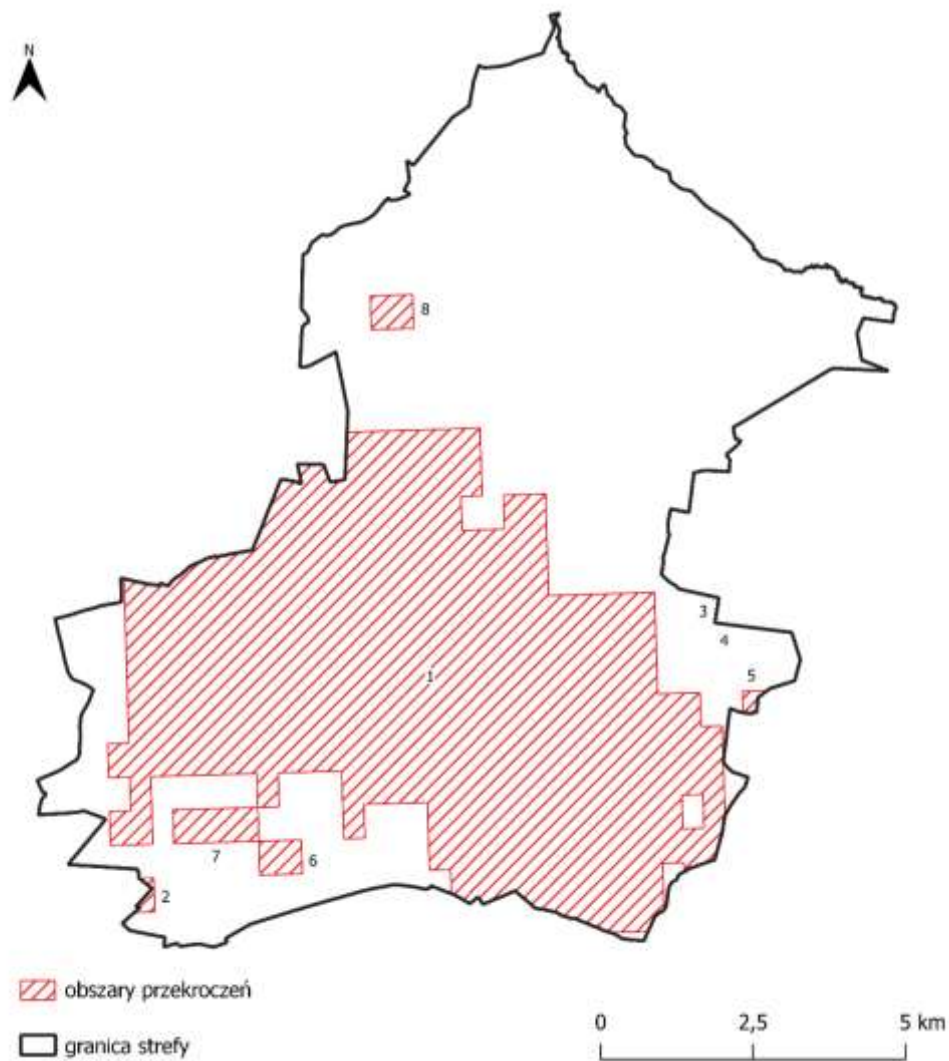
Tabela 5. Zestawienie informacji dotyczących oszacowanej powierzchni podobszarów przekroczeń dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 w aglomeracji warszawskiej w 2022 roku [źródło: GIOŚ]

Strefa	Nr podobszaru	Powierzchnia [km²]	Oszacowana liczba mieszkańców obszarów przekroczeń w strefie
aglomeracja warszawska	1	0,2	202 856
	2	0,6	
	3	0,2	
	4	0,4	
	5	0,2	
	6	0,2	
	7	0,6	
	8	0,4	
	9	2,5	
	10	1	
	11	0,4	
	12	0,2	
	13	0,4	
	14	0,2	
	15	0,2	
	16	0,9	
	17	0,4	
	18	0,2	
	19	0,2	
	20	0,2	
	21	0,2	
	22	0,2	
	23	1	
	24	1,3	
	25	0,4	
	26	0,4	
	27	0,2	
	28	0,6	
	29	0,2	
	30	0,2	
	31	0,6	
	32	0,4	
	33	0,2	
	34	0,2	

Strefa	Nr podobzaru	Powierzchnia [km ²]	Oszacowana liczba mieszkańców obszarów przekroczeń w strefie
	35	0,2	
	36	0,2	
	37	2,3	
	38	11,8	
	39	0,2	
	40	0,4	
	41	0,2	
	42	0,2	
	43	0,2	
	44	0,2	
	45	0,6	
	46	0,6	
	47	0,2	
	48	1,1	
	49	1,1	
	50	0,4	
	51	0,2	
	52	0,6	
	53	0,8	
	54	0,2	
	55	0,2	

a) strefa mazowiecka

b) miasto Radom

Rysunek 3. Zasięg podobszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 w: a) strefie mazowieckiej, b) strefie miasto Radom [źródło: GIOŚ]

Tabela 6. Zestawienie informacji dotyczących oszacowanej powierzchni podobszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w województwie mazowieckim 2022 roku [źródło: GIOŚ]

Strefa	Nr podobszaru	Powierzchnia [km²]	Oszacowana liczba mieszkańców obszarów przekroczeń w strefie
miasto Radom	1	49,5	134 311
	2	0,1	
	3	< 0,05	
	4	< 0,05	
	5	0,1	
	6	0,4	
	7	0,8	
	8	0,4	
strefa mazowiecka	9	0,1	931 406
	10	0,1	
	11	0,6	
	12	0,5	
	13	< 0,05	
	14	0,1	
	15	0,4	
	16	5,6	
	17	0,1	
	18	2,3	
	19	23,9	
	20	9,5	
	21	28,6	
	22	4,8	
	23	42,8	
	24	9,5	
	25	4,7	
	26	0,2	
	27	0,2	
	28	4,7	
	29	2,6	
	30	4,7	
	31	0,2	
	32	1,1	
	33	0,8	
	34	18,8	
	35	4,7	
	36	4,7	

Strefa	Nr podobszaru	Powierzchnia [km ²]	Oszacowana liczba mieszkańców obszarów przekroczeń w strefie
	37	4,7	
	38	4,7	
	39	4,7	
	40	18,7	
	41	4,7	
	42	9,3	
	43	4,7	
	44	14	
	45	14,6	
	46	4,9	
	47	9,7	
	48	27,7	
	49	52,4	
	50	10,1	
	51	0,4	
	52	35,5	
	53	4,7	
	54	33,1	
	55	4,7	
	56	4,7	
	57	9,4	
	58	9,4	
	59	4,7	
	60	14,1	
	61	4,7	
	62	9,4	
	63	14	
	64	9,3	
	65	0,2	
	66	4,7	
	67	4,7	
	68	9,6	
	69	37,9	
	70	4,8	
	71	25,5	
	72	9,7	
	73	9,5	
	74	25,1	
	75	28,4	

Strefa	Nr podobszaru	Powierzchnia [km²]	Oszacowana liczba mieszkańców obszarów przekroczeń w strefie
	76	4,7	
	77	4,6	
	78	9,7	
	79	4,8	
	80	4,8	
	81	4,8	
	82	4,8	
	83	9,6	
	84	4,8	
	85	4,8	
	86	4,8	
	87	38,1	
	88	9,5	
	89	28,6	
	90	19	
	91	4,8	
	92	4,8	
	93	4,7	
	94	14,2	
	95	9,5	
	96	4,7	
	97	23,6	
	98	4,7	
	99	9,4	
	100	4,7	
	101	4,7	
	102	28,1	
	103	18,6	
	104	4,7	
	105	4,6	

Tabela 7. Zestawienie gmin, na których obszarze wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego oraz docelowego ze względu na ochronę zdrowia w województwie mazowieckim w 2022 roku [źródło: GIOŚ]

Cel ochrony	Wskaźnik	Typ normy	Kod strefy	Nazwa strefy	Czas uśredniania (parametr)	Gminy, na obszarze których wystąpiło przekroczenie
Ochrona zdrowia ludzi	NO ₂	poziom dopuszczalny	PL1401	aglomeracja warszawska	śr. roczna	Warszawa (gmina miejska, miasto stołeczne)
	PM10	poziom dopuszczalny	PL1401	aglomeracja warszawska	śr. 24-godz.	Warszawa (gmina miejska, miasto stołeczne)
	BaP(PM10)		PL1403	miasto Radom	śr. roczna	Radom (m)

Cel ochrony	Wskaźnik	Typ normy	Kod strefy	Nazwa strefy	Czas uśredniania (parametr)	Gminy, na obszarze których wystąpiło przekroczenie
		poziom docelowy	PL1404	strefa mazowiecka	śr. roczna	Baranów (w); Bielsk (w); Borkowice (w); Brwinów (mw); Cegłów (mw); Celestynów (w); Chlewiska (w); Chorzele (mw); Ciechanów (m); Ciechanów (w); Czerwonka (w); Długosiodło (w); Dębe Wielkie (w); Grodzisk Mazowiecki (mw); Góra Kalwaria (mw); Halinów (mw); Jabłonna (w); Jadów (mw); Jaktorów (w); Jedlnia-Letnisko (mw); Józefów (m); Kadzidło (w); Kampinos (w); Karczew (mw); Karniewo (w); Kałuszyn (mw); Klembów (w); Kobyłka (m); Konstancin-Jeziorna (mw); Kosów Lacki (mw); Kowala (w); Kozienice (mw); Krasnosielc (w); Kuczbork-Osada (w); Legionowo (m); Lelis (w); Lesznowola (w); Lipowiec Kościelny (w); Lipsko (mw); Liw (w); Maków Mazowiecki (m); Marki (m); Małkinia Górna (w); Michałowice (w); Milanówek (m); Mińsk Mazowiecki (m); Mińsk Mazowiecki (w); Mrozy (mw); Mszczonów (mw); Myszyniec (mw); Mława (m); Młodzieszyn (w); Nasielsk (mw); Nieporęt (w); Nowa Sucha (w); Nowe Miasto (mw); Nowy Duninów (w); Obryte (w); Olszewo-Borki (w); Opinogóra Górna (w); Ostrołęka (m); Ostrów Mazowiecka (m); Ostrów Mazowiecka (w); Otwock (m); Ożarów Mazowiecki (mw); Piaseczno (mw); Piastów (m); Pionki (m); Pionki (w); Podkowa Leśna (m); Pomiechówek (w); Pruszków (m); Przasnysz (m); Przasnysz (w); Przysucha (mw); Puszcza Mariańska (w); Pułtusk (mw); Płońsk (m); Płońsk (w); Raciąż (m); Raciąż (w); Radzanowo (w); Radziejowice (w); Radzymin (mw); Rzekuń (w); Różan (mw); Serock (mw); Siedlce (m); Siedlce (w); Siennica (w); Sierpc (m); Sierpc (w); Skaryszew (mw); Sobolew (w); Sochaczew (m); Sochaczew (w); Sochocin (mw); Sokołów Podlaski (m); Sokołów Podlaski (w); Solec nad Wisłą (mw); Sońsk (w); Stanisławów (w); Stara Biała (w); Staroźreby (w); Strzegowo (w); Sulejówek (m); Szelków (w); Szulborze Wielkie (w); Szydłowiec (mw); Szydłowo (w); Słupno (w); Teresin (w); Tłuszcz (mw); Warka (mw); Wieliszew (w); Wiskitki (mw); Wiśniewo (w); Wiązowna (w); Wołomin (mw); Wyszaków (mw); Wyszogród (mw); Węgrów (m); Zabrodzie (w); Zakrzew (w); Zbuczyn (w); Zielonka (m); Zwoleń (mw); Ząbki (m); Łaskarzew (m); Łaskarzew (w); Łochów (mw); Łomianki (mw); Łosice (mw); Żuromin (mw); Żyrardów (m)

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (mw) – gmina miejsko-wiejska

Według podziału administracyjnego – stan na 01.01.2023 r.

Przeprowadzone analizy wykazały, podobnie jak w latach poprzednich, że ponadnormatywne są dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu. Przekroczenie dobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 wystąpiło na obszarze strefy aglomeracji warszawskiej. Przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wystąpiło w dwóch strefach: mieście Radom i w strefie mazowieckiej. W aglomeracji warszawskiej istotnym problemem pozostają również wysokie stężenia dwutlenku azotu, co przyczyniło się do przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku azotu.

Strefy, na obszarze których wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego lub docelowego, otrzymały klasę C, co wskazuje na potrzebę prowadzenia działań naprawczych.

Ponadto, w 2022 roku, na obszarze wszystkich stref województwa mazowieckiego przekroczony został poziom celu długoterminowego dla ozonu w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Dla kryterium ochrony roślin poziom celu długoterminowego przekroczony został na obszarze analizowanej w tym zakresie strefy mazowieckiej. Poziomy celu długoterminowego, zgodnie z przepisami prawa, powinny być dotrzymane od 2020 roku.

Dla pozostałych zanieczyszczeń tj. dwutlenku siarki, pyłu zawieszonego PM2,5, tlenku węgla, benzenu, ołowiu, arsenu, kadmu oraz niklu w pyłe zawieszonym PM10, tlenków azotu, odpowiednio poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref województwa mazowieckiego zostały dotrzymane. Strefy w ocenie uzyskały klasę A.

Przeprowadzona ocena jakości powietrza w roku 2022 wykazała, że nie został przekroczony w żadnej strefie w województwie mazowieckim poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM2,5 dla fazy II ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz dla fazy I ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$). W latach wcześniejszych takie przekroczenia występowały. Poziom dopuszczalny dla fazy II – został przekroczony w roku 2021 na obszarze województwa mazowieckiego w trzech strefach, przekroczenie nie wystąpiło jedynie w strefie miasto Płock, poziom dopuszczalny dla fazy I nie był przekroczony. Oznacza to poprawę jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM2,5 w roku 2022 w porównaniu do roku 2021.

Największym problemem w skali województwa mazowieckiego są podwyższone stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń-marzec, październik-grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 zarejestrowano w 2022 r. na połowie stacji pomiarowych w województwie mazowieckim. Główną przyczyną przekroczeń była emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków.

Przekroczenie dobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 i średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku azotu wystąpiło na obszarze aglomeracji warszawskiej, czego przyczyną jest intensywny ruch samochodowy. W przypadku pyłu zawieszonego PM10 istotny wpływ na jakość powietrza w centralnej części aglomeracji warszawskiej ma unos zanieczyszczeń pyłowych z dróg. Świadczyć o tym może mały udział pyłu zawieszonego PM2,5 w pyłe zawieszonym PM10 i co się z tym wiąże duża różnica stężeń pomiędzy pyłem zawieszonym PM10 a PM2,5 na stacji oddziaływania transportu samochodowego w Warszawie przy al. Niepodległości.

W roku 2022 na całym obszarze województwa dotrzymany został poziom dopuszczalny dla dwutlenku siarki, który w roku 2021 w zakresie poziomu dopuszczalnego średniodobowego był przekroczony na stacji w Białej, zlokalizowanej na obszarze strefy mazowieckiej w pobliżu Płocka. W 2022 roku występowały epizody wysokich stężeń tego zanieczyszczenia na ww. obszarze, co było związane z emisjami ze strefy przemysłowej znajdującej się w północno-zachodniej części miasta Płock.

W zakresie bieżących danych za rok 2023, należy zwrócić uwagę, że do 25 października 2023 r. nie wystąpiło przekroczenie 1-godzinnej wartości stężenia dwutlenku siarki powyżej $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ jak również 24-godzinnej wartości stężenia dwutlenku siarki powyżej $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Zatem nie wystąpiło ryzyko przekroczenia w 2023 roku w strefie mazowieckiej poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki.

Informacja o stanie środowiska w zakresie hałasu

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego

W roku 2022 pomiary **hałasu drogowego** wykonane zostały przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ w 14 punktach pomiarowych na obszarze 8 miejscowości:

- Leszno (powiat warszawski zachodni) – 2 punkty,
- Julinek (powiat warszawski zachodni, gmina Leszno) – 1 punkt,
- Grądko (powiat warszawski zachodni, gmina Leszno) – 1 punkt,
- Grądy (powiat warszawski zachodni, gmina Leszno) – 1 punkt,
- Odcinek drogi krajowej DK57 Bartoszyce-Pułtusk - 2 punkty:
 - Przasnysz, ul. Stanisława Kostki,
 - Przasnysz, ul. Juliusza Słowackiego,
- Odcinek drogi wojewódzkiej DW544 Ostrołęka-Przasnysz-Mława - 2 punkty:
 - Przasnysz, ul. Józefa Piłsudskiego 141,
 - Przasnysz, ul. Józefa Piłsudskiego 195,
- Odcinek drogi wojewódzkiej DW617 Przasnysz-Ciechanów - 1 punkt:
 - Przasnysz, ul. Szosa Ciechanowska,
- Odcinek drogi ekspresowej S8 Kłodzko-Białystok – 2 punkty:
 - Ostrów Mazowiecka, ul. Wróblewskiego,
 - Ostrów Mazowiecka, ul. Jasna,
- Odcinek drogi krajowej E77 Gdańsk-Chyżne - 1 punkt:
 - Płońsk, ul. Postępu Rolniczego,
- Odcinek drogi wojewódzkiej DW721 – 1 punkt:
 - Józefów, ul. Wyszyńskiego (powiat otwocki).

W 11 punktach wykonano pomiary określające wskaźniki w odniesieniu do jednej doby (krótkookresowe) L_{AeqD} i L_{AeqN} , natomiast w 3 pomiarach dotyczyły określenia wskaźników średniorocznych (długookresowych) L_{DWN} i L_N .

Pomiary **hałasu kolejowego** wykonano w 2 punktach pomiarowych:

- w miejscowości Zalesie Górne (powiat piaseczyński, gmina Piaseczno), przy ul. Młodych Wilcząt 7,
- w Warszawie przy ul. Górczewskiej 181.

Pomiary **hałasu lotniczego** wykonano w 2 punktach pomiarowych:

- w miejscowości Nowa Iwiczna, ul. Zimowa 8H,
- w miejscowości Łazy, ul. Henryka Słojewskiego 1.

Mapa 2. Lokalizacja miejscowości na obszarze województwa mazowieckiego, w których wykonano pomiary hałas komunikacyjnego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2022 roku

Pomiary hałasu drogowego

Miejscowości z terenu Gminy Leszno (powiat warszawski zachodni)

Mapa 3. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na obszarze gminy Leszno

Tabela 8. Wyniki pomiarów służących do określenia wskaźnika krótkookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów w gminie Leszno

L.p.	Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L_{AeqT} dB	Natężenie ruchu			
						ilość pojazdów lekkich	ilość pojazdów ciężkich	% pojazdów ciężkich	ilość poj./h
1	3	ul. Czarna Droga	22/23.06.2022	Dzień	63,0	2 860	309	9,8	198,1
				Noc	57,7	283	61	17,8	43,0
2	4	ul. Sochaczewska	07/08.06.2022	Dzień	69,3	4 978	256	4,9	327,1
				Noc	63,2	2 080	125	5,7	275,6
3	5	ul. Chopina	17/18.05.2022	Dzień	66,5	4 978	256	4,9	327,1
				Noc	60,2	2 080	125	5,7	275,6

Poziomy hałasu określone **czerwoną czcionką** wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego wskaźników krótkookresowych L_{AeqD} i L_{AeqN} .

Badania krótkookresowe hałasu drogowego wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w jednym punkcie w porze dziennej i dwóch w porze nocnej.

Tabela 9. Wyniki pomiarów służących do określania wskaźnika długookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów na terenie parku rozrywki w Julinku (gmina Leszno) DW579 - punkt pomiarowy nr 1

L.p.	Data pomiaru	Czas odniesienia (T)			Pora doby	Natężenie ruchu pojazdów			udział poj. ciężkich (%)
		D(12h)	W(4h)	N(8h)		lekkie	ciężkie	razem	
		L _{AeqT} (dB)				(ilość pojazdów)			
1	24/25.03.2022	69,8	66,4	63,3	dzień	6 533	872	7 405	13,3
					wieczór	1 068	113	1 181	10,6
					noc	542	136	678	25,1
2	25/26.03.2022	67,5	61,6	61,6	dzień	4 538	230	4 768	5,1
					wieczór	744	38	782	5,1
					noc	546	66	612	12,1
3	26/27.03.2022	66,8	64,4	59,4	dzień	4 514	134	4 648	3,0
					wieczór	743	25	768	3,4
					noc	360	30	390	8,3
4	27/28.03.2022	69,0	64,4	64,0	dzień	5 570	744	6 314	13,6
					wieczór	949	132	1 081	13,9
					noc	552	84	636	15,2
5	24/25.06.2022	67,7	65,8	62,5	dzień	2 899	157	3 056	5,4
					wieczór	773	27	800	3,5
					noc	658	89	747	13,5
6	25/26.06.2022	65,9	67,5	59,6	dzień	2 337	84	2 421	3,6
					wieczór	1 306	49	1 355	3,8
					noc	429	27	456	6,3
7	26/27.06.2022	68,9	66,7	63,2	dzień	4 036	672	4 708	16,7
					wieczór	723	105	828	14,5
					noc	782	99	881	12,7
8	13/14.10.2022	70,4	67,2	62,6	dzień	7 655	946	8 601	12,4

					wieczór	1 384	110	1 494	7,9
					noc	504	121	625	24,0
9	14/15.10.2022	68,7	65,6	61,7	dzień	5 160	274	5 434	5,3
					wieczór	774	35	809	4,5
					noc	513	79	592	15,4
10	15/16.10.2022	68,2	66,6	59,8	dzień	6 146	165	6 311	2,7
					wieczór	1 272	64	1 336	5,0
					noc	365	28	393	7,7

Tabela 10. Wyniki pomiarów służących do określania wskaźnika długookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów w Lesznie na terenie firmy WALPOL, ul. Warszawska 3, DW580 - punkt pomiarowy nr 2

L.p.	Data pomiaru	Czas odniesienia (T)			Pora doby	Natężenie ruchu pojazdów			udział poj. ciężkich (%)
		D(12h)	W(4h)	N(8h)		lekkie	ciężkie	razem	
		L _{AeqT} (dB)				(ilość pojazdów)			
1	09/10.06.2022	69,3	68,2	63,3	dzień	3 772	594	4 366	15,7
					wieczór	1 089	100	1 189	9,2
					noc	523	112	635	21,4
2	10/11.06.2022	69,5	67,0	62,6	dzień	3 659	155	3 814	4,2
					wieczór	900	29	929	3,2
					noc	621	65	686	10,5
3	11/12.06.2022	67,3	67,0	61,8	dzień	2 226	71	2 297	3,2
					wieczór	830	34	864	4,1
					noc	500	49	549	9,8
4	02/03.07.2022	68,5	66,2	61,2	dzień	4 447	199	4 646	4,5
					wieczór	999	32	1 031	3,2
					noc	549	549	1 098	5,3
5	03/04.07.2022	66,6	67,1	62,5	dzień	2 410	72	2 482	3,0
					wieczór	1 218	30	1 248	2,5
					noc	656	79	735	12,0

6	04/05.07.2022	69,1	67,4	64,0	dzień	3 198	640	3 838	20,0
					wieczór	746	80	826	10,7
					noc	205	46	251	22,4
7	05/06.10.2022	69,6	67,3	62,4	dzień	5 229	770	5 999	14,7
					wieczór	1 040	114	1 154	11,0
					noc	540	127	667	23,5
8	06/07.10.2022	69,1	67,5	62,6	dzień	3 890	705	4 595	18,1
					wieczór	1 240	110	1 350	8,9
					noc	561	114	675	20,3
9	07/08.10.2022	68,7	66,9	62,1	dzień	4 159	189	4 348	4,5
					wieczór	844	30	874	3,6
					noc	448	70	518	15,6
10	08/09.10.2022	67,7	66,3	59,5	dzień	4 313	123	4 436	2,9
					wieczór	1 254	40	1 294	3,2
					noc	340	28	368	8,2

Wskaźniki długookresowe w punkcie pomiarowym nr 1 wynoszą:

- L_{DWN} 70,4 dB,
- L_N 62,0 dB.

Wskaźniki długookresowe w punkcie pomiarowym nr 2 wynoszą:

- L_{DWN} 70,8 dB,
- L_N 62,3 dB.

W obydwu punktach pomiary były wykonane, na terenach, dla których nie ma przypisanych dopuszczalnych poziomów hałasu.

Odcinek drogi krajowej nr 79, drogi wojewódzkiej nr 544 i 617 w Przasnyszu

Mapa 4. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego w Przasnyszu

Tabela 11. Wyniki pomiarów służących do określenia wskaźnika krótkookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów w Przasnyszu

L.p.	Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L _{AeqT} dB	Natężenie ruchu			
						ilość pojazdów lekkich	ilość pojazdów ciężkich	% pojazdów ciężkich	ilość poj./h
1	1	ul. Stanisława Kostki	07/08.03.2022	Dzień	66,9	5 570	5 179	48,2	671,8
				Noc	59,4	216	245	53,1	57,6
2	2	ul. J. Słowackiego 19a	24/25.02.2022	Dzień	65,2	4 519	538	10,6	316,1
				Noc	57,8	299	62	17,2	45,1
3	4	ul. Józefa Piłsudskiego 195	22/23.06.2022	Dzień	66,2	5 173	768	12,9	371,3
				Noc	61,3	395	126	24,2	65,1
4	5	ul. Gdańska 1	09/10.09.2022	Dzień	62,7	6 344	707	10,0	440,7
				Noc	55,7	267	70	20,8	42,1

Poziomy hałasu określone czerwoną czcionką wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego

Badania krótkookresowe hałasu drogowego wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w jednym punkcie pomiarowym w porze dnia i nocy.

Tabela 12. Wyniki pomiarów służących do określenia wskaźnika długookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów w Przasnyszu – ul. Piłsudskiego 141 – punkt pomiarowy nr 3

L.p.	Data pomiaru	Czas odniesienia (T)			Pora doby	Natężenie ruchu pojazdów			udział poj. ciężkich (%)
		D(12h)	W(4h)	N(8h)		lekkie	ciężkie	razem	
		L _{AeqT} (dB)				(ilość pojazdów)			
1	19/20.03.2022	67,7	65,4	59,9	dzień	6 449	482	6 931	7,0
					wieczór	1 346	50	1 396	3,6
					noc	491	35	526	6,7
2	21/22.03.2022	69,1	66,4	62,4	dzień	4 493	4 668	9 161	51,0
					wieczór	693	661	1 354	48,8
					noc	246	322	568	56,7
3	22/23.03.2022	69,2	66,4	62,7	dzień	4 798	4 446	9 244	48,1
					wieczór	741	634	1 375	46,1
					noc	276	296	572	51,7
4	10/11.07.2022	66,6	66,7	63,7	dzień	4 629	426	5 055	8,4
					wieczór	1 741	145	1 886	7,7
					noc	631	288	919	31,3
5	11/12.07.2022	69,8	67,2	62,5	dzień	7 021	1 884	8 905	21,2
					wieczór	1 335	306	1 641	18,6
					noc	449	260	709	36,7
6	19/20.10.2022	69,4	66,4	62,4	dzień	7 168	1 906	9 074	21,0
					wieczór	1 157	238	1 395	17,1
					noc	336	257	593	43,3
7	20/21.10.2022	69,6	66,7	62,3	dzień	8 053	1 928	9 981	19,3
					wieczór	1 547	272	1 819	15,0
					noc	356	241	597	40,4
8	23/24.10.2022	66,9	65,6	62,4	dzień	4 498	424	4 922	8,6
					wieczór	1 251	118	1 369	8,6
					noc	422	262	684	38,3

Poziomy hałas określone **czerwoną czcionką** wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego wskaźników krótkookresowych L_{AeqN}

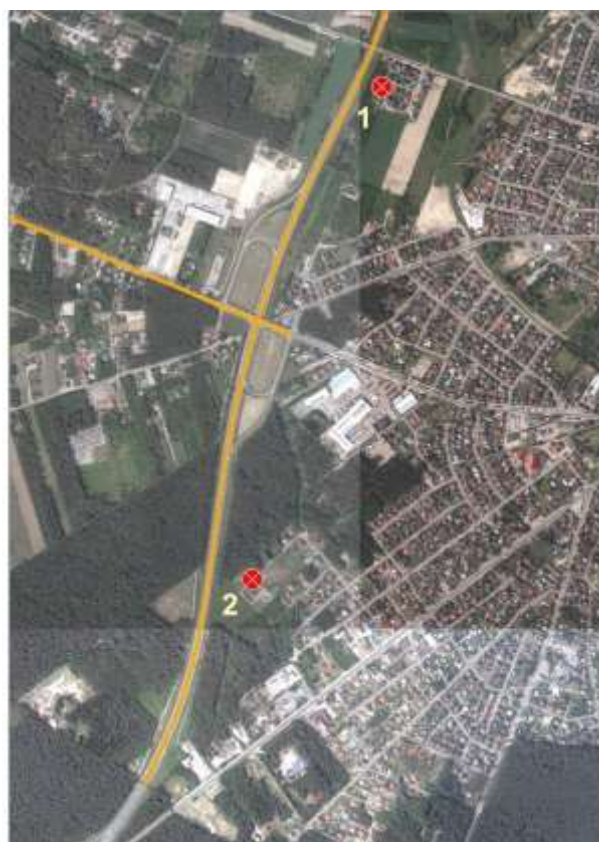
Wskaźniki długookresowe w punkcie pomiarowym nr 4 wynoszą:

- L_{DWN} 70,6 dB,
- L_N 62,3 dB

i wskazują na przekroczenia poziomów dopuszczalnych o 6,6 dB dla poziomu dobowego i o 3,3 dB dla poziomu nocy.

Odcinek drogi krajowej nr 60 w Ostrowi Mazowieckiej

Mapa 5. Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu drogowego na odcinku drogi ekspresowej S8 Kłodzko-Białystok w Ostrowi Mazowieckiej

Legenda

- punkt pomiarowy hałasu drogowego
- drogi krajowe
- drogi inne

Skala 1:5 000

Podkład mapowy: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Tabela 13. Wyniki pomiarów służących do określenia wskaźnika krótkookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów w na odcinku drogi S8 w Ostrowi Mazowieckiej

L.p.	Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L _{AeqT} dB	Natężenie ruchu			
						ilość pojazdów lekkich	ilość pojazdów ciężkich	razem	ilość poj./h
1	1	ul. Jasna	24/25.03.2022	Dzień	66,0	*1	*1	*3 28 712	1 196
				Noc	64,4				
2	2	ul. Wróblewskiego	13/14.04.2022	Dzień	65,7	*2	*2	*3 28 664	1 194
				Noc	64,7				

*1 - nie wykonano pomiarów natężenia ruchu, ze względu na usytuowanie obwodnicy poniżej 3,5 m od poziomu korony drogi co powodowało brak widoczności z pozycji punktu pomiarowego

*2 - nie wykonano pomiarów natężenia ruchu, ze względu na przesłanianie widoczności drogi ekspresowej przez las (krzewy, drzewa) oraz infrastrukturę drogi (siatka, bariery energochłonne)

*3 – Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021 – średni dobowy ruch roczny w punktach pomiarowych

Poziomy hałasu określone **czerwoną czcionką** wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego

Badania krótkookresowe hałasu drogowego wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w dwóch punktach pomiarowych w porze dnia i nocy.

Odcinek drogi krajowej E77 Gdańsk-Chyżne w Płońsku

Mapa 6. Lokalizacja punktu pomiarowego hałasu drogowego w Płońsku przy ul. Postępu Rolniczego 9

Legenda

- punkt pomiarowy hałasu drogowego
- droga krajowa
- drogi inne
- granica miasta

Skala 1:5 000

Podkład mapowy: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Tabela 14. Wyniki pomiarów służących do określenia wskaźnika krótkookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów na odcinku drogi krajowej E77

L.p.	Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L _{AeqT} dB	Natężenie ruchu			
						ilość pojazdów lekkich	ilość pojazdów ciężkich	razem	ilość poj./h
1	1	Płońsk (Poświętne), ul. Postępu Rolniczego 9	26/27.08.2022	Dzień	51,6	*1	*1	*2 19 287	803
				Noc	46,3				
			27/28.08.2022	Dzień	51,2				
				Noc	45,3				

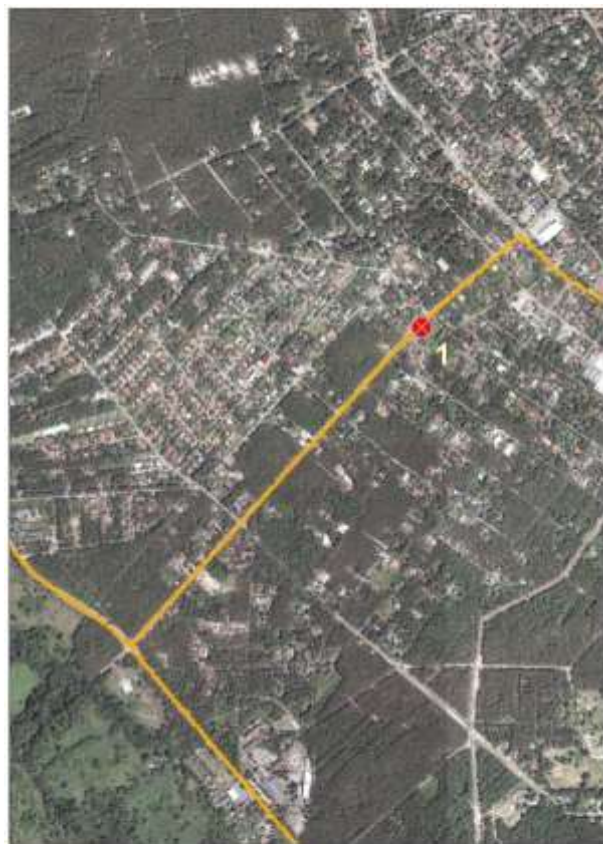
*1 - nie wykonano pomiarów natężenia ruchu, ze względu na dużą odległość punktu pomiarowego od drogi (około 330 m), brak widoczności drogi ze względu na lokalizację drogi na nasypie oraz przesłaniające krzewy i drzewa

*2 – Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021 – średni dobowy ruch roczny w punktach pomiarowych

Badania krótkookresowe hałasu drogowego nie wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego.

Odcinek drogi wojewódzkiej DW721 w Józefowie

Mapa 7. Lokalizacja punktu pomiarowego hałasu drogowego w Józefowie przy ul. Kardynała Wyszyńskiego 65

Legenda

- punkty pomiarowy hałasu drogowego
- drogi główne (wojewódzkie)
- drogi inne

Skala 1:5 000

Podkład mapowy: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Tabela 15. Wyniki pomiarów służących do określenia wskaźnika krótkookresowego – pomiary hałasu oraz natężenia ruchu pojazdów przy drodze wojewódzkiej nr 721

L.p.	Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L _{Aeq,T} dB	Natężenie ruchu			
						ilość pojazdów lekkich	ilość pojazdów ciężkich	% pojazdów ciężkich	ilość poj./h
1	1	ul. Kardynała Wyszyńskiego 65	29/30.11.2022	Dzień	64,6	5 448	154	2,7	350,1
				Noc	55,2	255	3	1,2	32,3

Poziomy hałasu określone **czerwoną czcionką** wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego

Badania krótkookresowe hałasu drogowego wskazują na wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego w porze dnia.

Pomiary hałasu kolejowego

Mapa 8. Lokalizacja punktu pomiarowego hałasu kolejowego w miejscowości Zalesie Górne

Mapa 9. Lokalizacja punktu pomiarowego hałasu kolejowego w Warszawie

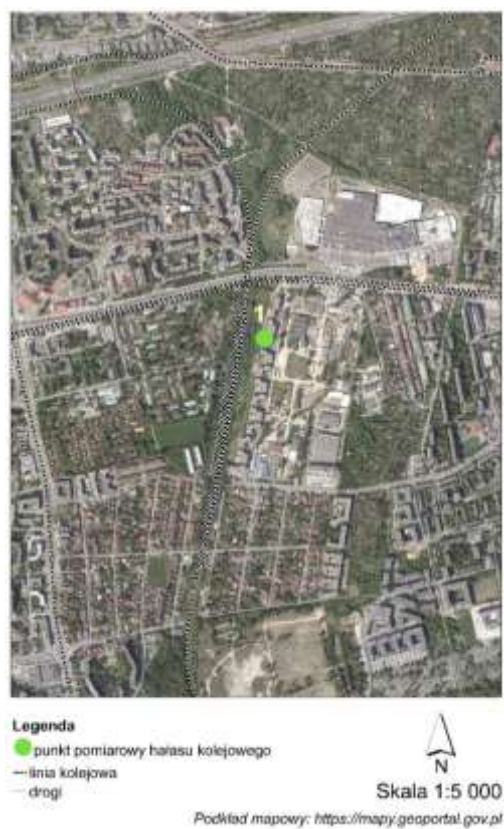

Tabela 16. Wyniki pomiarów hałasu kolejowego dla określania wskaźników krótkookresowych

L.p.	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L _{AeqT}	Natężenie ruchu
				dB	Ilość pojazdów
1	Zalesie Górne, ul. Młodych Wilcząt 7	06/07.07.2022	Dzień (16h)	62,6	87
			Noc (8h)	59,0	20
2	Warszawa, ul. Górczewska 181	06/07.06.2022	Dzień (16h)	54,8	*1
			Noc (8h)	46,6	

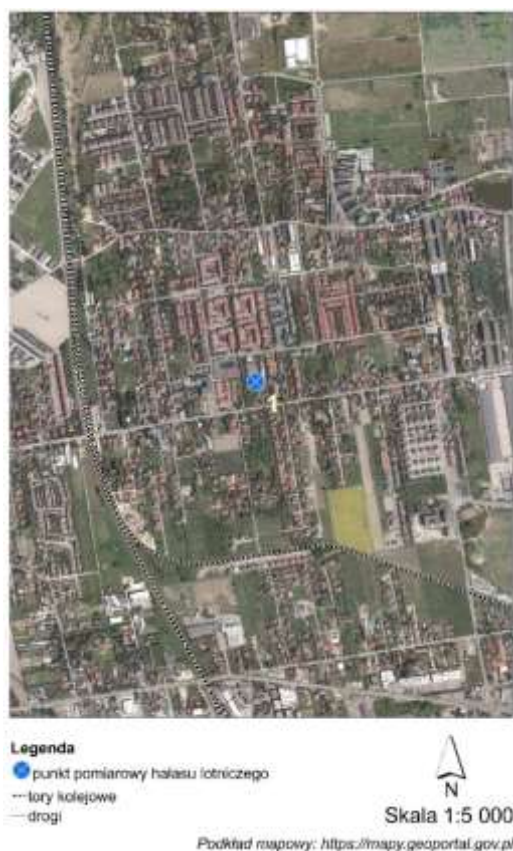
*1 – nie określano natężenia ruchu pojazdów, ponieważ zmierzone poziomy hałasu kolejowego są znacznie poniżej poziomów dopuszczalnych

Poziomy hałasu określone **czerveną czcionką** wskazują na przekroczenie poziomu dopuszczalnego

Badania krótkookresowe hałasu kolejowego wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego w jednym punkcie pomiarowym w porze dnia.

Pomiary hałasu lotniczego

Mapa 10. Lokalizacja punktu pomiarowego hałasu lotniczego w miejscowości Nowa Iwiczna

Mapa 11. Lokalizacja punktu pomiarowego hałasu lotniczego w miejscowości Łazy

Tabela 17. Wyniki pomiarów hałasu lotniczego dla określania wskaźników krótkookresowych

L.p.	Lokalizacja	Data pomiaru	Pora doby	L_{AeqT}	Liczba przelotów
				dB	
1	Nowa Iwiczna, ul. Zimowa 8H	21/22.07.2022	Dzień (16h)	47,3	115
			Noc (8h)	41,0	22
		22/23.07.2022	Dzień (16h)	40,3	179
			Noc (8h)	35,5	24
		23/24.07.2022	Dzień (16h)	41,3	145
			Noc (8h)	36,0	25
		24/25.07.2022	Dzień (16h)	48,4	169
			Noc (8h)	44,8	33
		25/26.07.2022	Dzień (16h)	51,5	153
			Noc (8h)	46,0	17
		26/27.07.2022	Dzień (16h)	41,7	121
			Noc (8h)	35,8	18

		27/28.07.2022	Dzień (16h)	38,1	140
			Noc (8h)	35,9	19
2	Łazy, ul. H. Słowjowskiego 1	09.08.2022	Dzień (16h)	34,5	30
		09/10.08.2022	Dzień (16h)	35,0	24
			Noc (8h)	30,2	4
		10.08.2022	Dzień (16h)	39,5	30
		11/12.08.2022	Dzień (16h)	43,4	68
			Noc (8h)	35,9	6
		12/13.08.2022	Dzień (16h)	42,3	47
			Noc (8h)	34,6	4

Badania krótkookresowe hałasu lotniczego nie wskazują na wystąpienie przekroczeń poziomu dopuszczalnego.

Informacja o stanie środowiska w zakresie pól elektromagnetycznych

Od 2021 r. w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych obowiązuje rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z ww. rozporządzeniem na terenie każdego województwa punkty pomiarowe wyznacza się w każdym mieście w dwuletnim cyklu pomiarowym dla stałej sieci monitoringu oraz w każdej gminie wiejskiej w czteroletnim cyklu pomiarowym dla monitoringu badawczego.

Pomiary pól elektromagnetycznych w województwie mazowieckim realizowane w ramach PMŚ w 2023 r. zaplanowano do realizacji w 158 punktach pomiarowych, w tym w 101 punktach pomiarowych w stałej sieci monitoringu oraz w 57 punktach pomiarowych monitoringu badawczego. Pomiary te nie zostały jeszcze zakończone. Po zakończeniu roku pomiarowego wyniki zostaną zweryfikowane i udostępnione na stronie internetowej GIOŚ w II kwartale 2024 r. Biorąc pod uwagę powyższe, w niniejszej odpowiedzi przedstawiono informacje z pomiarów wykonanych w roku 2022.

W 2022 r. na terenie województwa mazowieckiego wykonano pomiary w 159 punktach pomiarowych, z czego w 92 punktach stałej sieci monitoringu i w 67 punktach monitoringu badawczego. W 100 punktach pomiarowych średnia z 0,5 godzinowego pomiaru była wyższa od dolnego progu czułości sondy pomiarowej wynoszącego 0,28 V/m. Otrzymane wartości były znacznie poniżej minimalnego dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, który dla częstotliwości objętych monitoringiem wynosi 28 V/m. Poniżej zestawiono punkty, w których zmierzono max. wartości.

Tabela 18. Wykaz punktów pomiarowych na terenie województwa mazowieckiego, w których w 2022 r. średnia składowa elektryczna była wyższa niż 2 V/m

Typ monitoringu	Powiat	Gmina	Miejscowość	Współrzędne geograficzne	Wynik pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
Stała sieć monitoringu	m. Radom	m. Radom	Radom	51.406328, 21.12085	2,2	1,1
				52.1436, 21.038856	2,5	1,3

W Rejestrze zawierającym informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku,

Na terenie województwa mazowieckiego w 2022 r. nie stwierdzono przekroczeń. Rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (dla terenu całego kraju) dostępny jest na stronie internetowej GIOŚ pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/rejestr-terenow-z-przekroczeniem-pol-elektromagnetycznych>.

Informacja o stanie środowiska w zakresie monitoringu wód powierzchniowych

Klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych (jcw) na podstawie wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego w 2023 r. zostanie wykonana w terminie określonym w §14 i 15 rozporządzenia „klasyfikacyjnego”, wydanego na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy – Prawo wodne.

Z uwagi na trwający cykl badawczy (wg informacji GIOŚ z października 2023 r.) nie jest możliwe dokonanie klasyfikacji poszczególnych wskaźników monitorowanych w wodzie w 2023 r. W związku z powyższym, ogólna analiza obszarów przekroczeń w zakresie wód powierzchniowych na terenie województwa mazowieckiego, przedstawiona została przez GIOŚ na podstawie wykonanej w 2023 r. klasyfikacji wskaźników i elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych oraz klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych, uzyskanych z wyników badań PMŚ prowadzonego w 2022 r.

Jcwp badane są w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych w cyklu sześcioletnim, co 3 lata. Co roku badane są wskaźniki stanu chemicznego, dla których odnotowano przekroczenia środowiskowych norm jakości w badaniach prowadzonych w latach poprzednich.

Klasyfikacja wskaźników jakości wód została wykonana na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021, poz. 1475).

Zgodnie z w/w rozporządzeniem na podstawie badań przeprowadzonych w roku 2022, w jednolitych częściach wód dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych,

hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych, bez klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu wód. Zgodnie z § 15 rozporządzenia klasyfikacyjnego wykonanie klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikacji stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód monitorowanych w roku 2022 planowane jest na rok 2025.

Rok 2022 był pierwszym rokiem monitorowania wód w nowym cyklu planistycznym po II aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (IIaPGW) na lata 2022-2027. Od 2022 roku obowiązuje nowy wykaz jednolitych części wód na lata 2022-2027 opracowany przez PGW Wody Polskie. Zmienione zostały kody i typy jednolitych części wód powierzchniowych. Od 01.01.2022 roku zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym (Dz.U.2021, poz.1475) zmienione zostały wartości graniczne wskaźników jakości wód powierzchniowych odnoszące się do jednolitych części wód oraz zakres wskaźników normowanych.

W roku 2022 na terenie województwa mazowieckiego badaniami w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) objęto 204 jcwp rzeczne (w tym 2 zbiorniki zaporowe) i 6 jcwp jeziornych.

Spośród objętych badaniami jednolitych częściach wód powierzchniowych, w 3 jcwp ze względu na brak możliwości poboru (ciek suchy), nie wykonano zaplanowanych badań PMŚ:

1. Dopływ z Regut (PLRW200010255872) - wykonano wyłącznie obserwacje hydromorfologiczne,
2. Kanał Bródnowski Dolny (PLRW2000152674) - wykonano wyłącznie obserwacje hydromorfologiczne,
3. Dopływ w Błazinach (PLRW20001023632).

W 9 jcwp ze względu na okresowy brak wody w korycie, nie zrealizowano pełnego planu PMŚ:

1. Dopływ z Czerwonej (PLRW20001023658),
2. Dopływ z Grochowej (PLRW20001025854),
3. Mała (PLRW20001025889),
4. Kanał Nowe Ujście (PLRW20001025949),
5. Dopływ spod Czapli (PLRW200010267145932),
6. Dopływ z Myszadeł (PLRW200010267148792),
7. Luta (PLRW200015268389),
8. Dopływ spod Łąk (PLRW200010253689),
9. Kopanka (PLRW200010267148789).

Na podstawie uzyskanych wyników wykonano klasyfikację wskaźników jakości jednolitych części wód powierzchniowych i elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5), fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne - grupa 3.6) oraz wskaźników stanu chemicznego (grupa 4.1-4.2), bez klasyfikacji stanu / potencjału

ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jcw. W klasyfikacji poszczególnych elementów jakości obowiązuje zasada „najgorszy decyduje”.

Klasyfikacja wskaźników jakości wód powierzchniowych wykazała, że w 74 jcwp rzecznych i 1 jcwp jeziornej nie były dotrzymane wymagania dobrego stanu lub potencjału ekologicznego w zakresie elementów biologicznych (otrzymały kl. 3,4,5). Makrobezkręgowce bentosowe i ichtiofauna były wskaźnikami, które w największej liczbie jcwp zaważyły o takim wyniku klasyfikacji.

W 74 jcwp rzecznych i 1 jcwp jeziornej (w tym 61 jcwp rzecznych i 1 jcwp jeziorna, w których niekorzystnie sklasyfikowano również grupę elementów biologicznych) nie były dotrzymane wymagania dobrego stanu lub potencjału ekologicznego w zakresie elementów fizykochemicznych gr.3.1-3.5. Wśród wskaźników fizykochemicznych najliczniej sklasyfikowanych poniżej stanu dobrego (kl. >2) były: ogólny węgiel organiczny i azot azotynowy.

W grupie wskaźników charakteryzujących warunki biogenne (związki azotu i fosforu, które najczęściej pochodzą z emisji ze źródeł bytowo-komunalnych i rolniczych), azot azotanowy (spośród wskaźników normowanych) w największej liczbie jcw p był sklasyfikowany poniżej stanu dobrego (kl. >2).

W zakresie zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi, najniekorzystniejszą klasyfikacją charakteryzowały się następujące jednolite części wód powierzchniowych:

- jcw p Kanał Nowe Ujście (PLRW20001025949),
- jcw p Dopływ spod Trzcianki Starej (PLRW200010267148476),
- jcw p Jeziorka od Rowu Jeziorki do ujścia (PLRW20001125899),
- jcw p Rokitnica od Zimnej Wody do ujścia (PLRW2000112728699),
- jcw p Jeziorka od Kraski do Rowu Jeziorki (PLRW20001125873),
- jcw p Brok od Siennicy do ujścia (PLRW20001126714769).

W przypadku oznaczanych wskaźników fizykochemicznych z grupy specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (gr.3.6) żaden nie przekroczył wartości granicznych dla 1 klasy jakości wód powierzchniowych (22 jcw p rzeczne i 2 jcw p jeziorne).

Tabela 19 przedstawia wyniki klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych uzyskane na podstawie badań Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego w 2022 r.

Tabela 19. Klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych na podstawie badań PMŚ prowadzonych w 2022 roku

Klasyfikowane elementy	Klasa	Jcwp rzeczne	Jcwp jeziorne
biologiczne	Bardzo dobry (kl.1)	4	-
	Dobry (kl.2)	16	1
	Umiarkowany (kl.3)	45	1
	Słaby (kl.4)	23	-
	Zły (kl.5)	6	-
	Nie wykonywano badań elementów biologicznych w jcwp	110	4
hydromorfologiczne	Bardzo dobry (kl.1)	25	-
	Dobry (kl.2)	16	2
	Umiarkowany (kl.3)	8	-
	Słaby (kl.4)	5	-
	Zły (kl.5)	-	-
	Nie wykonywano badań elementów hydromorfologicznych w jcwp	150	4
fizykochemiczne (grupa 3.1-3.5)	Bardzo dobry (kl.1)	-	-
	Dobry (kl.2)	21	1
	Poniżej dobrego (kl. >2)	74	1
	Nie wykonywano badań elementów fizykochemicznych (gr.3.1-3.5) w jcwp	109	4
fizykochemiczne specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (grupa 3.6)	Bardzo dobry (kl.1)	22	2
	Dobry (kl.2)	-	-
	Nie wykonywano badań elementów fizykochemicznych (gr.3.6) w jcwp	182	4

W 172 jednolitych częściach wód (w tym 166 jcwp rzeczne i 6 jcwp jeziorne) dokonano klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego tj. substancji priorytetowych (gr.4.1) i wskaźników innych substancji zanieczyszczających (gr.4.2). Przekroczenia środowiskowych norm jakości dla wybranych substancji priorytetowych stwierdzono w 150 jednolitych częściach wód (144 jcwp rzeczne i 6 jcwp jeziorne). Wskaźnikiem najczęściej determinującym niekorzystny stan chemiczny wód był benzo(a)piren monitorowany w wodzie, dla którego w 135 jcwp rzecznych i 5 jcwp jeziornych stwierdzono przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości. Wśród innych najliczniej niekorzystnie sklasyfikowanych wskaźników chemicznych wymienić należy wskaźniki oznaczane w biocie: difenyletery bromowane oznaczone w tkankach organizmów żywych (13 jcwp rzeczne, 2 jcwp jeziorne), rtęć oznaczoną w tkankach organizmów żywych (12 jcwp rzeczne i 2 jcwp jeziorne).

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych substancjami chemicznymi z grupy WWA jest zjawiskiem powszechnym w skali kraju. Jako główne źródło zanieczyszczenia wód tymi substancjami wskazuje się depozycję atmosferyczną związaną z tzw. niską emisją.

Zagrożeniem dla wód jest też ich zanieczyszczenie substancjami z grupy metali ciężkich, w szczególności kadmem i niklem. Na obszarze województwa mazowieckiego miało to miejsce jedynie w jcwp Mleczna (PLRW20001025269), w której odnotowano w 2022 roku przekroczenie środowiskowych norm jakości dla wskaźnika nikiel i jego związki.

W Tabeli 20 i 21 (odpowiednio) zawarto wykaz jcwp rzecznych i jcwp jeziornych, w których sklasyfikowano wskaźniki wchodzące w skład substancji biogenych (grupa 3.5 - azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V), fosfor ogólny, azot mineralny) poniżej stanu dobrego (>2).

Tabela 20. JCWP rzeczne (47 szt.)

L.p.	Nazwa jcwp
1.	Krępianka
2.	Wkra od Sony do ujścia
3.	Dopływ z Czerwonej
4.	Dopływ z Leśnej Rzeki
5.	Krypianka
6.	Wkra od Mławki do Sony
7.	Jeziorka do Kraski
8.	Tarczynka
9.	Głuskówka
10.	Dopływ z Grochowej
11.	Kanał Nowe Ujście
12.	Kanał Kaczor
13.	Ugoszcz
14.	Dopływ spod Czapli
15.	Świdnica
16.	Dopływ spod Trzcianki Starej

17.	Dopływ z Myszadeł
18.	Długa
19.	Niestępówka
20.	Mławka do Krupionki
21.	Przylepnica
22.	Łydynia do Pławnicy
23.	Sona do Dopływu spod Kraszewa
24.	Słupianka
25.	Rosica
26.	Brzeźnica
27.	Wierzbica
28.	Modrzejowianka od Kobyłanki do ujścia
29.	Radomka do zb. Domaniów
30.	Jeziorka od Rowu Jeziorki do ujścia
31.	Pełta od Dopływu z Chełch do ujścia
32.	Osownica
33.	Łydynia od Pławnicy do ujścia
34.	Pisia Gągolina od Okrzeszy do ujścia
35.	Rokitnica od Zimnej Wody do ujścia
36.	Skrwa Lewa od Dopływu spod Polesia Nowego do ujścia
37.	Sierpienica od Dopływu spod Drobina do ujścia
38.	Beniaminówka

39.	Luta
40.	Seracz
41.	Mławka od Przylepnicy do ujścia
42.	Mławka od Krupionki do Przylepnicy
43.	Sona od Dopływu spod Kraszewa do ujścia
44.	Jeziorka od Kraski do Rowu Jeziorki
45.	Czarna
46.	Brok od Siennicy do ujścia
47.	Osetnica od Dopływu z Bud Kaleńskich

Tabela 21. JCWP jeziorne (1 szt.)

L.p.	Nazwa jcwp
1.	Lucieńskie

W Tabeli 22 i 23 (odpowiednio) zawarto wykaz jcwp rzecznych i jcwp jeziornych, w których stwierdzono przekroczenia dla wskaźników grupy 3.3 (wskaźniki charakteryzujące zasolenie – przewodność w 20 °C, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki, wapń, magnez, twardość ogólna) oraz grupy 4.1-4.2 (wskaźniki stanu chemicznego – substancje priorytetowe w dziedzinie polityki wodnej i inne substancje zanieczyszczające).

Tabela 22. JCWP rzeczne (152 szt.)

L.p.	Nazwa jcwp
1.	Iżanka do Małszyńca
2.	Krępanka
3.	Wkra od Sony do ujścia
4.	Modrzejowianka do Kobyłanki
5.	Krypianka

6.	Kanał Gniewoszowsko-Kozienicki
7.	Zagożdżonka
8.	Szabasówka do Kobyłki
9.	Kosionek
10.	Rokitna
11.	Wkra od Mławki do Sony
12.	Wkra od Szkotówki do Mławki
13.	Czarna-Cedron
14.	Jeziorka do Kraski
15.	Tarczynka
16.	Kanał Nowe Ujście
17.	Kanał Kaczor
18.	Jastrząbka
19.	Róż
20.	Szkwa od Dopływu spod Lipniaka do ujścia
21.	Świdnica
22.	Dopływ z Woli Rasztowskiej
23.	Długa
24.	Czarna
25.	Mławka do Krupionki
26.	Sewerynka
27.	Przylepnica
28.	Słupianka

29.	Rosica
30.	Brzeźnica
31.	Wierzbica
32.	Radomka do zb. Domaniów
33.	Radomka od Mlecznej do ujścia
34.	Radomka od zb. Domaniów do Mlecznej
35.	Jeziorka od Rowu Jeziorki do ujścia
36.	Rozoga
37.	Pełta od Dopływu z Chełch do ujścia
38.	Łydynia od Pławnicy do ujścia
39.	Rokitnica od Zimnej Wody do ujścia
40.	Skrwa Lewa od Dopływu spod Polesia Nowego do ujścia
41.	Sierpienica od Dopływu spod Drobina do ujścia
42.	Narew od Orzyca do jez. Zegrzyńskiego
43.	Stara Pilica
44.	Beniaminówka
45.	Luta
46.	Seracz
47.	Mławka od Przylepnicy do ujścia
48.	Mławka od Krupionki do Przylepnicy
49.	Zb. Domaniów
50.	Jez. Zegrzyńskie

51.	Kanał Troszyński
52.	Jeziorka od Kraski do Rowu Jeziorki
53.	Iłżanka od Małszyńca do ujścia
54.	Czarna
55.	Bug od Liwca do jez. Zegrzyńskiego
56.	Bug od granicy w Niemirowie do Broku
57.	Bug od Broku do Liwca
58.	Brok od Siennicy do ujścia
59.	Wisła od Wieprza do Narwi
60.	Buczynka
61.	Cetynia od Okna do ujścia
62.	Chroponianka
63.	Czczotka
64.	Dopływ spod Ignacówki
65.	Dopływ spod Józefowa
66.	Dopływ spod Komór
67.	Dopływ spod Radzikowa Starego
68.	Dopływ spod Strzyżyny
69.	Stara Pilica
70.	Łacha
71.	Dopływ z Lasu Ciosny
72.	Dopływ z Ulasek Grzmiących
73.	Dopływ z Zambsk Kościelnych

74.	Dopływ ze Starej Wsi
75.	Drzewiczka od Brzuśni do ujścia
76.	Dyga
77.	Bzura od Rawki do ujścia
78.	Fiszor
79.	Gawroniec
80.	Gostomka
81.	Jabłonica
82.	Jastrzębianka
83.	Jeżówka
84.	Kanał Wawerski od Kanału Nowe Ujście wraz z Kanałem Kamionkowskim i Kanałem Gocławskim
85.	Kanał Kacapski
86.	Kanał Kromnowski
87.	Kanał Olszowiecki
88.	Kanał Główny "A"
89.	Kanał Trzebieński
90.	Kanał z Pulw
91.	Kanał Żerański
92.	Kiełcznica
93.	Kobyłka
94.	Kołodziejka
95.	Kosówka

96.	Kostrzyń do Dopływu z Osińskiego
97.	Kostrzyń od Dopływu z Osińskiego do ujścia
98.	Kraska
99.	Leniwka
100.	Liwiec od Kostrzynia do Dopływu z Zalesia
101.	Liwiec od Dopływu z Zalesia do ujścia
102.	Liwiec do Starej Rzeki ze Starą Rzeką od Dopływu z Kukawek
103.	Liwiec od Starej Rzeki do Kostrzynia
104.	Łasica do Kanału Zaborowskiego
105.	Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia
106.	Miedzanka
107.	Mleczna
108.	Mogielanka
109.	Mołtawa
110.	Muchawka do Myrchy
111.	Narew od Biebrzy do Omulwi
112.	Okrzejka od Owni do ujścia
113.	Omulew od Wałpuszy do ujścia
114.	Orz od Dopływu z Wiśniewa do ujścia
115.	Orz do Dopływu z Wiśniewa
116.	Orzyc od Tamki do ujścia
117.	Piasecznica

118.	Pierzchnianka
119.	Pilica od zb. Sulejów do ujścia
120.	Promnik
121.	Prut
122.	Różanica
123.	Rykolanka
124.	Rządza do Cienkiej
125.	Rządza od Cienkiej do ujścia
126.	Sienniczka
127.	Skrwa od Chroponianki do ujścia
128.	Sosna
129.	Struga
130.	Sucha
131.	Swojęcianka
132.	Śmierdziucha
133.	Świder od Świdra Wschodniego do ujścia
134.	Toczna
135.	Tymianka
136.	Wiązownica
137.	Wilanówka
138.	Wilga od Dopływu z Brzegów do ujścia
139.	Wisła od Narwi do zb. Włocławek
140.	Witówka

141.	Dopływ spod Karolewa
142.	Cetynia do Okna
143.	Płodownica
144.	Kanał Bielińskiego
145.	Narew od Omulwi do Orzyca
146.	Węgierka
147.	Wilczek
148.	Muchawka od Myrchy do ujścia
149.	Mienia
150.	Pisia Gągolina do Okrzeszy
151.	Utrata od Żbikówki do ujścia
152.	Zwoleńka

Tabela 23. JCWP jeziorne (6 szt.)

L.p.	Nazwa jcwp
1.	Lucieńskie
2.	Białe
3.	Zdworskie
4.	Urszulewskie
5.	Szczutowskie
6.	Łąckie Duże

Przy opracowaniu Planu działalności kontrolnej na 2024 r., przy typowaniu obszarów do kontroli oraz tworzeniu listy podmiotów do kontroli, kierowano się w szczególności:

- ochroną przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł bytowo-komunalnych

i rolniczych,

- ochroną przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Informacje z PMŚ zostały wykorzystane przy ustalaniu priorytetów kontrolnych na 2024 r. w zakresie zakładów wytypowanych do kontroli planowych.

2.2. Zagadnienia specyficzne

Najistotniejsze zagadnienia specyficzne na obszarze woj. mazowieckiego objęte planem działalności kontrolnej w 2024 roku:

1. Funkcjonowanie dużego zakładu chemicznego – ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku oraz znajdujących się w jego bezpośrednim sąsiedztwie i w obrębie zakładu, szeregu podmiotów eksploatujących instalacje, których funkcjonowanie wiąże się bezpośrednio z zakładem

Na obszarze województwa mazowieckiego funkcjonuje duży zakład chemiczny zajmujący się przerobem ropy naftowej – ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku. W obrębie zakładu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się szereg podmiotów eksploatujących instalacje, których funkcjonowanie wiąże się bezpośrednio z tym zakładem. ORLEN S.A. Zakład Produkcyjny w Płocku zajmuje obszar 791,1 ha i jest największym zintegrowanym kompleksem rafineryjno-petrochemicznym w Polsce.

Na terenie zakładu zlokalizowane są jednostki technologiczne związane z częścią:

- rafineryjną,
- petrochemiczną,
- energetyczną,
- wodno-ściekową,
- logistyczną,

Wewnątrz zakładu znajduje się również największa w Polsce stacja uzdatniania wody, myjnia cystem kolejowych oraz park zbiorników, w którym magazynowane są strumienie technologiczne, chemikalia do produkcji oraz gotowe produkty.

Spółka ORLEN S.A. użytkuje posiadane instalacje na podstawie uzyskanych trzech pozwoleń zintegrowanych:

- na eksploatację:
 - instalacji Rafinerii, posiadającej 35 emitorów, z których 33 podlega badaniom automonitoringowym. Sposób prowadzenia oraz częstotliwość tych badań jest zróżnicowana w zależności od rodzaju emitowanego zanieczyszczenia, tj.: 3 emitory - monitoring ciągły, 9 emitorów - monitoring ciągły i okresowy z częstotliwością raz lub/i dwa razy w roku, 21 emitorów - monitoring okresowy z częstotliwością raz lub/i dwa razy w roku,

- instalacji Petrochemii – 26 emitorów, z których 6 jest objętych obowiązkiem prowadzenia ciągłego monitoringu emisji, a 18 jest objętych obowiązkiem okresowych pomiarów emisji z częstotliwością 1 lub/i 2 razy w roku,
- instalacji Elektrociepłowni – 1 wieloprzewodowy emitor objęty obowiązkiem prowadzenia ciągłego pomiaru emisji oraz okresowego pomiaru emisji z częstotliwością dwa razy w roku,
 - na prowadzenie instalacji Elektrociepłowni z Blokiem Parowo - Gazowym (CCGT), posiadającej jeden emitor objęty ciągłym pomiarem emisji,
 - na eksploatację instalacji do oczyszczania ścieków – 2 emitory objęte obowiązkiem prowadzenia okresowego pomiaru emisji z częstotliwością raz w roku. Ponadto Spółka jest zobowiązana do codziennego monitoringu jakości ścieków odprowadzanych do środowiska i przekazuje do WIOŚ informacje dotyczące wyników tego monitoringu z częstotliwością co miesiąc.

Zorganizowane źródła emisji na terenie ORLEN S.A. wymagają kontroli w zakresie dotrzymania dopuszczalnych poziomów emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, określonych w pozwoleniach zintegrowanych. Kontrolom automonitoringowym w 2024 r. będą podlegały wyniki z ciągłych pomiarów emisji z 20 emitorów oraz okresowych pomiarów emisji z 49 emitorów, dla których taki obowiązek ustanowiono. Corocznie weryfikacji również podlegają raporty z oddziaływania instalacji ORLEN S.A. w zakresie emisji hałasu jak również wyniki badań ścieków odprowadzanych do środowiska.

Na terenie zakładu występują również źródła emisji niezorganizowanej, które wymagają rozpoznania w celu dalszej identyfikacji źródeł uciążliwości odorowych.

Kontrole instalacji Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. oraz zakładów znajdujących się w jego sąsiedztwie traktowane są jako zadania priorytetowe. W związku z tym, że zakłady te zlokalizowane są w bliskim sąsiedztwie miasta Płocka, są one, a szczególnie Zakład Produkcyjny ORLEN S.A., przedmiotem zgłoszeń interwencyjnych związanych z oddziaływaniem na stan jakości powietrza w Płocku oraz uciążliwościami odorowymi.

ORLEN S.A. jest zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. WIOŚ uzgadnia dokumentację dla Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. jako zakładu ZDR przed jej zatwierdzeniem przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Inspektorzy corocznie sprawdzają również realizację obowiązków wynikających z decyzji zatwierdzających dokumenty oraz z dokumentów zakładu ZDR, jak również weryfikują postępowanie w zakładzie w związku z awariami przemysłowymi do jakich dochodzi na terenie tego zakładu.

Zakładami Dużego Ryzyka są również zakłady zlokalizowane w granicach ogrodzenia zakładu, tj.: Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o., PCC Exol S.A. oraz zakłady w bezpośrednim sąsiedztwie ORLEN S.A., tj. Terminal Gazu Płynnego ORLEN Paliwa Sp. o.o. oraz Warter Fuels S.A., których działalność ściśle wiąże się z działalnością ORLEN S.A.

Cyklicznych kontroli WIOŚ wymagają następujące zagadnienia związane z funkcjonowaniem ORLEN S.A. w Płocku, tj.:

- realizacja obowiązków zawartych w pozwoleniach wodnoprawnych udzielonych przez Marszałka Województwa Mazowieckiego na:
 - pobór wody powierzchniowej oraz wody podziemnej,
 - wprowadzanie wód drenażowych z systemu opadowo-melioracyjnego oraz części oczyszczonych wód opadowych z terenu zakładu do środowiska,
 - wprowadzanie ścieków z centralnej oczyszczalni ścieków do wód,
- realizacja obowiązków zawartych w decyzjach GIOŚ na wysyłkę odpadów niebezpiecznych w ramach międzynarodowego przemieszczania odpadów,
- realizacja obowiązków zawartych w decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego, pozwolenia na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji do diagnozowania i kwalifikowania surowców, materiałów, sprzętu, maszyn i urządzeń,
- realizacja warunków zawartych w decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego w związku z uczestnictwem w handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- realizacja obowiązków nałożonych na operatora urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową oraz fluorowane gazy cieplarniane,
- realizacja obowiązków wynikających z rozporządzenia REACH, jako producenta oraz dalszego użytkownika substancji chemicznych i ich mieszanin,
- zapewnienie jakości danych przekazywanych w sprawozdaniach PRTR,
- zapewnienie jakości danych wprowadzanych do bazy KOBIZE,
- zapewnienie jakości danych wprowadzanych do bazy BDO,
- realizacja planu remediacji powierzchni ziemi, uzgodnionego decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w związku z faktem, że na terenie zakładu występuje historyczne zanieczyszczenie produktami naftowymi powierzchni ziemi.

W planie kontroli na rok 2024 w odniesieniu do Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A. zostały ujęte:

- Zakład Produkcyjny jako Zakład Dużego Ryzyka,
- Zakład Elektrociepłowni,
- Instalacja Petrochemii,
- Instalacja Rafinerii.

Dodatkowo pozostawiono rezerwę czasową na działania nieplanowe, wynikające z konieczności podjęcia kontroli interwencyjnych, w reakcji na interwencje społeczne, a także związane z oddawaniem do użytkowania nowo zbudowanych lub przebudowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jak i kontroli po zdarzeniach awaryjnych

w Zakładzie. Rezerwa czasowa jest niezbędna ze względu na realizowanie przez Spółkę nowych inwestycji w zakresie rozbudowy i modernizacji Zakładu Produkcyjnego ORLEN S.A.

2. Nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów

WIOŚ w Warszawie na dzień 30 września 2023 r. zidentyfikował łącznie 167 miejsc nielegalnego gospodarowania odpadami, w tym ujawnionych w latach wcześniejszych (tj. porzucenia lub nielegalnego zbierania lub ich składowania) na terenie 95 gmin województwa mazowieckiego. Wśród 167 ww. zidentyfikowanych miejsc - 147 to miejsca, których teren stanowi własność prywatną, 8 – to miejsca, których teren stanowi własność Skarbu Państwa, 6 miejsc, których teren stanowi własność jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku 6 miejsc – własność jest w trakcie ustalania. W zdecydowanej większości przypadków są to odpady niebezpieczne. Masa zgromadzonych nielegalnie odpadów oraz ich identyfikacja jakościowa wskazuje, że pochodzą one z działalności przemysłowej.

W 2023 r. (wg stanu na 30 września 2023 r.) zidentyfikowano kolejne 24 miejsca na terenie województwa mazowieckiego.

Realizacja zadań w tym obszarze, będzie prowadzona poprzez:

- weryfikację w terenie zidentyfikowanych miejsc nielegalnego składowania/magazynowania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwego zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich (o każdym przypadku stwierdzonych nieprawidłowości mogących m.in. doprowadzić do zagrożenia pożarowego lub zagrożenia życia i zdrowia będą informowane właściwe organy) oraz wpływem zjawisk atmosferycznych (skrajnie wysokie/niskie temperatury powietrza, opady atmosferyczne);
- zlecenie do GIOŚ CLB wykonania analizy jakościowej powietrza w otoczeniu miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów (z miejsc dostępnych, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i przepisów BHP), urządzeniem pomiarowym MiniRAE 3000, lub/i zlecenie innych badań i pomiarów, w zależności od sytuacji;
- pozyskiwanie na bieżąco informacji o etapie postępowań administracyjnych w sprawie usuwania odpadów z wykorzystaniem wszelkich uprawnień, które mogą przyczynić się do usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania/magazynowania;
- prowadzenie kwartalnej aktualizacji wykazu nielegalnych miejsc nagromadzenia odpadów na terenie woj. mazowieckiego.

Na rok 2024 zakłada się kontynuowanie działań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w obszarze przeciwdziałania tzw. szarej strefie w gospodarowaniu odpadami, w szczególności w oparciu o utworzoną Grupę Interwencyjno - Wyjazdową oraz wprowadzenie pracy zmianowej. W 2024 roku kontynuowane będą działania wobec podmiotów, co do których występuje uzasadnione podejrzenie prowadzenia działalności w zakresie gospodarki odpadami wbrew przepisom i w godzinach nocnych (w sposób zorganizowany). Kontynuowane będą również działania mające na celu wykrywanie wykroczeń i przestępstw w obszarze gospodarki odpadami.

Realizacja zadań w tym obszarze, będzie prowadzona poprzez:

- identyfikację miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi.

Działaniami zostaną objęte wszystkie miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnione w ramach działań własnych. Działania w pierwszej kolejności będą prowadzone w oparciu o unormowania art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, przy założeniu zmaterializowania się przesłanek umożliwiających jego zastosowanie. Działania będą prowadzone, w szczególności w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o stałą wymianę informacji z tymi służbami, w oparciu o działania analityczne oraz wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych.

Działania będą skoncentrowane na znaczących podmiotach gospodarujących odpadami, uwzględniając w szczególności: skalę działalności, rodzaje odpadów oraz powtarzalność nazwisk osób biorących udział w gospodarowaniu odpadami;

- nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT.

Kontrole drogowe transportów odpadów będą prowadzone w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień. Zakłada się prowadzenie akcji również w porze nocnej z uwzględnieniem specyfiki terytorialnej, typując do kontroli miejsca, gdzie w sposób nielegalny mogą być porzucane lub wytwarzane odpady niebezpieczne.

Na terenie woj. mazowieckiego zidentyfikowano także przypadki deponowania odpadów w wyrobiskach poeksploatacyjnych kopalin żwiru, piasku i gliny. Dotyczy to głównie przypadków nielegalnego porzucania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych oraz wykorzystywania do rekultywacji wyrobisk odpadów innych niż określone w decyzjach administracyjnych. W latach 2020 - 2023 działania kontrolne Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w tym obszarze zostały zintensyfikowane. Planuje się kontynuowanie tych działań w 2024 r.

Działanie to będzie prowadzone we współpracy z okręgowym urzędem górniczym, marszałkiem województwa oraz starostami. W 2024 r., we współpracy z ww. organami, zostanie zaktualizowany, prowadzony przez WIOŚ w Warszawie, wykaz miejsc prowadzenia rekultywacji z wykorzystaniem odpadów oraz zostaną one objęte, wzorem lat ubiegłych, działaniami nadzorczymi, tj. prewencyjnymi działaniami weryfikującymi prawidłowość prowadzonego procesu rekultywacji, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju odpadów wykorzystywanych do wypełnienia danego wyrobiska.

3. Monitorowanie cieków i zbiorników na terenie woj. mazowieckiego w celu przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom w tym przeciwdziałanie zasoleniu wód powierzchniowych

Od dnia 17 sierpnia 2022 r. WIOŚ w Warszawie prowadzi wzmożone działania prewencyjne w obszarze przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom na ciekach i zbiornikach na terenie woj. mazowieckiego, w szczególności w zakresie zapobiegania zasoleniu wód powierzchniowych. W tym celu na podstawie własnych materiałów, dokonano inwentaryzacji podmiotów, które mogą/wprowadzają do wód powierzchniowych ścieki mogące wpływać na zasolenie wód.

Realizacja zadań w obszarze monitorowania cieków i zbiorników na terenie woj. mazowieckiego w celu przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom, będzie prowadzona w 2024 r. poprzez:

- objęcie kontrolami podmiotów, które mogą/wprowadzają do wód powierzchniowych, ścieki mogące wpływać na zasolenie oraz eutrofizację poprzez wprowadzanie biogenów do wód, z wykorzystaniem informacji z Państwowego Monitoringu Środowiska;
- wzmożenie działań prewencyjnych w obszarze przeciwdziałania nielegalnym zjawiskom na ciekach i zbiornikach na terenie woj. mazowieckiego, w tym prowadzenie obserwacji w terenie;
- zlecenie Centralnemu Laboratorium Badawczemu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, monitoringu kontrolnego wód powierzchniowych w ramach badań interwencyjnych, w tym w zakresie analizy jakościowej fitoplanktonu wraz z oceną występowania *Prymnesium cf. parvum* tzw. „złotej algi”, adekwatnie do sytuacji;
- stosowanie *Procedury monitorowania interwencyjnego Prymnesium cf. parvum „złotej algi”* w przypadku stwierdzenia jej obecności w wodach,
- pozyskiwanie informacji od prowadzących instalacje dużych obiektów: elektrowni, elektrociepłowni i ciepłowni w zakresie temperatury wprowadzanych wód pochłodniczych do wód, na obszarze województwa mazowieckiego, funkcjonujących w zlewniach rzek, gdzie występuje stan suszy hydrologicznej.

W przypadku przekroczenia w wodach pochłodniczych wprowadzanych do wód lub do ziemi, dopuszczalnej temperatury 35°C zostanie wdrożone postępowanie zgodnie z Procedurą PRK – 25 (Procedura postępowania w przypadku konieczności czasowego odprowadzania z otwartych systemów chłodzących wód pochłodniczych o temperaturze wyższej niż dopuszczona pod względem wodnoprawnym w celu zachowania ciągłości produkcji energii na poziomie niezbędnym dla zachowania stabilności Krajowego Systemu Elektroenergetycznego – KSE) z Planu zarządzania kryzysowego woj. mazowieckiego,

- współpracę z właściwymi organami Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Państwowej Straży Rybackiej oraz innymi inspekcjami, służbami i strażami oraz organami administracji publicznej.

W dniu 3 listopada 2023 r. do WIOŚ w Warszawie wpłynęło pismo od PGW Wody Polskie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, przy którym przekazano listę zakładów zaliczanych do zakładów odprowadzających ścieki o zwiększonym zasoleniu (opracowaną zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o rewitalizacji rzeki Odry). Na opracowanej przez PGW Wody Polskie ww. liście, nie ma podmiotów funkcjonujących na terenie województwa mazowieckiego

(są zakłady odprowadzające ścieki o zwiększonym zasoleniu do rzeki Wisły zarówno powyżej jak i poniżej woj. mazowieckiego).

W 2024 r. WIOŚ w Warszawie będzie realizował w tym obszarze ogólnopolski cykl kontrolny podmiotów odprowadzających ścieki bezpośrednio do rzeki Wisły, które w pozwoleniach wodnoprawnych albo zintegrowanych posiadają określone dopuszczalne stężenia chlorków i siarczanów oraz związków biogennych pod kątem przestrzegania warunków określonych w tych pozwoleniach – po 10 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ.

W 2024 r. będzie kontynuowane sporządzanie codziennych dobowych Raportów z monitorowania cieków i zbiorników, we wszystkie dni kalendarzowe w roku, do godz. 11.00 (do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na adres wczk@mazowieckie.pl).

4. Realizacja kontroli w trybie art. 41a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

Zgodnie z art. 41a ustawy o odpadach, zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów są wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, z udziałem przedstawiciela właściwego organu, kontroli instalacji lub jej części, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

W związku z powyższym, tysiące podmiotów funkcjonujących na rynku gospodarowania odpadami w województwie mazowieckim, było zobligowanych do złożenia wniosku o zmianę decyzji w zakresie gospodarowania odpadami. Spowodowało to, że do WIOŚ w Warszawie wpływają wnioski od organów ochrony środowiska (tj. starostów, marszałka i rdoś) o przeprowadzenie kontroli w trybie art. 41a ustawy o odpadach, zarówno w przypadku zmiany posiadanych uregulowań, jak i w sprawie wydania nowych decyzji w zakresie gospodarowania odpadami.

Kontrole w trybie art. 41a ustawy o odpadach realizowane są zgodnie z datą wpływu wniosku do WIOŚ w Warszawie, przy czym kontrole w sprawie wydania nowych decyzji realizowane są w pierwszej kolejności.

Kontrole prowadzone przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, z udziałem przedstawiciela właściwego organu, wymagają przede wszystkim przeprowadzenia kontroli w terenie, a także dostosowania się do możliwości kontrolnych organów ochrony środowiska wnioskujących o te kontrole, podmiotów wnioskujących i bieżących zadań inspektorów. Inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska oprócz kontroli prowadzonych w trybie art. 41a ustawy o odpadach realizują w pierwszej kolejności pilne interwencje dotyczące zanieczyszczenia środowiska, kontrole planowe, a także inne zadania planowe wynikające z przepisów prawa, obowiązującej sprawozdawczości oraz cykli kontrolnych. Ponadto w ostatnich latach tj. 2020-2021 - okresie narastającego zagrożenia epidemicznego Główny Inspektor Ochrony Środowiska rekomendował ograniczanie do niezbędnego minimum działalności kontrolnej w terenie w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na

obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 491, z późn. zm.) i związanym z tym zagrożeniem wirusem SARS-Co V-2.

Na wydłużenie czasu rozpoznawania wniosków przez WIOŚ w Warszawie wpływa także fakt przekazywania przez organy ochrony środowiska wniosków niespójnych i niekompletnych.

Powyższe przyczyny spowodowały nawarstwienie się wniosków o przeprowadzenie kontroli w trybie art. 41a ustawy o odpadach.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (MWIOŚ) wielokrotnie, w korespondencji kierowanej do organów centralnych, wskazywał na dodatkowe obciążenie wynikające z konieczności realizacji zadań w trybie przepisu art. 41a ustawy o odpadach, proponując konkretne zmiany przepisów prawa, które doprowadziłyby do szybkiego rozpoznania przez organy ochrony środowiska wniosków o wydanie lub zmianę zezwoleń na zbieranie odpadów, zezwoleń na przetwarzanie odpadów oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniających zbieranie lub przetwarzanie odpadów (dalej: decyzji) bez konieczności oczekiwania na stanowisko Inspekcji Ochrony Środowiska.

Biorąc pod uwagę fakt, że rozwiązania te nie zostały wprowadzone do przepisów prawa, MWIOŚ w ramach posiadanych zasobów kadrowych i możliwości organizacyjnych podejmuje działania, które skutkują skróceniem czasu oczekiwania na przeprowadzenie kontroli w trybie art. 41a ustawy o odpadach. W celu maksymalnego skrócenia czasu rozpoznawania wniosków o kontrolę w trybie art. 41a ustawy o odpadach, w założeniach do Planu pracy na 2024 r. wprowadzono rezerwę czasu na działania pozaplanowe w wysokości 60%, w ramach której będą m.in. rozpoznawane powyższe wnioski.

5. Kontrola wykonywania zadań w zakresie międzynarodowego transportu drogowego odpadów.

W 2024 r. będą realizowane wspólne akcje kontrolne, w tym wspólnie z Krajową Administracją Skarbową transportów odpadów w strumieniu transgranicznym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT oraz w strumieniu krajowym w związku z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 9 października 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi, które wchodzi w życie z dniem 12 stycznia 2024 r. Dzięki temu systemem monitorowania SENT zostało objęte 11 rodzajów odpadów niebezpiecznych tj. farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje. Zmiany w przepisach pozwolą na szersze monitorowanie przewozów odpadów niebezpiecznych na terenie kraju, które najczęściej były porzucane i co pozwoli skuteczniej zapobiegać prowadzeniu gospodarki odpadami w szarej strefie.

Wspólne akcje będą dotyczyły również udziału w realizacji projektów inspekcyjnych IMPEL Odpady i TFS oraz współpracy z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu przemieszczaniu odpadów, w tym w zakresie oceny przewożonych towarów pod kątem klasyfikacji ich do odpadów.

W celu podniesienia skuteczności prowadzonych kontroli w tym zakresie, WIOŚ w Warszawie, w ramach kontynuacji działań wcześniejszych, przeprowadzi szkolenie dla pracowników w/w służb m.in. dot.: kontroli drogowej, wymogów prawnych oraz wymiany doświadczeń.

Szkolenie podyktowane jest faktem wprowadzenia w tym obszarze istotnych zmian przepisów prawa unijnego.

6. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i ich aktualizacjach oraz planach działań krótkoterminowych.

Mimo podejmowanych działań, od wielu lat utrzymuje się niezadawalający stan jakości powietrza, przekraczający dopuszczalne normy, zwłaszcza w sezonie zimowym, gdy spalane są złej jakości paliwa w starych instalacjach. Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 115/20 z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, przyjął harmonogram działań mających na celu ograniczenie wielkości emisji pyłów zawieszonych PM 10 i PM 2,5, benzopirenu, tlenków azotu z terenu gmin województwa. Ponadto Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 162/17 z 24 października 2017 r. (uchwała antysmogowa) wprowadził ograniczenia i zakazy dotyczące wszystkich użytkowników urządzeń o mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych, czyli właścicieli w szczególności:

pieców, kominków, kotłów, w tym kotłów wchodzących w skład zestawów zawierających kotły na paliwo stałe, ogrzewacze, regulatory temperatury i inne.

Uchwałą nr 59/22 Sejmik Województwa Mazowieckiego wprowadził dodatkowe obostrzenia dotyczące użytkowników źródeł emisji o mocy poniżej 1 MW. Obostrzenia te dotyczą zakazu stosowania paliw stałych w niektórych jednostkach administracyjnych województwa mazowieckiego. Część nowowprowadzonych zakazów obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.

Kontrola realizacji obowiązków, zakazów wynikających z ww. przepisów uchwalonych przez Sejmik Województwa Mazowieckiego jest jednym z zadań realizowanych przez WIOŚ.

Kontrola gmin oraz podmiotów odpowiedzialnych za realizację POP, w kontekście możliwości wymierzania administracyjnych kar pieniężnych za nieterminowe realizowanie zadań wynikających z Programu, będzie jednym z czynników mobilizujących gminy i podmioty do realizacji tych działań. Dlatego też, jak w roku ubiegłym, w planie pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska na 2024 r. zostanie uwzględnionych co najmniej trzy kontrole gmin na jednostkę organizacyjną WIOŚ w zakresie realizacji zadań określonych w Programach ochrony powietrza i Planach działań krótkoterminowych. Do kontroli będą typowane jednostki dotychczas niekontrolowane lub takie, dla których istnieje uzasadnione podejrzenie o braku lub niewłaściwej realizacji działań.

7. Koncentracja wielkoprzemysłowych ferm drobiu kurzego o łącznej liczbie stanowisk powyżej 40 tys. każda, objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego, skupionych głównie w powiatach: mławskim, żuromińskim i ciechanowskim

Na terenie powiatów: mławskiego, żuromińskiego i ciechanowskiego (obszar działania Delegatury WIOŚ w Ciechanowie) występuje duża koncentracja wielkoprzemysłowych ferm drobiu kurzego o łącznej liczbie stanowisk powyżej 40 tys. każda, objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego. Liczba instalacji do chowu drobiu systematycznie wzrasta, w ostatnim roku przekazano do użytkowania 5 kolejnych nowych obiektów.

Z powodu magazynowania gazu płynnego w ilości powyżej 50 Mg wykorzystywanego do celów grzewczych, 23 fermy drobiu wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego zaliczone są do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie działania Delegatury WIOŚ w Ciechanowie funkcjonują wielkotowarowe fermy drobiu o obsadzie powyżej 1 mln brojlerów kurzych lub kur niosek.

Eksploatacja instalacji do intensywnego chowu drobiu lub świń (Intensive Rearing of Poultry or Pigs) powoduje uciążliwą emisję technologiczną do powietrza (głównie amoniaku (NH₃), metanu (CH₄), podtlenku azotu (N₂O), pyłu, siarkowodoru (H₂S), węglowodorów oraz zanieczyszczeń mikrobiologicznych) oraz wytwarzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. Prowadzi także do wytwarzania znacznych ilości obornika kurzego oraz pomiotu, przeznaczanych przede wszystkim do rolniczego wykorzystania.

Podwyższone jest ryzyko postępowania z nawozami w sposób niezgodny z wymaganiami ustawy o nawozach i nawożeniu, Prawa wodnego oraz „Programem działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, w szczególności przekraczania dopuszczalnej dawki azotu wynoszącej 170 kg N/ha/rok.

Eksploatacja instalacji do chowu zwierząt jest często także przedmiotem wniosków o podjęcie interwencji w związku z występowaniem związanych z tym uciążliwościami odorowymi oraz nieprawidłowościami w postępowaniu z nawozami naturalnymi.

Z zagrożeniami dla środowiska, wywoływanymi rosnącą koncentracją wielkotowarowych instalacji do chowu zwierząt na obszarach wiejskich, powiązane są przedsięwzięcia w przemyśle rolno-spożywczym (instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego) tj. 5 ubojni drobiu, ubojnia bydła, wytwórnie pasz, mleczarnie, cukrownia (jedna z największych w Polsce).

3. Obszar objęty planem działalności kontrolnej

Plan pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie dotyczy okresu od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Zakres terytorialny, jaki obejmuje plan, to województwo mazowieckie, graniczące z województwami: podlaskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, świętokrzyskim i łódzkim. Mazowieckie zajmuje powierzchnię 35,6 tys. km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju.

Województwo mazowieckie, obok województwa łódzkiego, zaliczane jest do regionu centralnego Polski. W jego skład wchodzi 42 powiaty, w tym pięć miast na prawach powiatu (Warszawa, Radom, Płock, Siedlce, Ostrołęka) oraz 314 gmin: 35 miejskich, 51 miejsko-wiejskich i 228 wiejskich. W województwie 3 miasta liczą powyżej 100 tys. mieszkańców (Warszawa, Radom, Płock), a 4 miasta powyżej 50 tys. mieszkańców (Siedlce, Ostrołęka, Pruszków, Legionowo).

Województwo jest bardzo zróżnicowane pod względem rozmieszczenia przemysłu. Przemysł skoncentrowany jest głównie w miastach, a przede wszystkim w aglomeracji warszawskiej i jej

otoczeniu oraz w Płocku, Radomiu, Ostrołęce, Siedlcach i Ciechanowie. W województwie rozwinęły się niemal wszystkie gałęzie przemysłu z wyjątkiem górniczego, stoczniowego i koksowniczego, a przede wszystkim przemysł spożywczy, energetyczny, chemiczny i maszynowy. Działają liczne ciepłownie i elektrociepłownie miejskie. Ważne miejsce w skali kraju zajmują m.in.: w przemyśle rafineryjnym i petrochemicznym ORLEN S.A. w Płocku, w energetyce zawodowej ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych, PGNiG Termika Spółka Akcyjna w Warszawie i ENERGA Elektrownie „Ostrołęka” S.A. w Ostrołęce.

4. Priorytety kontrolne

Zakres działań kontrolnych na 2024 r. został określony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 r.”

Na 2024 r. ustalono utrzymanie prymatu kontroli interwencyjnych jako reakcji na informacje o łamaniu prawa ochrony środowiska. Priorytetem na 2024 rok są działania związane:

- ze ściganiem przestępstw odpadowych,
- działania związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniem, w tym pochodzącym ze źródeł rolniczych.

Wykonaniu tych zadań został podporządkowany Plan kontroli WIOŚ w Warszawie na 2024 r. Działania te wypełniają najważniejsze cele przewidziane do osiągnięcia do 2025 roku, zawarte w „*Ogólnych kierunkach działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021-2025 (z perspektywą do 2030 r.)*”, tj.

- poprawę gospodarowania odpadami, m.in. poprzez wzmocnienie działań interwencyjnych przeciwdziałających nielegalnemu postępowaniu z odpadami oraz wzmoczenie kontroli dużych wytwórców odpadów niebezpiecznych i podmiotów uczestniczących w zbieraniu, transporcie i zagospodarowaniu tych odpadów,
- poprawę jakości wód powierzchniowych, podziemnych, Morza Bałtyckiego oraz gospodarowania zasobami wodnymi, która ma być realizowana m.in. poprzez kontrole zakładów, które na podstawie decyzji określających warunki korzystania ze środowiska wprowadzają ścieki do wód lub do ziemi lub pobierają wodę powierzchniową lub podziemną oraz kontrole podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są stosowane nawozy lub przechowywane nawozy naturalne.

Do najważniejszych zadań kontrolnych realizowanych w 2024 r. przez WIOŚ w Warszawie należą:

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;
- ściganie przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia;

- transgraniczne przemieszczanie odpadów;
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- przeciwdziałanie poważnym awariom.

Ponadto realizowane będą działania organizacyjne w celu:

- podniesienia sprawności i efektywności wykonywanych zadań, w tym skuteczności kontroli i skróceniu czasu postępowań,
- doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania zadań przez pracowników Inspekcji.

W rocznym planie działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zostały uwzględnione:

- Strategia Rozwoju Kraju;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami;
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030);
- Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021 – 2025 (z perspektywą do 2030 r.);
- priorytety wynikające z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- „Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2024 r.” określone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- Obszary przekroczeń wynikające z oceny Państwowego Monitoringu Środowiska;
- zalecenia wynikające z wystąpień organów kontrolujących działalność WIOŚ w Warszawie tj. Najwyższej Izby Kontroli;
- obowiązujące Programy Ochrony Powietrza i Plany Działań Krótkoterminowych;
- Aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami;
- cele kontroli na poziomie wojewódzkim określone przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Przy sporządzeniu rocznego planu działalności kontrolnej uwzględniono obowiązujące przepisy tj.:

- art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska;

- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 2001/331/WE z dnia 4 kwietnia 2001 r. ustalające minimalne kryteria działania inspekcji ochrony środowiska w państwach członkowskich;
- Procedura planowania kontroli – Informatyczny System Kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska;
- Statut Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie nadany przez Wojewodę Mazowieckiego Zarządzeniem z dnia 26 lutego 2019 r.;
- Regulamin organizacyjny Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie zatwierdzony przez Wojewodę Mazowieckiego Zarządzeniem Nr 58 z dnia 27 lutego 2019 r.

Zadania przewidziane do realizacji w 2024 r. wykonywane będą z uwzględnieniem:

- kontroli interwencyjnych, jako reakcji na informacje o nieprawidłowościach w zakresie ochrony środowiska, których przeprowadzenie ma pierwszeństwo przed innymi kontrolami;
- kontroli planowych, polegających na sprawdzeniu wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych przez zakłady, dla których częstotliwość kontroli została określona przepisami prawa;
- kontroli planowych, których realizacja umożliwi przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień.

5. Zakres działań kontrolnych

W trakcie kontroli prowadzone będą działania zmierzające do osiągnięcia najważniejszych celów krajowych na obszarze województwa mazowieckiego, w tym gospodarowania odpadami, poprawy w zakresie jakości wód śródlądowych, jakości powietrza oraz klimatu akustycznego.

Działania kontrolne i pokontrolne wykonywane będą wg procedur i zasad obowiązującego Informatycznego Systemu Kontroli.

W ramach realizacji obowiązku, wynikającego z art. 140 ustawy – Prawo ochrony środowiska podczas prowadzonych kontroli będzie sprawdzane, czy i jak funkcjonuje wewnętrzny system kontroli w zakładach, w zakresie zagadnień związanych z ochroną środowiska.

Na rok 2024 Główny Inspektor Ochrony Środowiska ustalił 61 ogólnopolskich celów kontrolnych, z czego 58 przechodzi z roku poprzedniego.

Dodane zostały trzy nowe cele:

- (59) kontrola, podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków,
- (60) kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych,

- (61) kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach,

natomiast cel: kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, został usunięty.

W ramach ogólnopolskich celów kontroli będą realizowane zadania wynikające z Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022 r., co wiąże się z obowiązkiem sprawozdawczym z realizacji tych zadań. Kontrole i sprawozdania dotyczą:

- a) likwidacji mogilników na terenie województw: dolnośląskiego, opolskiego i wielkopolskiego,
- b) terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych ujętych w KPGO 2010 jako zadanie: „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych”, przewidywane do wykonania w latach 2009-2010,
- c) organizacji odzysku, podmiotów zbierających oraz instalacji do przetwarzania ZSEE,
- d) instalacji do przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów,
- e) punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów,
- f) podmiotów wytwarzających odpady medyczne oraz spalarni odpadów, medycznych i weterynaryjnych,
- g) obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- h) aktualizacji spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych,
- i) przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- j) zagospodarowania osadów ściekowych,
- k) podmiotów zaangażowanych w gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- l) zakładów, w których występują urządzenia o zawartości oleju zawierającego PCB powyżej 5 dm³ oraz o stężeniu PCB powyżej 50 ppm (dotyczy województw na terenie których znajdują przedmiotowe zakłady),
- m) wytwórców olejów odpadowych, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywania ich do zagospodarowania podmiotom do takiego działania uprawnionym,
- n) postępowania z olejami odpadowymi, w pierwszej kolejności odzyskiem przez regenerację, a jeśli jest niemożliwy ze względu na stopień zanieczyszczenia poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku,

- o) prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady,
- p) podejmowania działań mających na celu wykrywanie przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku, w tym w zakresie nielegalnego międzynarodowego przemieszczania odpadów,
- q) prowadzenia szkoleń służb kontrolujących transgraniczne przemieszczanie odpadów oraz prowadzenia wspólnych akcji inspekcyjnych z Krajową Administracją Skarbową.

Cele kontroli służą temu, aby przypisać je do wytypowanych zakładów do kontroli. Cele będą realizowane podczas kontroli (planowych i pozaplanowych) oraz czynności podejmowanych na podstawie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Zgodnie z Wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska nie jest wymagane wykorzystanie wszystkich określonych celów kontroli w planie na 2024 r.

Ogólnopolskie cele kontroli ustalone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

- 1) Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).

W przypadku, gdy podczas realizacji tego celu dojdzie do ujawnienia użytkowania urządzeń zawierających PCB, wojewódzki inspektor ochrony środowiska ma obowiązek niezwłocznie poinformować Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o każdym ujawnionym przypadku.
- 2) Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.
- 3) Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
- 4) Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
- 5) Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
- 6) Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).
- 7) Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
- 8) Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.

- 9) Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.
- 10) Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.
- 11) Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.
- 12) Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.
- 13) Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyrobiska pożwirowe, pokopalniane itp.).
- 14) Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
- 15) Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
- 16) Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
- 17) Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
- 18) Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.
- 19) Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.
- 20) Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
- 21) Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
- 22) Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
- 23) Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
- 24) Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.

Obowiązują *Wytoczne GIOŚ do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przez sprzedawców żywności oraz organizacje pozarządowe przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowania żywności z marca 2021 r.*, zgodnie z którymi w każdym roku, kontrolą należy objąć w każdym województwie: minimum 15 sprzedawców oraz 2 organizacje pozarządowe.

- 25) Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych

Kontrole wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych powinny w szczególności dotyczyć selektywnego zbierania tych odpadów oraz przekazywania ich do zagospodarowania podmiotom uprawnionym do takiego działania, aby wyeliminować działania niezgodne z prawem stwarzające zagrożenie dla ludzi i środowiska.

- 26) Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- 27) Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
- 28) Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
- 29) Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
- 30) Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
- 31) Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Przy realizacji tego celu, w szczególności podczas kontroli podmiotów, które przechowują nawozy naturalne lub stosują nawozy na działkach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych, będzie wykorzystywany sprzęt zakupiony ze środków PGWWP, a także będzie zlecane do CLB GIOŚ pobieranie próbek wód powierzchniowych powyżej i poniżej pól, na których są stosowane nawozy lub przechowywane nawozy naturalne.

Kontrolą zostanie objętych minimum po 30 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ. WIOŚ w Warszawie zaplanuje przeprowadzenie co najmniej 180 podmiotów w ramach realizacji tego celu.

Przy typowaniu podmiotów do kontroli zostaną uwzględnione obszary przekroczeń wykazane w ramach prowadzenia przez GIOŚ Państwowego Monitoringu Środowiska.

- 32) Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i produktów pofermentacyjnych.

- 33) Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
- 34) Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
- 35) Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości.
- 36) Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Planowanie kontroli w zakresie celu 36 tj. przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych zostało przeprowadzone z wykorzystaniem zestawienia, otrzymanego od GIOŚ, podmiotów wytypowanych do potencjalnych kontroli w poszczególnych województwach, przygotowanych na podstawie informacji przekazanych z Biura Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska o przeprowadzonych przez ww. instytucje analizach porównawczych danych zgromadzonych w *Bazie Danych Sprawozdań o fluorowanych gazach cieplarnianych oraz pozostałych fluorowanych gazach cieplarnianych*, danych pozyskanych z systemu sprawozdawczego dla FGC z Komisji Europejskiej, a także danych zawartych w Kartach Urzędzeń w Centralnym Rejestrze Operatorów.

- 37) Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
- 38) Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
- 39) Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
- 40) Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
- 41) Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.

Zgodnie z wewnętrznymi rekomendacjami WIOŚ, kontrolą zostanie objętych 18 gmin (po 3 kontrole w każdej jednostce WIOŚ w Warszawie).
- 42) Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

43) Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.

44) Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ, kontrole z nadzoru rynku w 2024 r. w obszarze emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń będą ograniczały się wyłącznie do kontroli pozaplanowych, czyli prowadzonych w trybie skargowym/interwencyjnym.

45) Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ, realizacja celu 45 w województwie mazowieckim, będzie się odbywała poprzez pobranie próbki ciężkiego oleju opałowego do analizy w przypadku:

- instalacji, które nie wymagają pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza i nie wymagają zgłoszenia do właściwego organu,
- instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia do właściwego organu,
- instalacja posiadających pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenie zintegrowane, ale nie określono w nim wielkości emisji dwutlenku siarki w odniesieniu do ciężkiego oleju opałowego,
- instalacji stosujących ciężki olej opałowy w okresach eksploatacji instalacji odbiegających od normalnych, w szczególności w okresach rozruchu i wyłączania instalacji, w sytuacji, gdy w pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwoleniu zintegrowanym nie określono dopuszczalnych emisji dwutlenku siarki dla takich sytuacji.

46) Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ, realizacja celu 46 w województwie mazowieckim, będzie się odbywała poprzez analizę pobranej próbki oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

Do kontroli należy wyznaczyć 10% liczby statków żeglugi śródlądowej, wpisanych do rejestru administracyjnego polskich statków żeglugi śródlądowej, prowadzonego przez dyrektorów żeglugi śródlądowej.

WIOŚ w Warszawie planuje przeprowadzenie kontroli 17 statków.

47) Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

48) Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.

- 49) Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
- 50) Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
- 51) Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
- 52) Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
- 53) Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna.

Planowanie kontroli w zakresie obrotu drewnem zostało przeprowadzone na podstawie „Wytycznych do planowania działalności Inspekcji Ochrony Środowiska dot. kontroli podmiotów w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna”. Szczególna uwaga została zwrócona na podmioty importujące drewno i produkty z drewna z takich krajów jak Kazachstan, Kirgistan i Turcja, które mogą nieść ze sobą duże ryzyko wprowadzenia na rynek UE produktów objętych restrykcjami pochodzącymi z Federacji Rosyjskiej oraz Białorusi, a także Mjanma i Brazylii (lasy amazońskie), dla których poziom ryzyka nielegalności pozyskania drewna jest bardzo wysoki.

- 54) Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.
- 55) Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ, kontrole z nadzoru rynku w 2024 r. w obszarze silników spalinowych przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach będą ograniczone wyłącznie do kontroli pozaplanowych, czyli prowadzonych w trybie skargowym/interwencyjnym.

- 56) Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
- 57) Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
- 58) Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.
- 59) Kontrola podczas której wprowadzane są dane i informacje do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. *o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków* inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzając kontrole w zakresie emisji gazów i pyłów wprowadzanych

do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców*, zobowiązani są do wprowadzania danych i informacji do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).

Realizacja przedmiotowego celu będzie możliwa po wejściu w życie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii, określającego szczegółowy zakres danych i informacji wprowadzanych do CEEB. W przypadku wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia po zatwierdzeniu planu kontroli na 2024 r. zostanie dokonana korekta planu.

Należy wskazać, iż realizacja przedmiotowego celu została ograniczona do zakresu określonego w art. 27a ust. 2 pkt 1 lit. d ww. ustawy tj. kontroli wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza przez przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy *Prawo przedsiębiorców*.

- 60) Kontrola podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych.

Decyzja o prowadzeniu kontroli w tym celu jest podejmowana przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska na podstawie analizy wyników cyklu kontrolnego przeprowadzonego w 2023 r. w zakresie kontroli podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów.

- 61) Kontrola podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o odpadach.

Zgodnie z Wytycznymi GIOŚ, kontrole podmiotów wytwarzających z odpadów nawozy i środki poprawiające właściwości gleby zaleca się przeprowadzać przy współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Powyższe kontrole powinny być realizowane w pierwszej kolejności jako kontrole planowe przy uwzględnieniu lokalnych uwarunkowań i wcześniej zgłaszanych interwencji, ale dopuszcza się również prowadzenie kontroli pozaplanowych interwencyjnych.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) przekazało do GIOŚ dane przedsiębiorstw, które w opinii MRiRW powinny zostać objęte kontrolami WIOŚ. Na przekazanej liście z terenu woj. mazowieckiego są 4 podmioty, prowadzące 5 instalacji do przetwarzania odpadów służących do wytwarzania środków nawozowych. Podmioty te zostaną objęte kontrolami w 2024 r.

Wojewódzkie (regionalne) cele kontroli, nieujęte w celach ogólnopolskich

Dodatkowo w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie, przyjęto cele wojewódzkie (regionalne), nieujęte w celach ogólnopolskich. Ze względów funkcjonalnych Informatycznego Systemu Kontroli, celom wojewódzkim przypisuje się cele począwszy od numeru 65, tj.:

1) Kontrola w zakresie przeciwdziałania i zapobiegania awariom urządzeń i obiektów wchodzących w skład instalacji oczyszczalni ścieków w celu przeciwdziałania wprowadzania nieoczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków (cel nr 65) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Oczyszczalnie ścieków co do zasady nie są zakwalifikowane do grupy zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, podlegającym przepisom działu II (instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej) tytułu IV ustawy Prawo ochrony środowiska. Niezależnie od powyższego podczas kontroli wykonywanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska na oczyszczalniach ścieków, wykorzystywane są uprawnienia wynikające z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o IOŚ. Kontrole te dotyczą przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem. Osiągnięcie wymaganej jakości ścieków oczyszczonych na oczyszczalni przed wprowadzeniem ich do środowiska, nie jest możliwe bez równoczesnego spełnienia wielu czynników, w tym organizacyjnych, technicznych i technologicznych (w szczególności ich wydajności, stanu technicznego i prawidłowej eksploatacji). Kontrola w zakresie eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem przeprowadzana będzie bezpośrednio poprzez:

- przeprowadzanie oględzin urządzeń i instalacji, sprawdzanie posiadania i przestrzegania instrukcji /procedur dotyczących działań związanych z ochroną środowiska, a także sprawdzane są zapisy ksiąg eksploatacji urządzeń wchodzących w skład instalacji oczyszczalni ścieków, w tym historii prac konserwacyjno-remontowych,
- sprawdzenie realizacji warunków pozwoleń wodnoprawnych dot. m.in. *sposobu postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności lub awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym dopuszczalnym czasem trwania tych warunków.* Sprawdzenie to jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy organ właściwy do udzielenia pozwolenia wodnoprawnego ustalił takie warunki w trybie przepisów art. 403 ust.2 pkt 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Cel ten będzie realizowany podczas każdej kontroli planowej i pozaplanowej.

2) Kontrola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo energetyczne (cel nr 66) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Od dnia 2 września 2016 r. tj. od dnia wejścia w życie art. 23r ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne między innymi Inspekcja Ochrony Środowiska, w ramach realizacji swoich zadań, kontroluje spełnianie obowiązku:

- posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4 (wytwarzanie, magazynowanie, dystrybucja, przesyłanie, obrót paliwami) w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych,
- wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a (rejestru pomiotów przywożących, prowadzonego przez Prezesa URE);

- zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o których mowa w art.43e.

Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska zobowiązani są do przekazywania Prezesowi URE wszelkich informacji i dokumentów, które mogą posłużyć do stwierdzenia czy nastąpiło naruszenie warunków, o których mowa w art.23r. ust. 1 tj.:

- warunków prowadzenia działalności objętej koncesjami, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych, albo wpisem do rejestru podmiotów przywożących lub
- warunków udzielonych koncesji, o których mowa w art. 32 ust.1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych;

3) Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości wód opadowych i roztopowych wprowadzanych do wód lub do ziemi ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy Prawo wodne oraz ustalonych w pozwoleniach zintegrowanych (cel 67) - kontynuacja z lat wcześniejszych.

W ramach realizacji tego celu, prowadzone będą kontrole:

- dotyczące gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi w zakresie kompetencji przypisanych Inspekcji Ochrony Środowiska w art. 334 pkt.2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. W szczególności będzie on dotyczył kontroli wprowadzających wody opadowe i roztopowe do urządzeń wodnych – wód opadowych i roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast (np. stacje paliw, bazy transportowe, zakłady produkcyjne posiadające własną kanalizację deszczową),
- prowadzących trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów na podstawie decyzji wydanych na podstawie ustawy - Prawo wodne.

4) Spełnianie wymagań ochrony środowiska oraz warunków i wymogów określonych w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach dla nowozbudowanych lub przebudowanych obiektów budowlanych, zespołu obiektów lub instalacji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (cel nr 68) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

Zgodnie z art. 76 ust 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska na 30 dni przed terminem oddania do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, inwestor jest obowiązany poinformować wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o planowanym terminie:

- oddania do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji;

- zakończenia rozruchu instalacji, jeżeli jest on przewidywany.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska po poinformowaniu przez inwestora o zamiarze oddania obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji do użytkowania, przeprowadza kontrolę.

Podkreślić należy istotny wpływ kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ, gdyż pozytywny wynik kontroli umożliwi inwestorowi podjęcie i wykonywanie określonej działalności, natomiast wynik negatywny – jeśli nie spełnione zostały wymagania ochrony środowiska (stwierdzenie kwalifikowanych nieprawidłowości) obliguje WIOŚ do wstrzymania w drodze decyzji oddania do użytkowania.

Ponadto wojewódzki inspektor ochrony środowiska, na podstawie ustaleń przeprowadzonej kontroli, ma możliwość nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko m.in. za naruszenie warunków określonych w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach.

5) Kontrola obiektów budowlanych i urządzeń technicznych przeznaczonych do prowadzenia działalności objętej koncesją MSWiA w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach o ochronie środowiska (cel nr 69) – kontynuacja z lat wcześniejszych.

W ramach tego celu realizowane będą kontrole, na wniosek przedsiębiorców, o wydanie zaświadczenia na podstawie art. 17 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Co roku WIOŚ w Warszawie rozpoznaje kilkadziesiąt takich wniosków.

Ogólnopolskie cykle kontrolne ustalone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

W 2024 r. będą przeprowadzone następujące cykle:

- a) podmiotów odprowadzających ścieki bezpośrednio do rzeki Wisły, które w pozwoleniach wodnoprawnych albo zintegrowanych posiadają określone dopuszczalne stężenia chlorków i siarczanów oraz związków biogennych pod kątem przestrzegania warunków określonych w tych pozwoleniach – po 10 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ.

Kontrolą należy objąć również zbiorniki retencyjne ścieków zlokalizowanych w tych podmiotach pod kątem występowania w nich *Prymnesium parvum*,

- b) realizacji przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1469) dotyczących nieczystości ciekłych powstających na terenie gminy (w związku z raportem Najwyższej Izby Kontroli nr ewid. P/21/066).

Do kontroli, każda jednostka organizacyjna WIOŚ, zaplanowała na II półrocze 2024 r. minimum po 2 gminy znajdujące się na terenie każdej z aglomeracji o wielkości RLM:

$\geq 2000 < 10\ 000$

$\geq 10\ 000 < 15\ 000$

$\geq 15\ 000 < 100\ 000$

$\geq 100\ 000 < 150\ 000$

$\geq 150\ 000$

określonych w VI AKPOŚK, w których liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych jest największa. W przypadku braku wymaganej liczby aglomeracji z danego przedziału zostanie skontrolowana większa liczba gmin z innego przedziału aglomeracji,

oraz przewiduje się kontynuowanie cyklu:

- a) wszystkich instalacji komunalnych (składowisk odpadów) funkcjonujących na terenie całego kraju w ramach cyklu 3-letniego – cykl realizowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przy udziale wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska.

Ponadto realizowane będą kontrole w zakresie:

- 1) Dokonania rozpoznania w terenie, celem wykrycia sprawcy i zbadania skali zagrożenia dla ludzi i środowiska oraz przewozu towarów niebezpiecznych lub odpadów, (przeprowadzane z innymi organami) i oceny towaru lub odpadu - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.2 – Wykonywanie kontroli w terenie bez ustalonego podmiotu*.
- 2) Analizy badań automonitoringowych przekazywanych przez zakład - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 3) Analizy dokumentów z wyłączeniem badań automonitoringowych - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 4) Analizy dokumentów w oparciu o dokumenty bez ustalonego podmiotu (kontrola przed wydaniem opinii dla urzędów celnych dotyczącej odpadów) - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.
- 5) Analizy dokumentów w oparciu o dokumenty bez ustalonego podmiotu (kontrola przed wydaniem opinii dla urzędów celnych dotyczącej baterii) - o których mowa w dokumencie *Informatycznego Systemu Kontroli o sygnaturze I.5.3 – Wykonywanie kontroli w oparciu o dokumenty*.

Kontrole z pobieraniem próbek, wykonywaniem badań i pomiarów

Zakłada się, w każdym uzasadnionym przypadku, w którym będzie to możliwe, prowadzenie czynności kontrolnych związanych z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, w dniu rozpoczęcia kontroli.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie nie posiada własnego Laboratorium badawczego, nie dokonuje również samodzielnego pobierania próbek ani nie wykonuje badań i pomiarów. Na mocy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, z dniem 1 stycznia 2019 r. m.in. pracownicy laboratoriów wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska stali się pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W związku z powyższym realizacja tych zadań zlecona jest przez WIOŚ w Warszawie do Centralnego Laboratorium Badawczego GIOŚ (CLB), które prowadzi obsługę wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie pobierania próbek, badań i pomiarów na potrzeby prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska i decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska. W dniu 28 lipca 2021 r. zostało zawarte, pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska a Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Porozumienie w sprawie zakresu i sposobu realizacji przez Centralne Laboratorium Badawcze w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska. Zgodnie z treścią ww. Porozumienia WIOŚ przekazuje do CLB, na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem danego kwartału, kwartalny wykaz kontroli planowanych do przeprowadzenia wraz z pomiarami. Zlecenia dotyczące prowadzonych działań pozaplanowych przekazywane są do CLB na bieżąco, w miarę potrzeb.

Kontrole zdalne

W przypadku braku możliwości prowadzenia kontroli w terenie, w szczególności ze względu na zagrożenie epidemiczne, w przypadku zgody przedsiębiorcy, będą prowadzone kontrole lub poszczególne czynności kontrolne w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Prowadzenie kontroli w taki sposób umożliwiają przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców (art. 51 ust.3a). W przypadku prowadzenia tego typu kontroli będzie wykorzystywany dokument Informatycznego Systemu Kontroli tj. Część I zasady prowadzenia kontroli 5.1 Wykonywanie kontroli zakładów w terenie Załącznik 5.1.1.7. Oświadczenie o zgodzie na prowadzenie kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych w sposób zdalny.

Kontrole instruktażowe

W 2024 r. będzie kontynuowane prowadzenie tzw. kontroli instruktażowych w ramach działań kontrolnych planowych i pozaplanowych w celu zwiększania świadomości przedsiębiorców w obszarze ochrony środowiska.

Zgodnie z dokumentem Systemu Kontroli nr I. 5.1.2 *w czasie kontroli inspektor w ramach instruktażu wskazuje kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej obowiązujące wymagania wynikające z przepisów prawa lub wchodzące w życie zmiany przepisów, które mogą zasadniczo wpłynąć na funkcjonowanie zakładu. Informację o udzielonym instruktażu należy umieścić w punkcie 4 protokołu kontroli, ze wskazaniem osoby wraz ze stanowiskiem, której udzielono instruktażu.*

W przypadku kontroli prowadzonych w zakresie gospodarowania odpadami, inspektor prowadzący kontrolę będzie udzielał instruktażu przypominającego o obowiązkach wynikających z ustawy o odpadach, m.in. w zakresie: obowiązku przekazywania odpadów do dalszego zagospodarowania podmiotom uprawnionym posiadającym wpis do rejestru BDO (art. 27 ust. 2), rozszerzonej odpowiedzialności wytwórców odpadów niebezpiecznych (art. 27 ust. 3b) oraz obowiązku prowadzenia w sposób bieżący i rzetelny ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów – szczególnie w sposób rzetelny dokonywać wskazania miejsca zagospodarowania odpadów (nie siedziby podmiotu) oraz dokładnego dokumentowania środka transportu, m.in. właściwe numery rejestracyjne ciągnika i naczepy (art. 66). W instruktażu można również wskazać zakres odpowiedzialności karnej za nielegalny obrót odpadami.

6. Plan kontroli zakładów z wyjazdem w teren

Ogólne zasady przygotowania rocznego planu kontroli na 2024 rok wg Wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska:

- rezerwa czasowa na kontrole interwencyjne powinna być największa i stanowić konsensus między liczbą interwencji, liczbą zakładów, dla których częstotliwość kontroli określona jest w dokumencie ISK o sygnaturze I.2.3. (zakłady I i II kategorii) oraz liczbą zakładów podlegających kontroli w ramach cykli kontrolnych;
- w planie powinny zostać ujęte zakłady I i II kategorii oraz zakłady podlegające kontroli w ramach realizowanych w 2024 r. cykli kontrolnych;
- nie przewiduje się umieszczania w planie kontroli zakładów z III, IV i V kategorii, z wyjątkiem kontroli:
 - ✓ zakładów objętych cyklami kontrolnymi,
 - ✓ zakładów, których realizacja umożliwi przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień,
 - ✓ zakładów skontrolowanych w poprzednim roku, w których stwierdzono naruszenia, w wyniku których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska określone w klasie 2 od 2.1 – 2.4;
- przy ustalaniu planu kontroli uwzględniono obszary priorytetowe w danym roku,
- rezerwa czasu przewidzianego na kontrole obejmujące wyniki badań i pomiarów automonitoringowych oraz kontrole pozaplanowe inne niż interwencyjne ustalana jest przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Realizacja w/w zasad zostanie zapewniona poprzez:

- identyfikację kontrolowanych podmiotów korzystających ze środowiska na podstawie jednolitego punktowego systemu oceny kontrolowanych zakładów,

- dokonanie podziału zakładów na 5 kategorii na podstawie wyników analizy wielokryterialnej oddziaływania zakładu na środowisko i wynikającej z nich częstotliwości kontroli:

Tabela 24. Częstotliwość kontroli

Wyszczególnienie	Punktacja końcowa	Zakładana częstotliwość kontroli
kategoria I ryzyka – zakłady o bardzo dużej uciążliwości dla środowiska	≥ 80	co roku
kategoria II ryzyka – zakłady o dużej uciążliwości dla środowiska	60-79	nie rzadziej niż raz na 3 lata
kategoria III ryzyka – zakłady o umiarkowanej uciążliwości dla środowiska	40-59	decyzja o ujęciu w planie kontroli należy do wioś
kategoria IV ryzyka zakłady o małej uciążliwości dla środowiska	20-39	decyzja o ujęciu w planie kontroli należy do wioś
kategoria V ryzyka – zakłady o znikomej uciążliwości dla środowiska	≤ 19	decyzja o ujęciu w planie kontroli należy do wioś

Kategoryzacja zakładów jest jednym z ważniejszych elementów Informatycznego Systemu Kontroli. Pozwala na systemowe wyselekcjonowanie zakładów pod względem ich uciążliwości dla środowiska w celu optymalizacji działań kontrolnych. Jest decydującym elementem przy ustalaniu rocznych planów kontroli wpływając na zwiększenie częstotliwości kontroli w zakładach bardziej uciążliwych dla środowiska kosztem liczby kontroli mniej uciążliwych dla środowiska,

- określenie częstotliwości kontroli w zakładach w kategoriach I-II w zależności od przypisanej zakładom kategorii po uwzględnieniu innych kryteriów, w tym ustawowych.

Z uwagi na wymogi prawne (krajowe oraz unijne) oraz inne polecenia wybrane instalacje muszą być kontrolowane co roku, niezależnie od wyniku analizy wielokryterialnej. Do takich zakładów zalicza się zakłady I kategorii, np.:

- a) zakłady dużego ryzyka wystąpienia awarii (ZDR),
- b) zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego,
- c) zakłady przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów,
- d) instalacje energetycznego spalania paliw stosujące ciężki olej opałowy,

- e) zakłady podlegające kontroli z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych – jeżeli w roku poprzedzającym wykonanie planu nie funkcjonuje zezwolenie na przywóz odpadów do instalacji i nie toczy się postępowanie w sprawie jego wydania, wówczas można nie uwzględniać zakładu w planie kontroli,

Z uwagi na wymagania prawne, do zakładów II kategorii są zakwalifikowane zakłady:

- a) zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR),
- b) zakłady podlegające rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie PRTR,
- c) instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego stwarzające największe zagrożenie, podlegające pod Dyrektywę IED z uwagi na ustawowy wymóg kontroli co najmniej raz na 3 lata chyba, że wynik analizy ryzyka wykaże konieczność przeprowadzenia kontroli z większą częstotliwością (należy pamiętać, że jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego wykaże istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu, to w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia tej kontroli przeprowadza się powtórny kontrolę).

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) organy egzekwowania prawa (m.in. organy IOŚ) są zobowiązane do promowania systemów EMAS.

W ewidencji podmiotów kontrolowanych przez WIOŚ w Warszawie są dwa podmioty z terenu województwa mazowieckiego, które są zarejestrowane w Rejestrze EMAS. W Planie kontroli zakładów w terenie na 2024 r. uwzględniono jeden z nich.

Przestrzegana będzie wymagana prawem (krajowym i unijnym) oraz wynikająca z innych poleceń, częstotliwość kontroli następujących instalacji i zakładów:

- zakładów dużego ryzyka (ZDR) i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii (ZZR),
- instalacji objętych obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego,
- zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- zakładów przetwarzania zużytych baterii lub/i zużytych akumulatorów,
- spełniania przez produkty zawierające lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów,
- instalacji energetycznego spalania paliw stosujących ciężki olej opałowy,
- zakładów podlegających kontroli z zakresu międzynarodowego przemieszczania odpadów w przypadku zezwolenia wstępnego na przywóz odpadów niebezpiecznych.

Tabela rocznego planu kontroli z wyjazdem w teren stanowi Załącznik nr 1.

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego (Załącznik nr 2) oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (Załącznik nr 3), wojewódzki inspektor ochrony środowiska sporządził programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom prowadzącym instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego przypisano cel kontroli nr 47 – *Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.*

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przypisano cel kontroli nr 49 – *Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.*

Zakłady przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego objęte są kontrolami raz w roku. W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom przetwarzającym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny przypisano cel kontroli nr 20 – *Kontrola przestrzegania przepisów o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.*

Według stanu w dniu 10 listopada 2023 r. na terenie woj. mazowieckiego jest 16 funkcjonujących zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego:

- 1) TERRA Recycling Sp. z o.o., 05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. Traugutta 42
- 2) Siglo Sp. z o.o., Warszawa ul. Patriotów 345, 04-760 Warszawa (Zakład przetwarzania w m. Karczew, ul. St. Wszyńskiego 6, 05-480 Karczew)
- 3) Przedsiębiorstwo Przerobu Żłomu Metali „SEGROMET” Sokołów Podlaski ul. Węgrowa 2, 08-300 Sokołów Podlaski
- 4) P.P.H.U. „Polblume” Zbigniew Miazga, Piaseczno ul. 11 Listopada 35, 05-502 Piaseczno (Zakład przetwarzania w m. Góra Kalwaria ul. Adamowicza 4, 05-530 Góra Kalwaria)
- 5) Spółdzielnia Pracy ARGO-FILM Warszawa, ul. Ryżowa 33A/10, 02-495 Warszawa (Zakład Nr 14 w Mławie ul. Sadowa 14, 06-500 Mława)
- 6) „EKOTECHNIKA Łukasz Karol Biliński, Warszawa ul. Łomiańska 30/1, 01-685 Warszawa (Zakład przetwarzania w m. Szyszki 39, 06-126 Szyszki)
- 7) Polska Grupa Recyklingu PROEKO Sp. z o.o., 05-119 Legionowo – Łajski, ul. Sikorskiego 5
- 8) ECO-HARPOON-RECYCLING Sp. z o.o., Cząstków Mazowiecki ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 10B, 05-152 Czarnów
- 9) Zdzisław Bruzio BRU-PJL Export-Import Artykuły Elektroniczne, Warszawa ul. Wysockiego 14/18, 03-371 Warszawa (Zakład przetwarzania w m. Dębe 82, 05-140 Serock)

- 10) Zdzisław Bruzio BRU-PJL Export-Import Artykuły Elektroniczne, Warszawa ul. Wysockiego 14/18, 03-371 Warszawa (Zakład przetwarzania w Płońsku ul. Mazowiecka 9, 09-100 Płońsk)
- 11) Stołeczne Centrum Recyklingu Sp. z o.o., ul. Fiołkowa 34 05-850 Konotopa
- 12) REMONDIS Electrorecycling Sp. z o.o., Warszawa ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa (Zakład przetwarzania w m. Błonie ul. Ekologiczna 2, 05-870 Błonie)
- 13) Wastech Recycling Sp. z o.o., Warszawa ul. Krakowiaków 68/70, 02-255 Warszawa
- 14) MTS Mariusz Skolimowski, Andrzej Muczko S.C., Warszawa ul. Chodakowska 53/57, 03-816 Warszawa
- 15) „KMP PrintTechnik Polska” Sp. z o.o., Sękocin Stary Al. Krakowska 88, 05-090 Sękocin Stary
- 16) ADASO Sp. z o.o., Warszawa ul. Marywilska 34, 03-228 Warszawa.

Zakłady przetwarzania zużytych baterii lub/i akumulatorów objęte są kontrolami raz w roku. W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom przetwarzania baterii i akumulatorów przypisano cel kontroli nr 23 – *Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach*.

Według stanu w dniu 10 listopada 2023 r. na terenie woj. mazowieckiego są zarejestrowane w bazie BDO - 2 zakłady przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów:

- 1) ECO-HARPOON-RECYCLING Sp. z o.o., Częstaków Mazowiecki ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 10B, 05-152 Czarnów
- 2) REMONDIS Electrorecycling Sp. z o.o., ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa (Zakład przetwarzania przy ul. Ekologicznej 2 w Błoniu).

W związku z obowiązkiem, wynikającym z art. 168a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, prowadzenia przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2016 r. *w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych zawartych w niektórych farbach i lakierach przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz w mieszaninach do odnawiania pojazdów*, w planie kontroli na 2024 r. uwzględniono podmioty będące:

- producentem farb i lakierów przeznaczonych do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji,
- producentem mieszanin do odnawiania pojazdów,
- użytkowników tych wyrobów.

Zgodnie z zapisem § 7 ust.1 ww. rozporządzenia, kontrole (produktów), o których mowa w § 6 ust.1 przeprowadza się z częstotliwością co najmniej raz na 5 lat.

Wg stanu w dniu 20 listopada 2023 r. w ewidencji podmiotów kontrolowanych na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 12 podmiotów produkujących ww. wyroby, natomiast ilość użytkowników nie jest ustalona. Wykaz ten uzupełniany jest sukcesywnie na podstawie danych pozyskiwanych podczas kontroli prowadzonych zarówno w ramach realizacji planu kontroli jak i kontroli nieplanowych.

W WIOŚ w Warszawie przyjęto zasadę uwzględnienia w rocznych planach kontroli w okresie 5 lat wszystkich producentów wyrobów, w tym 20% ich produktów. W 2024 r. przeprowadzone zostaną kontrole producentów dotychczas niekontrolowanych w tym zakresie jak również kolejne kontrole u producentów, których produkty już były objęte kontrolą WIOŚ.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1):

- zakładom produkującym w/w produkty przypisano cel kontroli nr 38 - *Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów,*
- użytkownikom tych produktów przypisano cel kontroli nr 39 - *Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.*

Planowymi kontrolami w terenie zostaną objęci również:

- użytkownicy zasobów genetycznych (4 podmioty z terenu woj. mazowieckiego), zgodnie z Planem kontroli użytkowników zasobów genetycznych na rok 2024 zatwierdzonym przez Ministra Klimatu i Środowiska. Kontrole będą dotyczyły oceny zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom objętym tym zagadnieniem przypisano cel kontroli nr 52 – *Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania;*

- podmioty wprowadzające drewno i produkty z drewna w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna. W Planie kontroli uwzględniono 14 podmiotów.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom objętym tym zagadnieniem przypisano cel kontroli nr 53 – *Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.*

Przy ustalaniu rocznego planu kontroli na 2024 rok wzięto pod uwagę:

- wymogi prawne (krajowe oraz unijne) oraz inne polecenia, na podstawie których wybrane instalacje muszą być kontrolowane co roku lub nie rzadziej niż raz na 3 lata, niezależnie od wyniku analizy wielokryterialnej,
- wyniki ostatniej kontroli - zakłady, u których stwierdzono w ramach ostatniej kontroli naruszenia wymienione w punktach od 2.1 do 2.4 (zgodnie z dokumentem I.5.4 ISK), niezależnie od ich aktualnej kategorii wynikającej z analizy wielokryterialnej, zostały uwzględnione w rocznym planie kontroli,
- dostępne zasoby kadrowe oraz inne uwarunkowania i problemy zdiagnozowane na obszarze województwa,
- rezerwę czasową na kontrole prowadzone na podstawie badań automonitoringowych – na poziomie 10%,
- rezerwę czasową na działania pozaplanowe 60 % dotyczące zarówno kontroli dokumentacyjnych, jak i z wyjazdem w teren tj.:
 - kontrole interwencyjne prowadzone w celu *przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia* będą dominowały w grupie kontroli interwencyjnych (na poziomie 40-50% liczby wszystkich kontroli interwencyjnych);
 - kontrole na wnioski w trybie art. 41a ustawy o odpadach – wg stanu w dniu 31 października 2022 r. do załatwienia pozostaje 318 wniosków (z czego 57 wniosków zostało zawieszonych przez organy ochrony środowiska), przy czym wnioski w dalszym ciągu wpływają;
 - kontrole interwencyjne prowadzone w związku ze zgłoszeniem poważnej awarii oraz kontrole tzw. inwestycyjne;
- przyjęto średnio 9 kontroli planowych w terenie na etat inspektora w ciągu roku.

W oparciu o założone rezerwy czasowe przeznaczone na kontrole dokumentacyjne automonitoringowe oraz kontrole nieplanowe (w terenie i dokumentacyjne z wyłączeniem badań automonitoringowych) określono średnią liczbę kontroli planowych zakładów w terenie, jaka przypadnie na jednego inspektora w rocznym planie kontroli. Obliczenia liczby kontroli dla jednego inspektora przyjęto jako średnią dla całego wioś. Dla poszczególnych inspektorów wyliczenia dotyczące liczby kontroli zakładów w terenie, przyjęte do planu rocznego oraz rezerwy czasowej na kontrole automonitoringowe, różnią się. Jest to uzależnione w szczególności od stażu pracy inspektorów, ich doświadczenia, od zakresu i rodzaju wykonywanych zadań inspekcyjnych przez poszczególnych inspektorów (np. część inspektorów realizuje więcej kontroli w terenie, a inna część więcej kontroli automonitoringowych).

Tabela 25. Informacja zbiorcza o działaniach kontrolnych w 2024 roku

Liczba planowanych kontroli w terenie		
--	--	--

Ogółem a) + b)	Kompleksowych a)	Problemowych b)	Rezerwa czasowa na kontrolę automonitoringową - planową (%)	Rezerwa czasowa na działania pozaplanowane (%)
627	124	503	10 %	60 % (bez działań w trybie art. 10b IOŚ)

Do przeprowadzenia kontroli w roku 2024 zaplanowano następujące zakłady według podziału na kategorie ryzyka:

- I kategoria ryzyka – 55 zakładów,
- II kategoria ryzyka – 84 zakłady,
- III kategoria ryzyka – 107 zakładów,
- IV kategoria ryzyka – 228 zakładów,
- V kategoria ryzyka – 153 zakłady.

Łącznie do kontroli zaplanowano 627 zakładów, to jest 2,51 % podmiotów znajdujących się w ewidencji podmiotów kontrolowanych przez WIOŚ w Warszawie (wg stanu na dzień 14 grudnia 2023 r. – 24 952 zakłady).

Plan kontroli zakładów z wyjazdem w teren został sporządzony zgodnie ze wzorem zawartym w dokumencie Systemu Kontroli I.3.1.1.

Tabela rocznego planu kontroli stanowi Załącznik nr 1.

6.1 Plan kontroli zakładów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekracza:

- roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie;
- 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.

W Planie kontroli na 2024 rok uwzględniono 187 kontroli instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego, co stanowi ok. 37 % ogólnej liczby tych instalacji, wynoszącej wg stanu na dzień 11 grudnia 2023 r. – 511 instalacji.

W wykazie kontroli zakładów w terenie (Załącznik nr 1) zakładom prowadzącym instalacje objęte obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego przypisano cel kontroli nr 47 *Kontrola*

przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

6.2 Plan kontroli zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Planując do kontroli zakłady stwarzające zagrożenie poważną awarią uwzględniono następujące przepisy ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* oraz ustawy *Prawo ochrony środowiska*:

- organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, a co najmniej raz w roku w zakładach o dużym ryzyku (*art. 31 ust.1 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska*);
- komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 15 października roku poprzedzającego przeprowadzenie w terenie planowych kontroli zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku, sporządzają w uzgodnieniu wykaz kontrolowanych zakładów (*art. 269a ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska*);
- wojewódzki inspektor ochrony środowiska może odstąpić od przeprowadzenia kontroli, jeżeli z uzgodnionego pomiędzy komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska wykazu, o którym mowa w art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* wynika, że kontrola ta została zaplanowana przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej (*art. 31 ust. 1a ustawy o IOS*).

Uzgodniony przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej oraz Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wykaz zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), w których zostaną przeprowadzone kontrole planowe w terenie w roku 2024 stanowi Załącznik nr 3.

Zgodnie z ww. uzgodnieniem, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska odstąpił od wykonania w 2024 r. kontroli w 6 zakładach o dużym ryzyku wystąpienia awarii, w których kontrole przeprowadzi właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.

W roku 2024 kontrolami planowymi w terenie, prowadzonymi przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, zostaną objęte zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej położone na terenie województwa mazowieckiego, łącznie 36 zakładów (w tym ZDR -14 zakładów, ZZR – 22 zakłady).

7. Procedury opracowywania programów kontroli planowych

Zgodnie z art. 5a ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, w odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku, na podstawie rocznego planu kontroli, sporządzane są programy

kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

W odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego (Załącznik nr 2) oraz zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (Załącznik nr 3), zostały sporządzone programy kontroli planowych, obejmujące częstotliwość kontroli w terenie dla różnych rodzajów zakładów i instalacji.

Częstotliwość kontroli została ustalana z uwzględnieniem systematycznej oceny zagrożeń dla środowiska stwarzanych przez daną instalację, oraz przepisów dotyczących częstotliwości prowadzenia kontroli.

Prowadzona systematyczna ocena zagrożeń dla środowiska uwzględnia co najmniej jedno z następujących kryteriów:

- potencjalne i rzeczywiste oddziaływanie instalacji na zdrowie ludzi i środowisko, z uwzględnieniem poziomu i rodzajów emisji, wrażliwości środowiska lokalnego i ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- historię zgodności z warunkami pozwolenia,
- rejestrację organizacji lub prowadzącego instalację w systemie ek zarządzania i audytu (EMAS).

Program kontroli sporządzany jest zgodnie z procedurą „Zasady sporządzania programu kontroli” (dokument ISK I.4.2), wg określonego wzoru (dokument ISK I.4.2.1). Zakres merytoryczny sporządzanego programu kontroli odnosi się do zagadnień formalno-prawnych, określonych w przepisach o ochronie środowiska oraz zagadnień szczegółowych mających na celu ustalenie stanu faktycznego - w odniesieniu do zakładu lub jego części/instalacji.

Przy sporządzaniu programów kontroli pomocniczo wykorzystywane są także następujące procedury dotyczące przeprowadzania kontroli planowych zawarte w Informatycznym Systemie Kontroli:

1. Zasady wykonywania kontroli zakładów w terenie (dokument I.5.1.)
2. Zasady sporządzania programu kontroli (dokument I.4.2)
3. Szablon programu kontroli (dokument I.4.2.1)
4. Listy kontrolne branżowe (dokument II.1.1.)
5. Listy kontrolne horyzontalne (dokument II.1.2.)
6. Zasady wykonywania kontroli ZDR i ZZR (dokument II.1.3.2.)
7. Wytyczne do przeprowadzania kontroli w ramach cykli kontrolnych (dokument III.5.1.1.)
8. Stacje demontażu (dokument III.5.1.2.)
9. Przewodnik wykonywania kontroli (dokument III.7.1.)
10. Przewodnik CLP (dokument III.7.2.)

W przypadkach, które nie mieszczą się w ramach procedur, mają zastosowanie ogólne wymagania Informatycznego Systemu Kontroli oraz wymogi prawa. Odrębne procedury dotyczą realizowanych cykli kontrolnych, dla których wytyczne opracowywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Sporządzenie programu kontroli ma na celu usprawnienie przebiegu kontroli poprzez określenie ram kontroli i uporządkowanie działań kontrolnych.

Program kontroli należy sporządzić obowiązkowo w przypadku kontroli zakładu w terenie, dla następujących grup zakładów: zakłady wymagające posiadania pozwolenia zintegrowanego oraz zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii.

W pozostałych przypadkach zaleca się sporządzenie programu kontroli przez inspektorów o krótkim stażu pracy. Decyzje w tym zakresie podejmuje naczelnik/kierownik komórki inspekcji.

Program kontroli wymaga pisemnej akceptacji naczelnika/kierownika komórki inspekcji.

7.1 Procedury opracowywania programów kontroli planowych dla zakładów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

Program kontroli planowych instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego stanowi Załącznik nr 2.

Narzędziem wspomagającym sporządzenie programu kontroli dla zakładów prowadzących instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego są zamieszczone w Informatycznym Systemie Kontroli:

- szablon programu kontroli (dokument I.4.2.1)
- listy kontrolne branżowe (dokument II.1.1), w tym:
 - chów i hodowla drobiu (dokument II.1.1.2)
 - instalacje do produkcji lub przetwórstwa produktów spożywczych z surowych produktów roślinnych (browary, gorzelnie) (dokument II.1.1.3)
 - instalacje do unieszkodliwiania lub odzysku padłych lub ubitych zwierząt lub odpadowej tkanki zwierzęcej (dokument (II.1.1.5)
 - instalacje do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych (dokument II.1.1.6)
 - przemysł energetyczny – instalacje do spalania paliw (dokument II.1.1.7)
 - instalacje do produkcji mleka lub wyrobów mleczarskich (dokument II 1.1.8)
 - hutnictwo i przemysł metalurgiczny – instalacje do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych z zastosowaniem procesów elektrolitycznych lub chemicznych (dokument II 1.1.9)
 - gospodarka odpadami – instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, odpadów niebezpiecznych (dokument II 1.1.10)

- fermy tuczu trzody chlewnej (dokument II 1.1.12)
- cukrownie (dokument II 1.1.13)
- instalacje do uboju zwierząt i przetwórstwa mięsa (dokument II 1.1.14)
- listy kontrolne horyzontalne (dokument II 1.2), w tym:
 - zakłady przemysłowe (ogólnie) (dokument II 1.2.6)

Inspektor może opracować własną listę kontrolną, wykorzystując matrycę do opracowywania list kontrolnych. Własna lista kontrolna jest opracowywana dla konkretnego zakładu, rodzaju prowadzonej działalności i obejmuje zagadnienia, które zostały wybrane do skontrolowania.

7.2 Procedury opracowywania programów kontroli planowych dla zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Wykaz kontroli planowych zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii stanowi Załącznik nr 3.

Narzędziem wspomagającym sporządzenie programu kontroli dla zakładów ZZR i ZDR są zamieszczone w Informatycznym Systemie Kontroli:

- szablon programu kontroli (dokument I.4.2.1),
- listy kontrolne horyzontalne (dokument II.1.2), w tym - zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka (dokument II.1.2.11).

Inspektor może opracować własną listę kontrolną, wykorzystując matrycę do opracowywania list kontrolnych, dla konkretnego zakładu, rodzaju prowadzonej działalności, obejmującą zagadnienia, które zostały wybrane do skontrolowania.

Podczas opracowywania własnej listy kontrolnej wykorzystywane są pytania i zagadnienia zawarte w szczególności w:

- liście kontrolnej horyzontalnej dla zakładów ZZR i ZDR;
- innych listach kontrolnych: np. listach kontrolnych horyzontalnych: „Substancje chemiczne i ich mieszaniny” czy „Zakłady przemysłowe (ogólnie)”.

Można również sformułować własne pytania związane z kontrolowanym zakresem wynikające z przepisów prawa; z posiadanej dokumentacji opracowanej dla zakładu ZZR, ZDR; z innych dokumentów związanych z zarządzaniem systemem bezpieczeństwa w kontrolowanym zakładzie.

8. Procedury kontroli pozaplanowych

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzenie kontroli nieobjętej planem kontroli może zarządzić wojewoda lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 5a ust. 7 ww. ustawy, kontrole pozaplanowe przeprowadza się w szczególności w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje, wystąpienia

poważnej awarii, stwierdzenia naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto konieczność przeprowadzenia kontroli pozaplanowej może wynikać m.in. z:

- wniosku o podjęcie kontroli, w tym wniosku właściwego organu ochrony środowiska o przeprowadzenie kontroli instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska,
- zgłoszenia zanieczyszczenia środowiska,
- ustaleń zrealizowanej kontroli,
- stanu realizacji działań pokontrolnych,
- wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia),
- zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko,
- przed wydaniem opinii w sprawie uznania przedmiotu lub substancji, powstających w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, za produkt uboczny, niebędący odpadem.

Decyzję o podjęciu kontroli pozaplanowej, jej rodzaju i terminu, dokonuje się na podstawie analizy wniosku, po zebraniu niezbędnych informacji do jego rozpatrzenia pod kątem celowości i zasadności przeprowadzenia kontroli. W przypadku przekroczenia limitu rezerwy czasowej na kontrole pozaplanowe przyjęcie kontroli pozaplanowej do realizacji może wywołać konieczność:

- wprowadzenia korekty lub zmiany w planie na dany rok,
- przyjęcia wniosku do realizacji w planie na kolejny rok.

Przyjmowanie do realizacji kontroli pozaplanowych w 2023 r. odbywa się z zastosowaniem dokumentu I.3.3. „Przyjmowanie kontroli pozaplanowych do realizacji” Informatycznego Systemu Kontroli.

8.1 Procedury kontroli pozaplanowych dla zakładów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego

Kontrole pozaplanowe będą przeprowadzane w szczególności w następujących przypadkach:

- określonych w art. 5a ust.6 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, jeżeli kontrola instalacji wymagających pozwolenia zintegrowanego wykáže istotne naruszenie wymogów określonych w tym pozwoleniu, w terminie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia, przeprowadzana będzie ponowna kontrola, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy – Prawo przedsiębiorców,

- określonych w art. 5a ust.7 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje dotyczących naruszeń wymogów określonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz, w stosownych przypadkach, przed udzieleniem lub zmianą pozwolenia zintegrowanego,
- zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowozbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko,
- przed wydaniem opinii w sprawie uznania przedmiotu lub substancji, powstających w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, za produkt uboczny, niebędący odpadem,
- na wniosek organu ochrony środowiska o przeprowadzenie kontroli w trybie przepisów art.41 a ustawy o odpadach, w zakresie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska,
- wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia).

8.2 Procedury kontroli pozaplanowych dla zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Kontrole pozaplanowe będą przeprowadzane w szczególności w następujących przypadkach:

- określonych w art. 5a ust. 6 ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* - jeżeli kontrola zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wykáže istotne naruszenie wymogów w zakresie przeciwdziałania poważnej awarii przemysłowej, w terminie 6 miesięcy od dnia jej zakończenia, zostanie przeprowadzana ponowna kontrola, o której mowa w art. 55 ust. 7 ustawy *Prawo przedsiębiorców*,
- określonych w art. 5a ust. 7 ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* w związku z wystąpieniem poważnych awarii w celu ustalenia przyczyn powstania awarii, sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska oraz sprawowania nadzoru nad usuwaniem jej skutków,
- określonych w art. 5a ust. 7 ustawy o *Inspekcji Ochrony Środowiska* w celu jak najszybszego zbadania skarg i wniosków o interwencje,
- w celu zweryfikowania treści raportu o bezpieczeństwie lub zmian wprowadzonych do raportu o bezpieczeństwie, złożonych przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii - przed zaopiniowaniem tych dokumentów przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska,
- wniosku we własnej sprawie (np. o wydanie zaświadczenia),
- zgłoszenia o planowanym terminie oddania do użytkowania nowozbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, lub zakończenia rozruchu instalacji, w przypadku przedsięwzięć realizowanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

9. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących bezpieczeństwa w odniesieniu do zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii

Wg stanu na dzień 31 października 2023 r. na terenie województwa mazowieckiego znajdowało się 76 zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, które są objęte wymogami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE, pozycja L 197 z dnia 24 lipca 2012 r.), zwanej także dyrektywą SEVESO III. Wymagania dyrektywy SEVESO III zostały wdrożone do przepisów krajowych głównie poprzez zmianę ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz zmianę ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska*.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. *w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej*:

- 20 zakładów zostało zaliczonych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR),
- 56 zakładów zostało zaliczonych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR).

O zaliczeniu zakładów do kategorii ZZR lub ZDR decyduje rodzaj oraz ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się w zakładzie.

Większość zakładów kategorii ZZR zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego to zakłady magazynujące substancje niebezpieczne rodzaju łatwopalne gazy ciekłe. Na terenie kilkunastu zakładów ZZR znajdują się ciecze łatwopalne oraz substancje niebezpieczne dla środowiska wodnego, w kilku zakładach znajdują się substancje o działaniu toksycznym. Ponadto w pojedynczych zakładach znajdują się materiały wybuchowe, gazy łatwopalne oraz substancje niebezpieczne o działaniu rakotwórczym.

Zakłady zaliczone do kategorii ZDR są to: zakłady branży chemicznej, bazy paliw, terminale gazu płynnego oraz magazynujące substancje chemiczne różnego rodzaju. Substancje niebezpieczne występujące w zakładach ZDR ze względu na swoje właściwości stwarzają zagrożenia wybuchowe, pożarowe, toksyczne, zagrożenia dla środowiska naturalnego oraz zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. W większości tych zakładów znajduje się wiele rodzajów substancji niebezpiecznych, a dana substancja może jednocześnie stwarzać zagrożenia ze względu na właściwości toksyczne, fizyczne (m.in. wybuchowość, łatwopalność) i niebezpieczne dla środowiska wodnego.

Jeden z największych zakładów branży chemiczno-paliwowej zaliczony do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zlokalizowany jest na terenie miasta Płocka. Zakład Produkcyjny ORLEN S.A. w Płocku jest największym zintegrowanym kompleksem rafineryjno-petrochemicznym w Polsce. Na terenie zakładu zlokalizowane są jednostki technologiczne związane z częścią rafineryjną, petrochemiczną, energetyczną i logistyczną.

W trakcie kontroli zakładów ZZR i ZDR, zaplanowanych do wykonania w roku 2024, zostanie sprawdzona realizacja zagadnień formalno-prawnych określonych w przepisach ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz zagadnień szczegółowych w celu sprawdzenia stanu faktycznego funkcjonowania w zakładzie wybranych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem - zgodnie z zakresem merytorycznym zawartym w programie kontroli planowej zakładu.

Ustalenia kontroli w zakładach o zwiększonym ryzyku oraz w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia awarii obowiązkowo będą odnosiły się do:

- Zgłoszenia zakładu (ZZR, ZDR),
- Programu zapobiegania awariom (ZZR, ZDR),
- Systemu zarządzania bezpieczeństwem (ZZR, ZDR),
- Raportu o bezpieczeństwie (ZDR),
- Wewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego (ZDR),
- Zewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego (ZDR),
- obowiązku corocznego przekazania wykazu substancji niebezpiecznych wg stanu na ostatni dzień roku (ZDR),
- realizacji zarządzeń pokontrolnych (ZZR, ZDR),
- zaistniałych poważnych awarii na terenie zakładu (ZZR, ZDR),
- udostępnienia informacji na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia awarii przemysłowych oraz podania do publicznej wiadomości innych wymaganych informacji (ZZR, ZDR).

Ocenę opracowania i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem, inspektorzy kontrolujący zakład przeprowadzą biorąc pod uwagę wymagania konieczne do uwzględnienia w systemie zarządzania bezpieczeństwem (art. 252 ust. 4 ustawy *Prawo ochrony środowiska*), w oparciu o wybrane do weryfikacji zagadnienia w odniesieniu do wybranej instalacji lub jej części.

10. Grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina

Grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina są ustalane przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na podstawie art. 264d ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej ustalił w drodze decyzji niżej wymienione dwie grupy zakładów, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina:

- Decyzją z dnia 30 grudnia 2015 r. (znak: WZ.5513.18.7.2015) ustalono grupę zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina, w skład której wchodzi następujące zakłady:
 - 1) Zakład Produkcyjny ORLEN S.A. w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZDR);
 - 2) Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o., ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZDR);
 - 3) ORLEN Paliwa sp. z o.o., Terminal Gazu Płynnego w Płocku, ul. Długa 1, 09-411 Płock (ZDR);
 - 4) PCC Exol S.A., ul. Długa 14, 09-400 Płock (ZDR);
 - 5) Warter Fuels S.A., ul. Chemików 5, 09-411 Płock (ZDR);
 - 6) ORLEN Paliwa sp. z o.o., Terminal Gazu Płynnego w Płocku, ul. Chemików 7, 09-411 Płock (ZZR);
- Decyzją z dnia 24 maja 2022 r. (znak: WZ.52820.5.3.2022) ustalono grupę zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina, w skład której wchodzi następujące zakłady:
 - 1) BRENNTAG POLSKA sp. z o.o., Magazyn Centralny w Górze Kalwarii, ul. Towarowa 6, 05-530 Góra Kalwaria (ZDR);
 - 2) Polski Gaz S.A., Oddział w Górze Kalwarii, ul. Adamowicza 1, 05-530 Góra Kalwaria;
 - 3) Grupa INCO S.A., Zakład Produkcyjny w Górze Kalwarii, ul. Towarowa 8, 05-530 Góra Kalwaria (zakład niebędący ZDR lub ZZR).

W roku 2024 z powyższych zakładów kontrolą zostanie objętych 5 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (BRENNTAG POLSKA sp. z o.o., Zakład Produkcyjny ORLEN S.A., Basell Orlen Polyolefins sp. z o.o., Warter Fuels SA, Polski Gaz S.A.) – zgodnie z wykazem zakładów zaplanowanych do kontroli w roku 2024 r., uzgodnionym pomiędzy Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej i Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska.

11. Zadania Grupy Interwencyjno - Wyjazdowej

Grupa Interwencyjno - Wyjazdowa w WIOŚ w Warszawie została utworzona na mocy Zarządzenia Nr 5/2020 z dnia 12 marca 2020 r. Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Aktualnie zasady funkcjonowania Grupy normowane są w Zarządzeniach Mazowieckiego Wojewódzkiego inspektora Ochrony Środowiska:

- Nr 5/2020 z dnia 12 marca 2020 r. *w sprawie utworzenia w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie Grupy Interwencyjno – Wyjazdowej,*
- Nr 21/2020 z dnia 9 października 2020 r. *zmieniającym zarządzenie w sprawie utworzenia w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Warszawie Grupy Interwencyjno – Wyjazdowej.*

Według stanu na dzień 30 listopada 2023 roku Grupa Interwencyjno -Wyjazdowa WIOŚ w Warszawie liczy 17 inspektorów (tj. 17,00 etatów). W skład Grupy wchodzi 6 Zespołów Interwencyjno-Wyjazdowych liczących:

- Zespół w Inspektoracie w Warszawie – 4 osoby, w tym Koordynator Grupy (oraz jeden wakat – 1 etat),
- Zespół w Delegaturze WIOŚ w Ciechanowie – 2 osoby,
- Zespół w Delegaturze WIOŚ w Mińsku Mazowieckim – 4 osoby,
- Zespół w Delegaturze WIOS w Ostrołęce – 2 osoby (oraz jeden wakat – 1 etat),
- Zespół w Delegaturze WIOŚ w Płocku – 2 osoby,
- Zespół w Delegaturze WIOŚ w Radomiu – 3 osoby.

Z spośród 17 inspektorów, dwunastu posiada uprawnienia inspektora Inspekcji Ochrony Środowiska i legitymuje się legitymacją służbową. Pięciu nowozatrudnionych pracowników w Wydziale i Działach Inspekcji Delegatury WIOŚ w Mińsku Mazowieckim, Płocku i Radomiu nie posiada uprawnień inspektorskich i nie jest w posiadaniu legitymacji służbowej. Dwóch z spośród pięciu nowozatrudnionych inspektorów w dniu 13 grudnia 2023 r. zdaje egzamin końcowy kończący kurs przygotowujący do wykonywania pracy na stanowisku inspektora Inspekcji Ochrony Środowiska. Trzej pozostali pracownicy celem zdobycia uprawnień inspektorskich zostaną zgłoszeni do udziału w kursie w kolejnej edycji.

Czas pracy inspektorów z Grupy w 2024 r.:

- 70% - realizacja zadań interwencyjnych i prewencyjnych (kontrole interwencyjne i działania z art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska),
- 20% - współpraca z organami ścigania i innymi służbami w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw czy wykroczeń przeciwko środowisku,
- 10% - wykonywanie innych zadań.

Podczas działań prowadzonych przez Grupę Interwencyjno -Wyjazdową, w szczególności będzie realizowany cel ogólnopolski nr 57 *Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstw lub wykroczeń.*

Do najważniejszych zadań w 2024 r. dla Grupy Interwencyjno-Wyjazdowej należą:

- 1) Podejmowanie interwencji w ramach czynności na podstawie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem informacji dotyczących porzuconych odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych.
- 2) Podejmowanie działań mających na celu ujawnianie i wykrywanie przestępstw przeciwko środowisku określonych w Kodeksie karnym oraz wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń oraz przepisach odrębnych wymienionych w ustawie o IOŚ z zastosowaniem środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych. Wg stanu w dniu

30 listopada 2023 r. uprawnienia operatora BSP, nadane przez Urząd Lotnictwa Cywilnego posiada 6 inspektorów WIOŚ w Warszawie.

- 3) Inicjowanie i udział w kontrolach z innymi organami m.in. z ITD, Policją, KAS w zakresie kontroli przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia wykonawczego w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.
- 4) Współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego, w tym w ramach zawartych przez MWIOŚ porozumień (Wykaz porozumień zawarto w pkt. 12 niniejszego Planu).

W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełniania przestępstwa przeciwko środowisku określonego w art. 182, art. 183 lub art. 186 Kodeksu karnego albo wykroczenia określonego w art. 154 § 2 Kodeksu wykroczeń (w celu wykrycia np. nielegalnych praktyk postępowania z odpadami) będą stosowane uprawnienia, określone w art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, tj. prowadzone czynności polegające na:

- 1) obserwowaniu i rejestrowaniu przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;
- 2) gromadzeniu i zabezpieczaniu dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- 3) żądaniu pisemnych lub ustnych informacji oraz przesłuchiwaniu osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego przy jednoczesnym pouczeniu ich o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o której mowa w Kodeksie karnym;
- 4) ustalaniu tożsamości osób oraz żądaniu okazania dokumentów niezbędnych do wymierzenia grzywny w drodze mandatu karnego lub sporządzeniu wniosku o ukaranie;
- 5) nakładaniu grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
- 6) dokonywaniu oględzin pomieszczeń i innych miejsc;
- 7) zatrzymywaniu lub przeszukiwaniu pojazdów przewożących towary oraz kontroli dokumentów związanych z przewozem towaru, jeżeli zachodzi podejrzenie przewożenia odpadów;
- 8) udzielaniu pouczeń, zwracaniu uwagi, ostrzeganiu lub stosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

Wszystkie czynności prowadzone przez Grupę są dokumentowane zgodnie z wytycznymi Informatycznego Systemu Kontroli oraz wewnętrznymi procedurami.

Zadania priorytetowe do realizacji w 2024 r.:

1. Identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi - kontynuacja działań z lat wcześniejszych

Działaniami zostaną objęte wszystkie miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych Grupy. Działania w pierwszej kolejności będą prowadzone w oparciu o unormowania art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska, przy założeniu zmaterializowania się przesłanek umożliwiających jego zastosowanie.

Działania te prowadzone były w szczególności:

- w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o stałą wymianę informacji z tymi służbami,
- w oparciu o działania analityczne oraz wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych.

Działania zostaną skoncentrowane na znaczących podmiotach gospodarujących odpadami, uwzględniając w szczególności: skalę działalności, rodzaje odpadów oraz powtarzalność nazwisk osób biorących udział w gospodarowaniu odpadami.

W przypadku ujawnienia powiązań danego podmiotu gospodarującego odpadami z podmiotami z innych województw, informacje będą przekazywane zgodnie z właściwością terytorialną do właściwych WIOŚ oraz do GIOŚ, w celu prowadzenia działań tzw. krzyżowych.

2. Nadzór nad prowadzeniem rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych (legalnych i nielegalnych) oraz porzucaniem odpadów na ich terenie - kontynuacja z lat wcześniejszych

Działanie to będzie polegało na zintensyfikowaniu współpracy z okręgowym urzędem górniczym, marszałkiem województwa oraz starostami. W 2024 r., we współpracy z ww. organami, zostanie zaktualizowany, prowadzony przez WIOŚ w Warszawie, wykaz miejsc prowadzenia rekultywacji z wykorzystaniem odpadów oraz zostaną one, wzorem lat ubiegłych, objęte działaniami nadzorczymi, tj. prewencyjnymi działaniami weryfikującymi prawidłowość prowadzonego procesu rekultywacji, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju odpadów wykorzystywanych do wypełnienia danego wyrobiska.

3. Nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym - kontynuacja z lat wcześniejszych, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT.

Krajowa Administracja Skarbowa monitoruje drogowy i kolejowy przewóz tzw. „towarów wrażliwych” oraz obrót paliwami opałowymi, z wykorzystaniem systemu SENT (System Elektronicznego Nadzoru Transportu).

Kontrola drogową transportu odpadów będzie prowadzona w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Przedmiotowe kontrole będą realizowane ze stałą częstotliwością a wytypowane miejsca będą miały charakter rotacyjny. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień. Zakłada się prowadzenie akcji również

w porze nocnej z uwzględnieniem specyfiki województwa, typując do kontroli miejsca, gdzie w sposób nielegalny mogą być porzucane lub wytwarzane odpady niebezpieczne.

4. Nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów - kontynuacja z lat wcześniejszych

Działania będą prowadzone we współpracy z innymi właściwymi organami i służbami, w szczególności w porozumieniu z organami samorządowymi i Państwową Strażą Pożarną. W przypadku potencjalnego zagrożenia życia i zdrowia ludzi informacje będą przekazywane do Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ramach wykonywanych działań będą weryfikowane w terenie zidentyfikowane miejsca porzucenia odpadów ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwego zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich (o każdym przypadku stwierdzonych nieprawidłowości mogących m.in. doprowadzić do zagrożenia pożarowego będą informowane właściwe organy) oraz w sposób bieżący będą monitorowane postępy w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych i karnych.

5. Identyfikacja miejsc odzysku polegającego na stosowaniu komunalnych osadów ściekowych - kontynuacja z lat wcześniejszych

W 2024 r. planowana jest kontynuacja działań w zakresie prawidłowego stosowania osadów ściekowych wywożonych z oczyszczalni ścieków. W ostatnim okresie miały miejsce przypadki wywożenia osadów ściekowych w miejsca na ten cel nie przeznaczone np. wyrobiska po wydobyciu piachu. Czynności te realizowane będą na podstawie art.10b poprzez obserwowanie i rejestrowanie przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

W 2024 r. będą podejmowane również działania w celu ustalenia faktycznie założonej uprawy na działkach, na których w latach ubiegłych zastosowano komunalne osady ściekowe, w odniesieniu do deklaracji złożonej przed ich zastosowaniem.

Działaniami zostaną objęte:

- miejsca stosowania komunalnych osadów ściekowych, o których informacje pozyskano na podstawie powiadomienia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, dokonanego przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych, w trybie przepisów art. 96 ust. 8 ustawy o odpadach,
- wszystkie miejsca, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych Grupy zadaniowej.

6. Przeciwdziałanie nielegalnemu pozbywaniu się ścieków.

W ramach realizacji tego działania będzie prowadzony nadzór nad podmiotami, które odprowadzają ścieki do wód lub do ziemi na podstawie posiadanych pozwoleń wodnoprawnych lub zintegrowanych:

Działaniami będą objęte:

- wszystkie podmioty i miejsca zanieczyszczenia wód, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych,
- podmioty prowadzące produkcję rolną, a w szczególności podmioty, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne, pod kątem oceny, czy prowadzona działalność rolnicza może być przyczyną zanieczyszczenia wód azotanami,
- zakłady przetwórstwa owocowo – warzywnego wprowadzające w sposób sezonowy ścieki przemysłowe do wód lub do ziemi. .

Na terenie woj. mazowieckiego funkcjonuje kilkadziesiąt zakładów sezonowego przetwórstwa owocowo – warzywnego. Z materiałów będących w posiadaniu WIOŚ w Warszawie wynika, że część z nich stosuje nielegalne praktyki w celu pozbywania się nieoczyszczonych ścieków przemysłowych z produkcji wprowadzając je np. do sieci kanalizacji deszczowej – docelowo do wód lub do ziemi lub przepompowując bezpośrednio na pola uprawne. Na rok 2024 zakłada się wzmożenie działań prewencyjnych w celu przeciwdziałania nielegalnym praktykom w tym obszarze, m.in. poprzez obserwowanie i rejestrowanie przy użyciu środków technicznych, w tym technik satelitarnych i bezzałogowych statków powietrznych, obrazu zdarzeń oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom.

Ze względu na fakt, że czynności w trybie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w przypadku zmaterializowania się przesłanek umożliwiających ich podjęcie, wykonują inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie tj. zarówno inspektorzy Grupy Interwencyjno – Wyjazdowej, jak i pozostali inspektorzy z Działów i Wydziału Inspekcji, a część zadań realizowana jest wspólnie, ustalony poniżej miernik dotyczy WIOŚ w Warszawie, a nie wyłącznie Grupy.

Tabela 26. Założenia do osiągnięcia w 2024 roku przez inspektorów WIOŚ w Warszawie (inspektorzy Grupy Interwencyjno - Wyjazdowej oraz pozostali inspektorzy Wydziału i Działów Inspekcji):

Stan obecny 30.11.2023 r.	Stan zakładany do realizacji w 2023 r. (na 31.12.2023 r.)	Stan docelowy 31.12.2024 r.	Miernik
4131	3500	4200	Liczba czynności wykonanych w trybie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska przez inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. (Przez liczbę czynności rozumie się sumę wszystkich czynności, o których mowa w art. 10b ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wykonywanych w danej sprawie, przy założeniu że można wykonać więcej niż jedną czynność).

12. Realizacja porozumień zawartych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska

W 2024 r. będzie kontynuowana współpraca Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (MWIOŚ) dotycząca działalności kontrolnej w ramach zawartych porozumień tj.:

1) Porozumienie z dnia 28 lipca 2021 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie zakresu i sposobu realizacji przez Centralne Laboratorium Badawcze w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na zleceniu do CLB GIOŚ wykonywania badań, w tym pobierania próbek, wykonywania pomiarów i analiz na potrzeby działań kontrolnych. Zgodnie z treścią ww. Porozumienia WIOŚ będzie przekazywał do CLB, na co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem danego kwartału, kwartalny wykaz kontroli planowanych do przeprowadzenia wraz z pomiarami. Zlecenia dotyczące prowadzonych działań pozaplanowych przekazywane będą do CLB na bieżąco, w miarę potrzeb.

2) Porozumienie z dnia 7 października 2021 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Komendantem Wojewódzkim Policji z/s w Radomiu w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Policji w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;

- organizowaniu i prowadzeniu szkoleń z udziałem funkcjonariuszy Policji w zakresie zadań wynikających z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz przepisów prawa z obszaru ochrony środowiska, w tym przekazywanie materiałów instruktażowych;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. udostępnianiu wyników badań, pomiarów, ekspertyz wykonanych na zlecenie bądź będących w posiadaniu Inspekcji Ochrony Środowiska, wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie będzie polegać w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;
- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa, z zachowaniem ograniczeń wynikających z ustawy o Policji, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Wymiana informacji będzie odbywać się w sposób określony przepisami wewnętrznymi Stron oraz z uwzględnieniem zasad i ograniczeń wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, przepisów o ochronie informacji niejawnych i przepisów regulujących tajemnice prawnie chronione;
- organizowaniu wspólnych szkoleń dotyczących zwalczania przestępstw i wykroczeń z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu wspólnych spotkań koordynatorów Stron, mających na celu wymianę informacji i ustalanie wspólnej taktyki działań dotyczących zwalczania przestępczości środowiskowej.

3) Porozumienie z dnia 13 października 2021 r. wraz z Aneks nr 1 zawarte pomiędzy MWIOŚ a Komendantem Stołecznym Policji w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Policji w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu i prowadzeniu szkoleń z udziałem funkcjonariuszy Policji w zakresie zadań wynikających z ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz przepisów prawa z obszaru ochrony środowiska, w tym przekazywanie materiałów instruktażowych;

- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. udostępnianiu wyników badań, pomiarów, ekspertyz wykonanych na zlecenie bądź będących w posiadaniu Inspekcji Ochrony Środowiska, wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie będzie polegać w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;
- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa, z zachowaniem ograniczeń wynikających z ustawy o Policji, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Wymiana informacji będzie odbywać się w sposób określony przepisami wewnętrznymi Stron oraz z uwzględnieniem zasad i ograniczeń wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych, przepisów o ochronie informacji niejawnych i przepisów regulujących tajemnice prawnie chronione;
- organizowaniu wspólnych szkoleń dotyczących zwalczania przestępstw i wykroczeń z obszaru ochrony środowiska;
- organizowaniu wspólnych spotkań koordynatorów Stron, mających na celu wymianę informacji i ustalanie wspólnej taktyki działań dotyczących zwalczania przestępczości środowiskowej.

4) Porozumienie z dnia 20 lipca 2016 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Dyrektorem Izby Celnej, Komendantem Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego, Komendantem Stołecznym Policji, Komendantem Wojewódzkim Policji z siedzibą w Radomiu w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszania odpadów. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na udziale w kontrolach drogowych na wniosek Stron porozumienia a także przeprowadzanie na wniosek Stron oceny towarów mogących stanowić odpady.

Jednym z zadań przyjętych przez WIOŚ w Warszawie do realizacji w 2024 r. jest nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym. Kontrola drogowa transportu odpadów będzie prowadzona w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Przedmiotowe kontrole będą realizowane ze stałą częstotliwością, a wytypowane miejsca będą miały charakter rotacyjny. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień.

W celu podniesienia skuteczności prowadzonych kontroli w tym zakresie, WIOŚ w Warszawie przeprowadzi dla przedstawicieli Stron Porozumienia szkolenie pn. Kontrola drogowa transportu odpadów m.in. dot.: kontroli drogowej, wymogów prawnych oraz wymiany doświadczeń.

Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II półroczu 2024 r.

5) Porozumienie z dnia 5 lipca 2013 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w sprawie współpracy w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

W ramach zawartego porozumienia kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na:

- przekazaniu do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej:
 - wykazu poważnych awarii zarejestrowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, które wystąpiły w okresie kwartału na terenie województwa mazowieckiego w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału,
 - rejestrów zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii w tym zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego, wg stanu na dzień 31 grudnia, w terminie do dnia 15 lutego roku następnego;
- bieżącej współpracy w zakresie:
 - wzajemnego przekazywania informacji istotnych, związanych z zagrożeniem poważną awarią,
 - wzajemnej wymianie informacji o ustaleniach kontroli przeprowadzonych w zakładach o dużym ryzyku i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz o podjętych działaniach pokontrolnych,
 - wzajemnym przekazywaniu informacji dotyczących oceny dokumentów przedkładanych przez prowadzących zakłady o dużym ryzyku oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (zgłoszenie zakładu, program zapobiegania poważnym awariom, raport o bezpieczeństwie),
 - wymianie i weryfikacji informacji o wystąpieniu poważnej awarii przemysłowej oraz o wystąpieniu poważnej awarii poza terenem zakładów,
 - współpracy w trakcie prowadzonych działań ratowniczych w zakresie związanym z wymogami przepisów o ochronie środowiska.

Trwają prace w celu aktualizacji Porozumienia.

6) Porozumienie dnia 16 grudnia 2019 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk (CBK PAN) w celu wsparcia działań MWIOŚ, poprzez

wykorzystanie kompetencji specjalistów oraz rozwiązań technicznych będących w dyspozycji Centrum badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na pozyskiwaniu od CBK PAN:

- produktów informacyjnych opartych na danych satelitarnych i lotniczych,
- wsparciu eksperckim w zakresie ich wykorzystywania,
- danych uzyskanych z wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych.

7) Porozumienie z dnia 28 sierpnia 2008 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Marszałkiem Województwa Mazowieckiego w sprawie wzajemnej współpracy. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające w szczególności na bieżącej i systematycznej wymianie informacji o ustaleniach i działaniach podejmowanych wobec podmiotów korzystających ze środowiska, dla których organem ochrony środowiska jest Marszałek Województwa Mazowieckiego oraz przestrzegania przepisów przez podmioty korzystające ze środowiska w zakresie wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

8) Porozumienie z dnia 1 czerwca 2023 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w celu zapewnienia należytego i rzetelnego wykonywania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie egzekucji należności pieniężnych wymierzanych decyzjami MWIOŚ. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Porozumienie z dnia 1 czerwca 2023 r., stanowiące kontynuację wcześniejszego Porozumienia z dnia 17 lipca 2015 r., zostało zaktualizowane i dostosowane w 2023 r. do aktualnych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przedmiotem porozumienia jest zapewnienie sprawnego przepływu informacji dotyczącej wpływów na rachunek bankowy wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, kar pieniężnych nakładanych przez MWIOŚ, w trybie ww. ustawy, w celu prowadzenia przez MWIOŚ działań egzekucyjnych, w przypadku braku wpływu wymagalnych kar.

9) Porozumienie z dnia 17 listopada 2008 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii, które określa zasady współpracy w zakresie własnych przewidzianych prawem kompetencji. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania polegające na wzajemnym przekazywaniu w formie elektronicznej co sześć miesięcy, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza list instalacji z podziałem terytorialnym na powiaty:

- do unieszkodliwiania lub odzysku padłych lub ubitych z konieczności zwierząt oraz odpadowej tkanki zwierzęcej o zdolności przetwarzania ponad 10 Mg/dobę,
- do chowu lub hodowli trzody chlewnej w liczbie ponad 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior,

- do chowu drobiu w liczbie ponad 40 000 stanowisk oraz zwierząt futerkowych w liczbie ponad 210 DJP.

Dodatkowo kontynuowane będą działania w zakresie wzajemnego powiadamiania o wszelkich przypadkach stwierdzenia lub podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości związanych z eksploatacją ww. instalacji lub funkcjonowaniem ww. zakładów.

Przewiduje się przegląd i dostosowanie Porozumienia do aktualnych przepisów prawa.

10) „List intencyjny na rzecz ograniczenia emisji odorowych na terenie miasta Otwock” podpisany w dniu 6 września 2021 r., dot. współpracy pomiędzy Miastem Otwock a MWIOŚ w sprawie wspólnych działań kontrolnych na terenach instalacji powodujących emisje o charakterze odorowym. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

W ramach współpracy przewiduje się, w miarę potrzeb, podejmowanie wspólnych działań, których szczegóły, w tym zakres i harmonogram będą na bieżąco uzgadniane.

11) Porozumienie z dnia 16 lutego 2022 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Mazowieckim Inspektorem Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie współdziałania w zakresie przeciwdziałania oraz wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na:

- udzielaniu wsparcia merytorycznego funkcjonariuszom Inspekcji Transportu Drogowego w postaci wiedzy specjalistycznej z obszaru ochrony środowiska;
- udziale inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Inspekcji Transportu Drogowego w zakresie i na zasadach uregulowanych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz innych przepisach szczególnych;
- współpracy w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń wymierzonych w środowisko naturalne, w tym m.in. wymianę informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz innych danych z prowadzonych rejestrów i baz danych.

Współdziałanie będzie polegać w szczególności na:

- wzajemnej pomocy w wykonywaniu czynności służbowych, w tym przeprowadzaniu wspólnych działań z udziałem przedstawicieli Stron;
- wymianie informacji, w tym wzajemnym udostępnianiu danych dotyczących podejrzenia lub stwierdzenia naruszeń przepisów prawa,
- prowadzenie wspólnych kontroli, w tym kontroli drogowych, w ramach nadzoru nad transportami odpadów w porze dziennej i nocnej,
- realizacji czynności, o których mowa w art. 10b ustawy IOŚ,
- zatrzymywanie i przeszukiwanie pojazdów przewożących towary, w przypadkach o których mowa w art. 10b ust.2 pkt 7 ustawy IOŚ.

12) Porozumienie z dnia 29 czerwca 2022 r. zawarte pomiędzy MWIOŚ i Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.

Kontynuowane będą działania ze strony MWIOŚ polegające na udziale w kontrolach drogowych na wniosek Stron Porozumienia.

Jednym z zadań przyjętych przez WIOŚ w Warszawie do realizacji w 2024 r. jest nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym, także tych podlegających rejestracji w systemie SENT. Krajowa Administracja Skarbowa monitoruje drogowy i kolejowy przewóz tzw. „towarów wrażliwych” oraz obrót paliwami opałowymi, z wykorzystaniem systemu SENT (System Elektronicznego Nadzoru Transportu).

Kontrola drogowa transportu odpadów będzie prowadzona w porozumieniu z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej. Przedmiotowe kontrole będą realizowane ze stałą częstotliwością, a wytypowane miejsca będą miały charakter rotacyjny. Częstotliwość wykonywanych czynności oraz wytypowanie ewentualnej służby, która będzie wspierała Inspekcję Ochrony Środowiska będzie uzgadniana na szczeblu regionalnym w ramach zawartych Porozumień.

W celu podniesienia skuteczności prowadzonych kontroli w tym zakresie, WIOŚ w Warszawie przeprowadzi szkolenie pn. Kontrola drogowa transportu odpadów dla pracowników KAS m.in. dot.: wymogów prawnych, kompetencji inspektorów ochrony środowiska oraz wymiany doświadczeń. Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II półroczu 2024 r.

13. Raportowanie działań kontrolnych

- 1) Przekazanie odpowiednio do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska/Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie/innych organów, w wyznaczonych terminach, informacji niezbędnych do sporządzenia ustawowo wymaganych raportów tj.:
 - a) informacja o udzielonej pomocy publicznej i o nieudzielonej pomocy publicznej w 2023 r. – do dnia 7 stycznia 2024 r. (do UOKiK),
 - b) sprawozdanie z załatwionych w 2023 r. skarg, wniosków i wniosków o podjęcie interwencji – styczeń 2024 r. (GIOŚ),
 - c) sprawozdania z pomiarów hałasu wykonywanych w ramach kontroli, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w 2022 r., niezbędnych do wprowadzenia tych danych do Ekoinfonetu, do GIOŚ - do dnia 31 stycznia 2024 r.,
 - d) informacja o realizacji zadań IOŚ na obszarze województwa za rok 2023 – do dnia 15 lutego 2024 r. (GIOŚ/MUW),
 - e) sprawozdanie z działalności kontrolnej wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska – formularz GUS OŚ-2b (GIOŚ/MUW) - do dnia 15 lutego 2024 r. za rok 2023,

- f) informacja za rok 2023 wynikająca z art.72 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach – do dnia 15 lutego 2024 r. (lub w innym terminie wyznaczonym przez GIOŚ),
- g) sprawozdanie z załatwionych w 2023 r. skarg i wniosków (KPA) – marzec 2024 r. (MUW),
- h) realizacja celów (MUW):
- ustalenie celów na rok 2024 w terminie do dnia 21 stycznia 2024 r.,
 - sprawozdanie z realizacji celów do dnia 21 stycznia 2024 r. za rok 2023,
 - sprawozdanie z realizacji celów do dnia 21 lipca 2024 r. za I półrocze 2024 r.,
- i) dane nt. przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w 2023 r. - do dnia 19 lutego 2024 r. (GIOŚ),
- j) informacja za rok 2023 wynikająca z art. 168a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (zbiorcza informacja o przeprowadzonych kontrolach produktów zawierających LZO) - do dnia 29 lutego 2024 r. (GIOŚ),
- k) aktualizacja liczby instalacji na stronie internetowej WIOŚ, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, w podziale na branże, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po końcu danego kwartału,
- l) informacja za rok 2023 o wynikach kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej - do dnia 15 marca 2024 r. (GIOŚ),
- m) przekazanie do GIOŚ informacji z realizacji przepisów rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna, niezbędnych do przygotowania sprawozdania do Komisji Europejskiej – do dnia 29 marca 2024 r.
- Raportowanie kwartalne do GIOŚ, do końca miesiąca, po upływie każdego kwartału o zrealizowanych kontrolach podmiotów wprowadzających drewno i produkty z drewna w zakresie przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia PEiR (UE) nr 995/2010,
- n) informacje uzyskane od posiadacza odpadów prowadzącego obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych zgodnie z art. 28 ust.1 oraz art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych – do GIOŚ dnia 31 maja 2024 r. (za okres od 1 maja 2023 r. do 30 kwietnia 2024 r.),
- o) przekazanie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz do wiadomości GIOŚ, wyników kontroli stosowania programu działań, spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem i stosowania

nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy za rok 2023 – do dnia 30 czerwca 2024 r.

Comiesięczne raportowanie liczby przeprowadzonych kontroli Programu działań oraz liczby zleconych do CLB GIOŚ badań w ramach kontroli w tym zakresie, w terminie do 10 dnia miesiąca za poprzedni miesiąc. Pierwszy raport za styczeń 2024 r. należy przekazać do GIOŚ do 10 lutego 2024 r. (polecenie GIOŚ z dnia 1 grudnia 2022 r., znak: DI-KKW.410.95.2022),

- p) wyniki kontroli przeprowadzonych w gospodarstwach rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance), w układzie półrocznych zestawień (GIOŚ):
- do dnia 5 lipca 2024 r. - za okres od 1 grudnia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.,
 - do dnia 6 grudnia 2024 r. - za okres od 1 lipca 2024 r. do 30 listopada 2024 r.,
- q) danych za rok 2023 do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń - do dnia 31 sierpnia 2024 r. (GIOŚ),
- r) wyniki kontroli w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego – do dnia 31 października 2024 r. (GIOŚ) oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie
- do dnia 30 lipca 2024 r. – za okres od 20 kwietnia 2023 r. do 15 lipca 2024 r.,
 - do dnia 29 października 2024 r. – za okres od 20 kwietnia 2023 r. do dnia sporządzenia raportu,
- s) przekazanie do GIOŚ tabeli zawierającej dane, wspólnych z Państwową Inspekcją Sanitarną, kontroli w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego - w terminie do dnia 31 października 2024 r.,
- t) informacje z realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom:
- przekazanie informacji o wystąpieniu każdego zdarzenia, które posiada cechy określone w art. 3 pkt 23 ustawy *Prawo ochrony środowiska*
 - w ciągu godziny od przyjęcia informacji o wystąpieniu takiego zdarzenia zgodnie z *Szczegółowymi zasadami postępowania IOŚ w przypadku wystąpienia poważnej awarii oraz zasady współdziałania z innymi organami administracji publicznej* z marca 2021 r. (GIOŚ);
 - bieżące przekazanie informacji o zaistniałych poważnych awariach oraz zdarzeniach o znamionach poważnych awarii w tym dot. działań sprawcy, przebiegu i wyników dochodzeń policji i postępowań prokuratorskich, a także przebiegu postępowań sądowych przeciwko sprawcom poważnych awarii - za pomocą aplikacji on-line Baza Poważne Awarie GIOŚ oraz aktualizacja tych danych w okresach kwartalnych
 - do 7 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału (GIOŚ);

- bieżące wprowadzanie zmian w rejestrach zakładów: ZDR, ZZR oraz PPSPA za pomocą aplikacji on-line Baza Poważne Awarie GIOŚ, wprowadzanie danych wynikających z przeprowadzonych kontroli w wymienionych zakładach oraz aktualizacja tych danych w okresach kwartalnych
 - do 7 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału (GIOŚ);
- wystąpienie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej o uzgodnienie prowadzonych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska rejestrów zakładów o dużym ryzyku oraz o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. - do dnia 15 stycznia 2024 r.

Zadania wynikające z porozumienia zawartego pomiędzy MWIOŚ a MKW PSP.

- przekazanie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej wykazu poważnych awarii zarejestrowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, które wystąpiły w okresie kwartału na terenie województwa mazowieckiego - do 15 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału,
 - przekazanie do Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej rejestrów zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii w tym zakładów o dużym ryzyku oraz zakładów o zwiększonym ryzyku wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. - do dnia 15 lutego 2024 r.
- u) informacja o wykryciu nowych ognisk afrykańskiego pomoru świń (ASF) – do MUW (WBiZK) – do ostatniego dnia miesiąca (za dany miesiąc).
- 2) Uzgodnienie, w trybie art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej wykazu zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zaplanowanych do kontroli w 2025 r. – do dnia 15 października 2024 r.
 - 3) Przekazanie do GIOŚ propozycji podmiotów do ujęcia w planie kontroli użytkowników zasobów genetycznych na rok 2025, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania - do dnia 31 października 2024 r.
 - 4) Przekazanie do GIOŚ sprawozdania z przeprowadzonych w 2024 r. kontroli w zakresie przeciwdziałania marnowania żywności – do dnia 31 grudnia 2024 r.
 - 5) Sporządzanie informacji wewnętrznych:
 - sporządzanie codziennych Raportów z monitorowania cieków i zbiorników z terenu woj. mazowieckiego (we wszystkie dni kalendarzowe do godz. 11.00 do MUW),
 - nadzór nad realizacją zarządzeń pokontrolnych, w terminie do 15 dnia miesiąca, po zakończeniu kwartału,

- aktualizacja nielegalnych miejsc nagromadzenia odpadów na terenie woj. mazowieckiego:
 - miesięczna (obejmująca wybrane miejsca, w terminie do 20 dnia każdego miesiąca do MUW),
 - kwartalna (obejmująca wszystkie ujawnione miejsca, w terminie do 15 dnia miesiąca, po zakończeniu kwartału),
 - sprawozdania półroczne w zakresie objętym Porozumieniem z Mazowieckim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w sprawie współpracy Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Weterynaryjnej (odpowiednio do dnia 31 stycznia 2024 r. i 31 lipca 2024 r.),
 - sprawozdania półroczne w zakresie objętym Porozumieniem z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w zakresie zestawienia decyzji ostatecznych wydanych na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (odpowiednio do dnia 18 stycznia 2024 r. i 18 lipca 2024 r.).
- 6) Przekazanie do GIOŚ w wyznaczonych terminach, informacji niezbędnych do sporządzania raportów z cykli kontrolnych realizowanych w 2023 r., tj.:
- do dnia 29 lutego 2024 r. – danych dotyczących cyklu kontrolnego w zakresie kontroli podmiotów pobierających wodę powierzchniową lub podziemną pod kątem oceny spełnienia warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych,
 - do dnia 29 lutego 2024 r. – danych dotyczących cyklu kontrolnego w zakresie podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów,
 - do dnia 15 marca 2024 r. – danych dotyczących cyklu kontrolnego w zakresie kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną, a w szczególności podmiotów, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne, pod kątem oceny, w tym na podstawie wyników pomiarów jakości wód powierzchniowych zleczanych w trakcie kontroli do CLB GIOŚ, czy prowadzona działalność rolnicza nie powoduje zanieczyszczenia wód azotanami.

14. Działania informacyjno – promocyjne

Głównym celem przewidzianym na 2024 rok w zakresie działań informacyjno-promocyjnych jest zapewnienie społeczeństwu i władzy publicznej informacji o aktualnych działaniach organów Inspekcji na rzecz ochrony środowiska. Cel ten będzie realizowany poprzez:

1. Kształtowanie i utrwalanie pozytywnego wizerunku WIOŚ poprzez:

- publikowanie informacji o środowisku oraz o aktualnych działaniach WIOŚ na stronie internetowej Inspektoratu – obecnie są to www.warszawa.wios.gov.pl, <https://www.gov.pl/web/wios-warszawa>;
 - prowadzenie oficjalnego profilu WIOŚ w Warszawie w serwisie X (dawniej Twitter) <https://twitter.com/WiosWarszawa>:
 - publikowanie informacji o aktualnych działaniach WIOŚ,
 - publikowanie (m.in. tzw. „retwitty”) informacji o środowisku i aktualnych działaniach innych podmiotów zaangażowanych w sprawy ochrony środowiska,
 - budowanie listy obserwowanych profili: instytucji i osób zaangażowanych w sprawy ochrony środowiska;
 - przekazywanie materiałów prasowych i zdjęciowych do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w celu publikacji na oficjalnych profilach GIOŚ w mediach społecznościowych;
 - budowanie długofalowych relacji z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi, organizowanie spotkań prasowych, udzielanie wywiadów oraz uczestnictwo w programach i audycjach w roli ekspertów.
2. Udzielanie odpowiedzi na zapytania dziennikarzy, osób fizycznych lub prawnych skierowanych do rzecznika prasowego WIOŚ w Warszawie.
 3. Udział w wybranych inicjatywach lokalnych dotyczących problematyki ochrony środowiska (m.in. w debatach, targach, konferencjach, seminariach, szkoleniach, warsztatach) oraz organizowanie własnych szkoleń w celu rozpowszechniania przepisów ochrony środowiska.

W 2024 roku WIOŚ w Warszawie planuje przeprowadzenie następujących szkoleń tematycznych:

1. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza i Planów działań krótkoterminowych

Szkolenie będzie skierowane do przedstawicieli gmin oraz starostw z terenu województwa mazowieckiego. Szkolenie będzie dotyczyło, prowadzenia przez WIOŚ w Warszawie, kontroli gmin oraz podmiotów odpowiedzialnych za realizację POP, w kontekście możliwości wymierzania administracyjnych kar pieniężnych za nieterminowe realizowanie zadań wynikających z Programu.

Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w I półroczu 2024 r. przez Koordynatora tego zagadnienia - inspektora z Delegatury WIOŚ w Ostrołęce z udziałem inspektora Delegatury WIOŚ w Radomiu.

2. Międzynarodowe przemieszczanie odpadów w ruchu drogowym

Kolejne szkolenie z tego obszaru, dedykowane funkcjonariuszom Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej w zakresie przewozu odpadów w ruchu międzynarodowym, ze względu na istotne zmiany w przepisach prawa z tego obszaru, które wejdą w życie w 2024 r.

Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II półroczu 2024 r. przez Koordynatora tego zagadnienia - inspektora z Delegatury WIOŚ w Ostrołęce.

Szkolenie będzie dedykowane funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, KAS, ITD w ramach realizacji Porozumień:

- z dnia 29 czerwca 2022 r. zawartego pomiędzy MWIOŚ i Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów,
- z dnia 13 października 2021 r. wraz z Aneksem nr 1 zawartego pomiędzy MWIOŚ, a Komendantem Stołecznym Policji w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku,
- z dnia 7 października 2021 r. zawartego pomiędzy MWIOŚ a Komendantem Wojewódzkim Policji z/s w Radomiu w sprawie współdziałania w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku,
- z dnia 20 lipca 2016 r. zawartego pomiędzy MWIOŚ a Dyrektorem Izby Celnej, Komendantem Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego, Komendantem Stołecznym Policji, Komendantem Wojewódzkim Policji z siedzibą w Radomiu w sprawie współdziałania w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów.

3. Podstawowe obowiązki podmiotów stosujących substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane, operatorów tych urządzeń oraz podmiotów dokonujących obrotu tymi substancjami, wynikające z ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych

Szkolenie będzie skierowane do podmiotów zainteresowanych, w zakresie kompetencji kontrolnych WIOŚ w Warszawie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na odpowiedzialność karną i administracyjną, w przypadku braku przestrzegania przepisów prawa w tym obszarze. Przewiduje się przeprowadzenie szkolenia w formie on-line w II półroczu 2024 r. przez Koordynatora tego zagadnienia - inspektora z Delegatury WIOŚ w Mińsku Mazowieckim.

Tabela 27. Założenia do osiągnięcia w 2024 roku:

Miernik	Stan docelowy na 31.12.2024 r.
Liczba komunikatów i aktualności publikowanych na stronach internetowych WIOŚ w Warszawie oraz w serwisie X (dawniej Twitter).	160
Przeprowadzenie szkoleń tematycznych w celu rozpowszechniania przepisów ochrony środowiska	3